

Scan

**ผลการฝึกเพื่อพัฒนาการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของนักเรียนวัยรุ่น
ที่มีจิตลักษณะแตกต่างกัน ด้วยชุดกิจกรรมแนะแนว**

นางสาวขนิษฐา เรืองขนาบ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2550

**The Effects of Training by a Guidance Activity Package for Developing
the Planning for Achievement of Adolescent Students
with Different Psychological Characteristics**

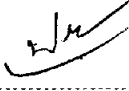
Miss. Kanittha Rungkanab

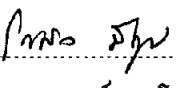
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
The Degree of Master of Education in Guidance
School of Educational Studies
Sukhothai Thammathirat Open University

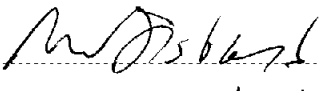
2007

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลการฝึกเพื่อพัฒนาการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ของนักเรียนวัยรุ่นที่มี
จิตลักษณะแตกต่างกัน ด้วยชุดกิจกรรมแนะแนว
ชื่อและนามสกุล นางสาวนันทิษา เรืองขนาบ
แขนงวิชา การแนะแนว
สาขาวิชา ศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์ ดร.โกศล มีคุณ
2. รองศาสตราจารย์ ดร.เจียรนัย ทรงชัยกุล

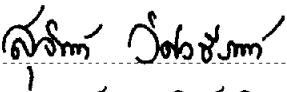
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้ให้ความเห็นชอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา วิหคโต)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.โกศล มีคุณ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.เจียรนัย ทรงชัยกุล)

คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชา
การแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิศวรธีรานนท์)

วันที่ 13 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2551

ชื่อวิทยานิพนธ์ ผลการฝึกเพื่อพัฒนาการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ของนักเรียนวัยรุ่น
ที่มีจิตลักษณะแตกต่างกัน ด้วยชุดกิจกรรมแนะแนว

ผู้วิจัย นางสาวนันทา เรืองขนาบ ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (แนะแนว)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร. โกศล มีคุณ (2) รองศาสตราจารย์ ดร. เจียรนัย ทรงชัยกุล
ปีการศึกษา 2550

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของ
นักเรียนวัยรุ่น ที่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวกับ ไม่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนว
และ (2) ค้นหาประเภทของนักเรียนวัยรุ่นที่ได้รับประโยชน์มากที่สุดจากการฝึกด้วยชุดกิจกรรม
แนะแนว

กลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนวัยรุ่นชายและหญิง อายุระหว่าง 10-13 ปี จากโรงเรียนวัดซุกที่
อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี เลือกแบบเจาะจง 2 ห้องเรียน เป็นนักเรียนจำนวน 60 คน จัดเข้า
กลุ่มเพื่อการทดลอง 2 กลุ่ม โดยวิธีสุ่มสมาชิกเข้าสู่กลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย (1) แบบวัดจิต
ลักษณะจำนวน 4 แบบวัด ได้แก่ แบบวัดการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ แบบวัดความเชื่ออำนาจ
ในตน แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน และแบบวัดการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม มีค่าความเที่ยง
เท่ากับ .81, .66, .78 และ .60 ตามลำดับ (2) ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการวางแผนเพื่อมุ่งสู่
ความสำเร็จ จำนวน 11 กิจกรรม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบน
มาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวน

ผลการวิจัยพบว่า (1) นักเรียนวัยรุ่นที่ได้รับการฝึกการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จด้วย
ชุดกิจกรรมแนะแนว มีการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่ไม่ได้รับการฝึกด้วย
ชุดกิจกรรมแนะแนวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (2) นักเรียนวัยรุ่นที่มีความพร้อม
ทางจิตต่างกัน เมื่อได้รับการฝึกการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ได้รับประโยชน์ไม่ต่างกัน

คำสำคัญ ชุดกิจกรรมแนะแนว การวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ นักเรียนวัยรุ่น จิตลักษณะ

Thesis title: The Effects of Training by a Guidance Activity Package for Developing the Planning for Achievement of Adolescent Students with Different Psychological Characteristics

Researcher: Miss Kanittha Rungkanab; **Degree:** Master of Education (Guidance);

Thesis advisors: (1) Dr.Kosol Meekun, Associate Professor; (2) Dr. Chiaranai Songchaikul, Associate Professor; **Academic year:** 2007

ABSTRACT

The purposes of this research were to: (1) compare the planning for achievement of adolescent students who were trained by using a guidance activity package with that of adolescent students who were not trained by using it, and (2) identify the type of adolescent students who benefited most from training by the guidance activity package.

The sample consisted of 60 adolescent students, aged 10-13 years, in two intact classrooms purposively selected from Wat Chookphi School, Thamuang District, Kanchanaburi Province. One of the classrooms was randomly assigned as the experimental group; the other, the control group. The employed research instruments comprised (1) four measuring instruments on psychological characteristics, namely, a planning for achievement assessment form, a belief in self-power assessment form, a future-oriented self control assessment form, and a moral reasoning assessment form, which had reliability coefficients of .81, .66, .78 and .60 respectively; and (2) a guidance activity package for developing the planning for achievement comprising 11 guidance activities. The data were statistically analyzed by using the percentage, mean, standard deviation, t-test and analysis of variance.

Research findings revealed that (1) adolescent students who were trained with the guidance activity package had developed the planning for achievement at the significantly higher level than those who were not trained with such a package at the .05 level; and (2) adolescent students with different levels of psychological readiness, when trained on the planning for achievement, did not benefit differently from the training.

Keywords: Guidance activity package, Planning for achievement, Adolescent student, Psychological characteristics

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก
รองศาสตราจารย์ ดร.โกศล มีคุณ และรองศาสตราจารย์ ดร.เจียรนัย ทรงชัยกุล ที่ได้กรุณาทุ่มเท
ทั้งแรงกาย แรงใจ ตลอดจนการให้คำแนะนำ และติดตามการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้อย่างใกล้ชิด
นับตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง
รวมทั้งรองศาสตราจารย์งามตา วณิชทานนท์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์อุไร สุมาริธรรม และ
นางสาวนิชลักษณ์ สุขสวัสดิ์ ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือในการวิจัยในครั้งนี้
จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ในแขนงวิชาการแนะแนวทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์
ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัย

ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อทวี คุณแม่ประเทือง นายจิรวัดณ์ นายนวกกร นายวุฒิชัย
เรืองขนาบ และครอบครัว ผู้เป็นที่รัก และเป็นกำลังใจที่สำคัญยิ่ง รวมทั้งพี่ ๆ เพื่อน ๆ ทุกคน
ที่เป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา

อนึ่ง การวิจัยครั้งนี้จะไม่สามารถสำเร็จลงได้ หากปราศจากความร่วมมืออย่างดียิ่งจาก
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ปีการศึกษา 2550 ของโรงเรียนวัดซูกพื อำเภอนาทมวง จังหวัด
กาญจนบุรี

คุณค่าและประโยชน์จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบให้แก่ผู้มีพระคุณทุกท่าน
ที่ให้การสนับสนุนการศึกษา อบรม ให้ข้อคิดต่าง ๆ และให้ความช่วยเหลือ จนผู้วิจัยประสบ
ความสำเร็จในการศึกษา

ขนิษฐา เรืองขนาบ

มิถุนายน 2551

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
กรอบแนวคิดการวิจัย	3
สมมติฐานการวิจัย	3
ขอบเขตการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	6
การวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ : ความหมาย ความสำคัญ และการวัด	6
แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ	10
การพัฒนาการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของนักเรียนวัยรุ่น	16
ความพร้อมทางด้านจิตใจกับการพัฒนาการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ	23
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	27
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	27
รูปแบบการวิจัย	28
ตัวแปรและเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย	31
การวิเคราะห์ข้อมูล	47
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	48
ผลการวิเคราะห์ลักษณะพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง	48
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการทดลอง	50
ผลการวิเคราะห์หาตัวทำนายสำคัญของการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ	53

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	55
สรุปการวิจัย	55
อภิปรายผล	57
ข้อเสนอแนะ	60
บรรณานุกรม	61
ภาคผนวก	68
ก ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ	69
ข แบบสอบถาม	75
ประวัติผู้วิจัย	90

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1	แสดงขั้นตอนวัดและการจัดกระทำในการวิจัย 29
ตารางที่ 3.2	ผังชุดกิจกรรมแนะแนวการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ 37
ตารางที่ 4.1	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จหลังฝึก ของนักเรียน 50
ตารางที่ 4.2	ผลการวิเคราะห์การวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จเมื่อจำแนกตามกลุ่มฝึก และความเชื่ออำนาจในตน 51
ตารางที่ 4.3	ผลการวิเคราะห์การวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จเมื่อจำแนกตามกลุ่มฝึก และลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน 52
ตารางที่ 4.4	ผลการวิเคราะห์การวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จเมื่อจำแนกตามกลุ่มฝึก และเหตุผลเชิงจริยธรรม 52
ตารางที่ 4.5	ผลการวิเคราะห์การวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จเมื่อจำแนกตามกลุ่มฝึก และความพร้อมทางจิต 53
ตารางที่ 4.6	ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ การวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ โดยมีตัวแปรทำนาย 7 ตัว 54

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร	3
ภาพที่ 2.1 ต้นไม้จริยธรรม	14
ภาพที่ 2.2 ขั้นตอนการออกแบบกิจกรรมแนะแนว	20
ภาพที่ 3.1 แสดงขั้นตอนการกำหนดกลุ่มวิจัย	28
ภาพที่ 3.2 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร	29
ภาพที่ 3.3 รูปแบบการทดลอง	30
ภาพที่ 3.4 แสดงขั้นตอนการได้มาซึ่งเครื่องมือ	33
ภาพที่ 4.1 กลุ่มตัวอย่างนักเรียนจำแนกตามเพศ	48
ภาพที่ 4.2 กลุ่มตัวอย่างนักเรียนจำแนกอาชีพตามผู้ปกครอง	49
ภาพที่ 4.3 กลุ่มตัวอย่างนักเรียนจำแนกตามผลการเรียนเฉลี่ย	49

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (2550 – 2554) สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2550 : 1) ให้ความสำคัญกับการพัฒนากำลังคน เพราะเป็นปัจจัยหลักของการพัฒนาประเทศ ซึ่งการพัฒนากำลังคนต้องเริ่มที่เยาวชน และพระราชบัญญัติของการศึกษา 2542 (กรมวิชาการ 2545 : 1) ได้ให้ความสำคัญในการจัดการศึกษาแก่ประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเริ่มต้นที่เยาวชนเช่นเดียวกับ สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2550 : 47) ได้ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา และอัญเชิญปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาเป็นแนวปฏิบัติ เพื่อมุ่งสู่ “สังคมอยู่เป็นสุขร่วมกัน” โดยมุ่งให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ มุ่งให้คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา พัฒนาคุณภาพคนในทุกมิติอย่างสมดุล ในการดำเนินชีวิตอย่างมีจริยธรรมจากสภาพที่พึงประสงค์ของประเทศชาติ และระบบการศึกษาไทย ก็มุ่งเน้นให้เยาวชนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ โดยมุ่งเน้นให้บุคคลมีพฤติกรรมในทิศทางที่พึงประสงค์ ในส่วนของนักวิชาการบางท่าน ได้ให้ความเห็นไว้เกี่ยวกับการเน้นพัฒนาคน ดังที่ ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2538 : 91) เห็นว่าควรเน้นการพัฒนาให้เยาวชน ดี เก่ง และมีความสุข แม้นโยบายระดับชาติได้เน้นการพัฒนาเยาวชนให้ ดี เก่ง และมีความสุข แต่พบว่าการพัฒนาเยาวชนบางด้านยังไม่ได้ผลมากนัก จึงพบว่าเยาวชนจำนวนไม่น้อย ยังมีจิตใจและพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

ในสังคมไทยปัจจุบัน การศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาประเทศและพัฒนาคคน การศึกษาเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน เพราะต้องเกี่ยวข้องโดยตรงระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เพื่อที่จะเป็นบุคคลที่มีความสามารถในการดำรงชีวิต ประกอบอาชีพ มีสุขภาพจิตดี มีอารมณ์มั่นคง รู้จักปรับตัวให้เข้ากับสังคมและสิ่งแวดล้อม การที่ผู้เรียนหรือเยาวชนจะมีจิตใจ หรือพฤติกรรมดังกล่าวได้ จำเป็นต้องมีปัจจัยพื้นฐานสำคัญหลายประการ และที่สำคัญประการหนึ่งก็คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ซึ่ง จิตลักษณะนี้ แมคเคลแลนด (McClelland, 1987 : 110-111 อ้างถึงใน โกศล มีคุณ และ ฌรงค์ เทียมเมฆ 2545 : 41) อธิบายว่าเป็น “ความปรารถนาที่จะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จไปได้ด้วยดี

ทั้งในด้านการแข่งขันกับมาตรฐานอันดีเลิศ หรือการแข่งขันกับผู้อื่น โดยกำหนดเป้าหมายให้เหมาะสมกับความสามารถของตนเอง และมีความมานะบากบั่นในการต่อสู้กับอุปสรรคต่าง ๆ ที่มาขวางกั้น เมื่อประสบผลสำเร็จก็จะเกิดความสบายใจ และมีความวิตกกังวล เมื่อประสบกับความล้มเหลว”

ในทฤษฎีด้านไม้จรรยาธรรม ของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2538) ซึ่งเป็นทฤษฎีที่พัฒนาขึ้นจากงานวิจัยจำนวนมากที่ทำในประเทศไทยได้ระบุว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นจิตลักษณะ สำคัญ 1 ใน 8 ที่เป็นสาเหตุ ของการที่บุคคลจะมีพฤติกรรม เก่ง ดี มีความสุข

การพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในนักเรียนจึงนับว่าสำคัญ เพราะจะมีผลดีต่อการศึกษาเล่าเรียน และการดำรงชีวิตต่อไป แม้แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความซับซ้อนแต่มีองค์ประกอบสำคัญที่เด่นชัด สองประการ คือ ประการแรก การวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ประการที่สอง การปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ และเป็นไปได้ที่จะทำการพัฒนาครั้งละองค์ประกอบ การวิจัยนี้เลือกที่จะพัฒนาองค์ประกอบ “การวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ” โดยสร้างเป็นชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาองค์ประกอบดังกล่าวขึ้น

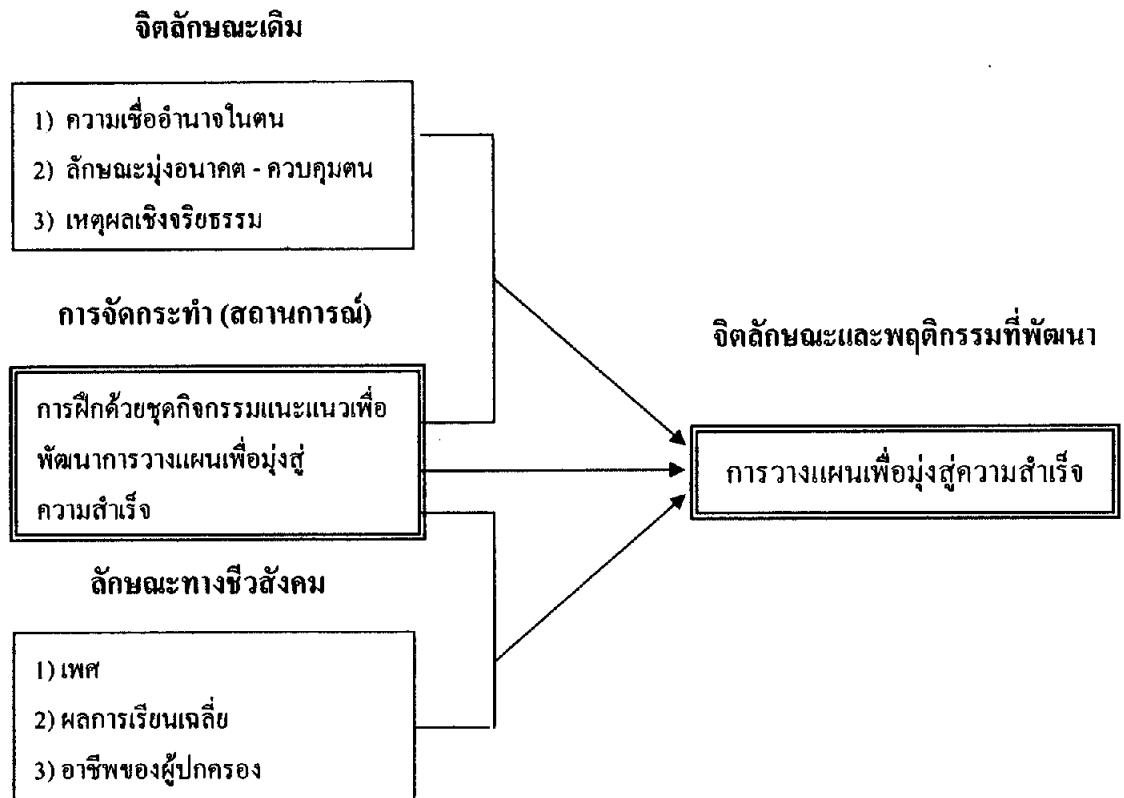
อนึ่งปัจจัยในตัวนักเรียนผู้รับการพัฒนานั้นก็มีความสำคัญ โดยเฉพาะที่เป็นจิตลักษณะต่าง ๆ นักเรียนที่มีความพร้อมในจิตลักษณะบางประการ แตกต่างกันอาจทำให้ได้รับประโยชน์จากการพัฒนาครั้งนี้แตกต่างกันได้ การวิจัยนี้นอกจากจะตรวจสอบว่าการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวได้ผลดีหรือไม่ ยังต้องการค้นหาต่อไปอีกว่านักเรียนที่มีจิตลักษณะเช่นไร ได้รับประโยชน์จากการฝึกโดยมีการพัฒนาการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ สูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบกับอื่น ๆ

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อเปรียบเทียบการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของนักเรียนวัยรุ่น ที่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวกับไม่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนว

2.2 เพื่อค้นหาประเภทของนักเรียนวัยรุ่น ที่ได้รับประโยชน์มากที่สุดจากการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนว

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1.1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

4. สมมุติฐานการวิจัย

4.1 นักเรียนวัยรุ่นกลุ่มที่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนว มีการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 นักเรียนวัยรุ่นที่มีความพร้อมทางจิตสูง เมื่อได้รับการฝึกการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ได้รับประโยชน์สูงกว่านักเรียนที่มีความพร้อมทางจิตต่ำ

5. ขอบเขตการวิจัย

5.1 ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนวัยรุ่นชาย-หญิง ที่มีอายุในช่วง 10-13 ปี

5.2 ตัวแปรในการวิจัย

ประเภทและลักษณะของตัวแปร การวิจัยเชิงทดลองนี้ประกอบด้วยตัวแปร 2 ประเภท คือ ตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม

5.2.1 ตัวแปรอิสระ ตัวแปรอิสระมี 2 ประเภท ดังนี้

1) *ตัวแปรอิสระที่จัดกระทำ* คือ การฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวซึ่งประกอบด้วย ชุดกิจกรรมแนะแนวที่ใช้ฝึกเพื่อพัฒนาการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของนักเรียนวัยรุ่น จำนวน 11 กิจกรรม และแบบวัดตัวแปรในการวิจัย 4 แบบวัด ใช้วัดตัวแปร จิตลักษณะ 4 ประการ

2) *ตัวแปรอิสระที่ไม่ได้จัดกระทำ* ได้แก่

(1) ตัวแปรจิตลักษณะเดิม 3 ประการ คือ ความเชื่ออำนาจในตนเอง ลักษณะมุ่งอนาคต- ความมุ่งมั่น และเหตุผลเชิงจริยธรรม

(2) ตัวแปรลักษณะชีวทางสังคม มี 3 ตัวแปร คือ เพศ ผลการเรียนเฉลี่ย และอาชีพ ของผู้ปกครอง

5.2.2 *ตัวแปรตาม* ตัวแปรตามในการวิจัยในครั้งนี้ คือ การวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 *นักเรียนวัยรุ่น* หมายถึง นักเรียน ชาย-หญิง ที่มีอายุในช่วง 10-13 ปี โดยทั่วไปศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6

6.2 *การวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ* หมายถึง การคิดและกำหนดสิ่งที่จะทำในอนาคต เพื่อให้งานที่ต้องการจะทำบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายอย่างดีเยี่ยม อันประกอบด้วย การกำหนดงาน(เป้าหมาย)ที่เหมาะสม ท้าทาย การเลือกวิธีการทำงานที่เหมาะสมมีประสิทธิภาพ การกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงาน การตระหนักถึงความสำคัญของการเลือกเพื่อนร่วมงานที่เหมาะสมกับงาน การตระหนักถึงความสำคัญของเวลา การพิจารณาถึงความสำเร็จและความล้มเหลวที่จะเกิดขึ้น และ การกำหนดวิธีการประเมินตรวจสอบความสำเร็จ

6.3 ชุดกิจกรรมแนะแนว หมายถึง เครื่องมือทางการแนะแนวที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อพัฒนาการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ชุดกิจกรรมแนะแนวนี้ประกอบด้วยกิจกรรมแนะแนว หลากๆกิจกรรมที่นำมารวมกันเข้าอย่างเป็นระบบตามเป้าหมายและขอบข่ายของการแนะแนว แต่ละกิจกรรมประกอบด้วย ชื่อกิจกรรม วัตถุประสงค์ ขั้นตอนของกิจกรรม สื่อหรืออุปกรณ์การจัดกิจกรรม

6.4 จิตลักษณะ หมายถึง ลักษณะทางจิตใจของบุคคลซึ่งมีหลายประการ ในการวิจัยครั้งนี้ นำมาศึกษา 4 ประการ ได้แก่ (1) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (2) ความเชื่ออำนาจในตน (3) ลักษณะ มุ่งอนาคต- ควบคุมตน และ(4) การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 ได้องค์ความรู้ใหม่ในการพัฒนาจิตลักษณะสำคัญ ของนักเรียนวัยรุ่นที่มีอายุ ในช่วง 10 – 13 ปี

7.2 ได้ชุดกิจกรรมแนะแนวต้นแบบของชุดฝึกเพื่อพัฒนาการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ ความสำเร็จของวัยรุ่น และใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมแนะแนวสำหรับครูแนะแนว

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในบทนี้ได้รายงานการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นพื้นฐานของการวิจัยครั้งนี้ ผลสรุปจากการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องได้นำไปสู่กรอบแนวคิดการวิจัย การตั้งสมมุติฐานของการวิจัยในที่สุด การนำเสนอประกอบด้วยประเด็นหลัก ดังต่อไปนี้

1. การวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ: ความหมาย ความสำคัญ และการวัด
2. แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ
3. การพัฒนาการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของนักเรียนวัยรุ่น
4. ความพร้อมทางด้านจิตใจกับการพัฒนาการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

1. การวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ: ความหมาย ความสำคัญ และการวัด

1.1 ความหมายของการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

เนื่องจากการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จเป็นส่วนหนึ่งของ “แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์” การหาความหมายของการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จจึงศึกษาจากแนวคิดของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นหลัก ดังมีนักจิตวิทยาและนักการศึกษาได้ให้ความหมายของคำว่า “แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์” ไว้แตกต่างกันดังนี้ แมคเคลแลนด์ (McClelland, 1961 : 207 อ้างถึงใน สุขสมร ประพันธ์ทอง 2521 : 6) ได้ให้คำจำกัดความของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่า หมายถึง ความปรารถนาที่จะทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และแข่งขันกันด้วยมาตรฐานอันดีเยี่ยมหรือทำให้ดีกว่าบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง พยายามเอาชนะอุปสรรคต่างๆ มีความสบายใจเมื่อประสบความสำเร็จ และมีความวิตกกังวลเมื่อไม่ประสบความสำเร็จ หรือความล้มเหลว ขณะที่ วิดเลอร์ (Vidler, 1977 : 67-68) ได้อธิบายความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่าเป็นกระบวนการวางแผนการกระทำ ความรู้สึกที่เกี่ยวข้องเนื่องกับความพยายามต่อสู้เพื่อความสำเร็จในการบรรลุถึงมาตรฐานอันดีเลิศที่บุคคลได้ตั้งไว้ ตรงข้ามกับการมีอำนาจ หรือความเป็นเพื่อน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่จำเป็นต้องมีความสำเร็จที่สามารถสำเร็จได้ เช่น ได้คะแนนสูงจากการทดสอบ การได้ตำแหน่งที่สังคมยอมรับ การได้เงินเดือนสูงๆ แต่จะเกี่ยวข้องกับการวางแผน และความพยายามที่จะต่อสู้เพื่อความเป็นเลิศ ดังนั้นทัศนคติต่อความสำเร็จจึงเป็นสิ่งสำคัญมากกว่าความสำเร็จ แต่ต่อมา แมคเคลแลนด์ และ วินเดอร์

(McClelland & Winter, 1971 อ้างถึงใน ดวงเดือน พันธมนาวิน 2547 : 1-2) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความมุ่งมั่น เพียรพยายามกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือหลายสิ่งโดยฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆ อย่างไม่ย่อท้อ จนเกิดผลดีตามต้องการ บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงมีลักษณะแตกต่างจากผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ทางด้านการรับรู้ การยอมรับปัญหา การตัดสินใจแก้ปัญหา และการกระทำ

แอทคินสัน (Atkinson, 1978 อ้างถึงใน งามตา วนินทานนท์ 2535 : 351- 354) ได้อธิบายแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กล่าวโดยสรุปคือ สิ่งที่กระตุ้นหรือผลักดันให้บุคคลแสดงแนวโน้มของพฤติกรรมมุ่งสัมฤทธิ์ผล คือ ผลต่างระหว่างความคาดหวังที่จะประสบความสำเร็จกับความกลัวความล้มเหลว ถ้าบุคคลมีความคาดหวังที่จะประสบความสำเร็จสูงมากกว่าความกลัวความล้มเหลว บุคคลนั้นก็จะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง โดยแนวโน้มที่จะประสบความสำเร็จ มีองค์ประกอบอยู่ 3 ประการ คือ 1) แรงจูงใจที่ทำให้บุคคลพยายามทำงานจนสำเร็จ 2) การรับรู้ถึงโอกาสที่จะประสบความสำเร็จ และ 3) คุณค่าของรางวัลหรือสิ่งตอบแทนเมื่อทำงานให้สำเร็จ ในขณะที่แนวโน้มที่จะหลีกเลี่ยงความล้มเหลวก็จะมีองค์ประกอบอยู่ 3 ประการ คือ 1) แรงจูงใจที่จะหลีกเลี่ยงความล้มเหลว 2) การรับรู้โอกาสที่จะประสบความสำเร็จ 3) ความรู้สึกอับอายหรือเสียหายเมื่อประสบความสำเร็จ ในประเทศไทย พระเทพเวที (ประยูรค์ ปยุตโต 2532 : 48-50) ได้กล่าวถึงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่ามี 2 แบบ คือ แบบที่ 1 เป็นการใฝ่ความเป็นเลิศที่สนับสนุนระบบการแข่งขัน แบบที่ 2 การใฝ่ความเป็นเลิศแท้ซึ่งประกอบด้วยลักษณะที่สำคัญ 3 ประการ คือ ประการที่ 1 ถ้าทำก็ทำให้ดีเลิศให้ดีที่สุดเต็มทีกับงานนั้นๆ ประการที่ 2 มีความเป็นเลิศเพราะดีที่สุดเต็มทีแห่งความสามารถของเรา และประการที่ 3 สิ่งนั้นมีความเป็นเลิศ โดยเป็นสิ่งที่ดีที่สุด เกื้อกูลที่สุด เป็นประโยชน์ที่สุดแก่ชีวิตและสังคม ขณะที่ ดวงเดือน พันธมนาวิน (2549 : 17) ให้ความหมายเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่า ความมุ่งมั่นที่จะกระทำเพื่อให้เกิดความสำเร็จที่ตนต้องการ โดยเริ่มจากการมองเหตุการณ์ต่างๆ ในชีวิตประจำวันที่เกิดขึ้นในตนเองที่ตนต้องการกระทำบางอย่างให้สำเร็จในเหตุการณ์นั้น มองทุกอย่างเป็นงานที่ตนควรทำ ควรเข้าไปรับผิดชอบ ควรแก้ปัญหา แล้วเริ่มวางแผนดำเนินการให้เกิดความสำเร็จและป้องกันความล้มเหลวเอาไว้ทุกขั้นตอน และท้ายสุดเมื่อคิดว่าจะทำให้สำเร็จก็จะรู้สึกสุขใจ แต่เมื่อคิดว่าอาจล้มเหลวได้ด้วย ก็ไม่ย่อท้อ เตรียมใส่ความพยายามของตนลงไปให้มากที่สุด

งามตา วนินทานนท์ (2549 : 2) มีแนวคิดที่สอดคล้องกัน โดยให้ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่า ความมุ่งมั่น เพียรพยายามกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือหลายสิ่งโดยฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆ อย่างไม่ย่อท้อ จนเกิดผลดีตามต้องการ บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงมีลักษณะ

แตกต่างจากผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ทางด้านการรับรู้ การยอมรับปัญหา การตัดสินใจแก้ปัญหา และการกระทำ

จากที่ได้กล่าวมา จะเห็นได้ว่า ได้มีผู้ให้ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกันหลายความหมาย ความหมายที่พอสรุปได้ก็คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความปรารถนาที่ได้รับผลสำเร็จในการทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้สำเร็จลุล่วง โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคที่ขัดขวางพยายามหาวิธีต่างๆ เพื่อแก้ปัญหา ต้องการชัยชนะในการแข่งขัน มุ่งมั่นที่จะทำให้ดีเลิศ และทำให้มีกำลังใจที่จะให้บรรลุเป้าหมายเพื่อนำตนสู่ความสำเร็จ

1.2 ความสำคัญของการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สามารถแยกได้เป็นสององค์ประกอบที่สำคัญ องค์ประกอบแรก คือการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ องค์ประกอบที่สอง คือ การปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ การพิจารณาว่าการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ มีความสำคัญอย่างไร อาจพิจารณาจากความสำคัญของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นจุดเริ่มต้น ดวงเคื่อน พันธุมนาวิน (2549 : 17) กล่าวว่า การพัฒนาเยาวชน ไทยที่เป็นคนดี เก่ง และมีสุข จะต้องพัฒนาที่จิตหลายด้านของเยาวชนเหล่านั้น และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นจิตลักษณะสำคัญหนึ่งใน 5 ประการของทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะธรรม จากการศึกษาของ โลเวล, เวนด์, ซาแดคคา, เฟรนช์ และโทมัส, เคสเทนบวม, และ ซาลิลี (Lowel, E.L., 1952, Wendt, H.W., 1955, Sadacca et al., 1956, French, e.g. & Thomas, F.H., 1958, Kestenbau, J.M. 1969, Salili, F., 1994 อ้างถึงใน ประดิษฐ์ อุปรมัย 2544 : 142-143) สรุปความสำคัญของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ได้ดังนี้

1. บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงมีแนวโน้มที่จะประสบความสำเร็จสูงและด้วยมาตรฐานที่ดีเยี่ยมมากกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำหรือไร้แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
2. บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงประสบความสำเร็จในงานที่เกี่ยวข้องกับการคำนวณและภาษา และงานที่ต้องใช้ปัญญาในการคิดและแก้ปัญหา มากกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำหรือไร้แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
3. บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงสามารถรักษาระดับผลการเรียนที่ดีของตนในระดับมัธยมศึกษาไว้ได้จนถึงระดับอุดมศึกษา
4. ประเทศที่มีประชากรที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะมีความเจริญก้าวหน้ามากกว่าประเทศที่มีประชากรที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

จะเห็นว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีความสำคัญ และมีคุณประโยชน์ต่อบุคคลมาก ความสำคัญของการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ก็คือเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แล้ว ส่งผลให้บุคคลมีลักษณะที่ดี และได้รับผลดีดังกล่าว การวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ จึงเป็น

จิตลักษณะที่สำคัญสำหรับบุคคลทุกกลุ่ม ทุกวัย และทุกสาขาอาชีพ มีผลทั้งด้านความสำเร็จในงาน ด้านคำนวณ ด้านภาษา และทางด้านผลการเรียน ทำให้มีความเจริญก้าวหน้า

1.3 วิธีวัดการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

การวัดการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ โดยตรงนั้นยังไม่มีผู้ทำการศึกษา ฉะนั้น ผู้วิจัยจึงศึกษาวิธีวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เพื่อเทียบเคียงและนำมาใช้กับการวัดการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ซึ่งแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์นั้นมีวิธีวัดได้หลายวิธีดังนี้

1. การเล่าเรื่องจากภาพ (TAT) แมคเคลแลนด์และคณะ (McClelland et al., 1966 อ้างถึงใน งามตา วนิทานนท์ 2535 : 359-360) วัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของบุคคลด้วยวิธีการที่เมอร์เรย์เคยใช้คือ การเล่าเรื่องราวจากภาพ (Thematic Apperception Test, TAT) วิธีการเล่าเรื่องจากภาพ TAT เป็นวิธีการที่บ่งชี้ถึงความแปรเปลี่ยนของสถานการณ์ และอารมณ์ของบุคคลได้อย่างฉับไว ดังนั้นในระยะแรกของการศึกษาปริมาณแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของบุคคล แมคเคลแลนด์และคณะ จึงใช้สถานการณ์ที่จัดกระทำขึ้นในห้องทดลองกระตุ้นแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของผู้ถูกศึกษา และศึกษาผลของแรงจูงใจจากเนื้อหา จินตนาการที่บรรยายเกี่ยวกับภาพ TAT แต่ละภาพ แมคเคลแลนด์และคณะ พัฒนาระบบให้คะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จากการสังเกตการณ์เปลี่ยนแปลงของลักษณะจินตนาการใฝ่สัมฤทธิ์ที่บุคคลแสดงออกมาเป็นคำบรรยายภายใต้สถานการณ์ในการวิจัยเชิงทดลองมากกว่าหนึ่งสถานการณ์ที่จัดกระทำขึ้นอย่างระมัดระวัง

2. การตั้งประเด็นที่เป็นปัญหาในชีวิตส่วนตัว ครอบครัว หรือสังคมที่แวดล้อมแล้วสัมภาษณ์ หรือให้เขียนแสดงความคิดเห็น คำคะแนนที่ได้พิจารณาจากการยอมรับความเห็น และวิธีการแก้ไขปัญหาที่ใช้ เครื่องมือวัดแบบนี้ เหมาะสมที่จะใช้วัดผู้ใหญ่ที่มีการศึกษาน้อย เช่น เกษตรกร และกรรมกร (นาถ พันธุมนาวิน 2518, 2522 นพนธ์ สัมมา 2523)

3. การรายงานเกี่ยวกับตนเองในแบบวัดปรนัย โดยในแบบวัดจะต้องมีข้อคำถามที่ครอบคลุมลักษณะของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง แบบวัดนี้ เฮอร์แมนส์ (Heran, 1970 : 353 อ้างถึงใน งามตา วนิทานนท์ 2535 : 364-366) ได้พัฒนาขึ้นมา และพบว่าเป็นวิธีที่เหมาะสม สามารถวัดพฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์ที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ได้มากกว่าแบบ TAT

4. การให้เล่นเกม หรือให้ทำงาน โดยกำหนดเกมหรืองานที่มีความยาก (เมื่อเทียบกับระดับผู้เล่น) แล้วสังเกตความตั้งใจในขณะแก้ปัญหาในงานหรือเกมนั้นๆ รวมทั้งเวลาที่ใช้ และเวลาที่แก้ปัญหาคิดสำเร็จ วิธีนี้เป็นวิธีที่ สุขสมร ประพัฒน์ทอง (2535, 2526) ได้พัฒนาขึ้นใช้เป็นเครื่องมือวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในเด็กนักเรียนประถมศึกษา นอกจากนั้น สุขสมร ประพัฒน์ทอง ยังได้ใช้วิธีสอนการแปร่งฟัน ด้วยวิธีโรล ซึ่งนักเรียนต้องใช้ความพยายามในการฝึกหัดแปร่งฟัน แล้วดูความสามารถในการแปร่งฟันด้วยเทคนิคนี้ ซึ่งสะท้อนถึงปริมาณแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเด็ก

ได้ นอกจากนั้น อารอนสัน (Aronson, 1966 อ้างถึงใน งานตา วนินทานนท์ 2535 : 366-368) ได้วัดปริมาณแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์โดยวิธีการวิเคราะห์จากภาพลายเส้นลักษณะต่างๆ 2 นาที แล้วให้เด็กวาดภาพเหล่านี้เท่าที่จำได้ลงในกระดาษที่แจกให้ เส้นที่มีระเบียบหรือได้รูปทรงได้รับคะแนน +1 เส้นที่ขีดทับกันยุ่งๆ หรือเส้นทึบ ได้คะแนน -1

5. การใช้มาตรประเมินรวมค่า บุญรบ สักคิมถิติ (2532) ได้สร้างแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของข้าราชการไทย โดยอาศัยแนวคิดเกี่ยวกับลักษณะของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง 10 ประการ แบบวัดนี้ใช้วัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในข้าราชการไทยมีข้อคำถาม จำนวน 20 ข้อ แต่ละข้อมีมาตราให้ประเมิน 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ผู้ตอบที่ได้คะแนนสูง แสดงว่า เป็นผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่า

จากที่กล่าวมา พบว่ามีการวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ในหลายรูปแบบ และมีเครื่องมือหลายประเภท การวัดเหล่านั้นได้ให้แนวทางที่ดีสำหรับการวัดการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ งานวิจัยนี้จะสร้างแบบวัดการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ โดยใช้แนวคิดเกี่ยวกับการวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แบบที่ 5 คือ ที่ใช้โดยบุญรบ สักคิมถิติ (2532) โดยเป็นการวัดด้วยข้อความประกอบมาตราประมาณค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” แบบวัดมีข้อความทั้งหมด 20 ข้อ ช่วงคะแนนของแบบวัดเป็นได้ตั้งแต่ 20 – 120 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนสูงแสดงว่าเป็นผู้ที่มีการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จมาก ผู้ที่ได้คะแนนต่ำแสดงว่าเป็นผู้ที่มีการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จน้อย

2. แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

เนื่องจากการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จเป็นส่วนหนึ่งของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงศึกษา แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เพื่อเชื่อมโยงไปสู่คุณลักษณะใหม่ดังกล่าว

2.1 แนวคิด ทฤษฎีการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

เมอร์เรย์ (Murray, 1964:19) ได้รวบรวมความต้องการทางจิตของมนุษย์ไว้ 28 ชนิด และในจำนวนนั้นมีความต้องการเอาชนะและประสบผลสำเร็จรวมอยู่ด้วย และเมอร์เรย์ยังเป็นบุคคลแรกที่กล่าวถึงความต้องการผลสัมฤทธิ์ว่าเป็นความต้องการทางจิตที่มีอยู่ในมนุษย์ทุกคน เพราะมนุษย์ต้องการเป็นผู้มีความสามารถ มีพลังจิตที่จะเอาชนะอุปสรรค มุ่งมั่นที่จะทำในสิ่งที่ยาก ให้ประสบกับความสำเร็จ จากแนวคิดดังกล่าว ไนท์ และ แซสเซนรัธ (Night and Sasscnrath, 1966 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด 2524 : 44) ได้ศึกษากลุ่มตัวอย่างในมหาวิทยาลัยอินเดีย พบว่าผู้ที่มี

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะเป็นผู้ที่มีการทำงานผิดพลาดน้อยที่สุด ทำงานเรียบร้อย ใช้เวลาน้อยที่สุด และมีความจำดีกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

แมคเคลแลนด์ (McClelland, 1961 : 36-62) ได้เน้นถึงแรงจูงใจ ทางสังคม 3 ประเภท คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motive) ซึ่งก็คือ ความปรารถนาที่จะกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี โดยพยายามแข่งขันกับมาตรฐานอันดีเลิศ มีความสบายใจเมื่อประสบความสำเร็จ และมีความวิตกกังวลเมื่อพบกับความล้มเหลว แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ์ (Affiliation Motive) หมายถึง ความปรารถนาที่จะเป็นที่ยอมรับของคนอื่น ต้องการเป็นที่นิยมชมชอบหรือรักใคร่ชอบพอกของคนอื่น สิ่งเหล่านี้เป็นแรงจูงใจที่จะทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมเพื่อให้ได้มาซึ่งการยอมรับจากบุคคลอื่น แรงจูงใจใฝ่อำนาจ (Power Motive) หมายถึง ความปรารถนาที่จะได้มาซึ่งอิทธิพลที่เหนือกว่าคนอื่น ๆ ในสังคม ทำให้บุคคลแสวงหาอำนาจ เพราะเกิดความรู้สึกว่าหากทำอะไรได้เหนือคนอื่นเป็นความภาคภูมิใจ ผู้มีแรงจูงใจใฝ่อำนาจสูงจะเป็นผู้ที่พยายามจะควบคุมสิ่งต่างๆ เพื่อให้ตนบรรลุความต้องการที่จะมีอิทธิพลเหนือกว่าบุคคลอื่น แมคเคลแลนด์ เน้นความสำคัญในเรื่องแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากกว่าแรงจูงใจด้านอื่นๆ เพราะเขาเห็นว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสำคัญมากที่สุด สำหรับความสำเร็จทางด้านเศรษฐกิจของประเทศ จากแนวคิดดังกล่าว ของ (Song, 1971 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด 2524 : 44) สรุปผลการวิจัยในกลุ่มนักเรียนเกษตรกรรมในเกาหลีได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในทุกวิชาที่เรียน ส่วนแอลชูลเลอร์ (Alschuler, 1973:23) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการอบรมแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับเด็กวัยรุ่นที่เรียนวิชาต่าง ๆ ในโรงเรียน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมมีผลการเรียนดีขึ้น มีความสนใจในวิชาใหม่ๆ และประกอบกิจกรรมต่างๆ ที่ไม่เคยทำมาก่อน ในส่วนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่ปรารถนา เช่น งานวิจัยของบุญรับ ศักดิ์มณี (2532) ศึกษาข้าราชการจำนวน 120 คน โดยพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการทำงานที่น่าปรารถนา

แอตคินสัน (Atkinson ,1978 : 260-268 อ้างถึงใน งามตา วนิทานนท์ 2535 : 351-352) ได้ใช้อธิบายการทำงานที่บุคคลทราบว่าผลงานของตนจะได้รับการประเมินผล โดยเปรียบเทียบกับมาตรฐานที่ดีเยี่ยมในทิศทางที่น่าพอใจหรือไม่น่าพอใจ ประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว หรือความปรารถนาที่จะฟันฝ่าอุปสรรคเพื่อให้งานที่ทำบรรลุความสำเร็จนั้นเป็นสิ่งที่แอบแฝงอยู่ในตัวบุคคล จะปรากฏออกมาในรูปพฤติกรรมต่อเมื่อความปรารถนานั้นได้รับการเร่งเร้าโดยสถานการณ์ที่แสดงให้บุคคลเห็นว่าการกระทำบางอย่างจะเป็นทางนำไปสู่ความสำเร็จ

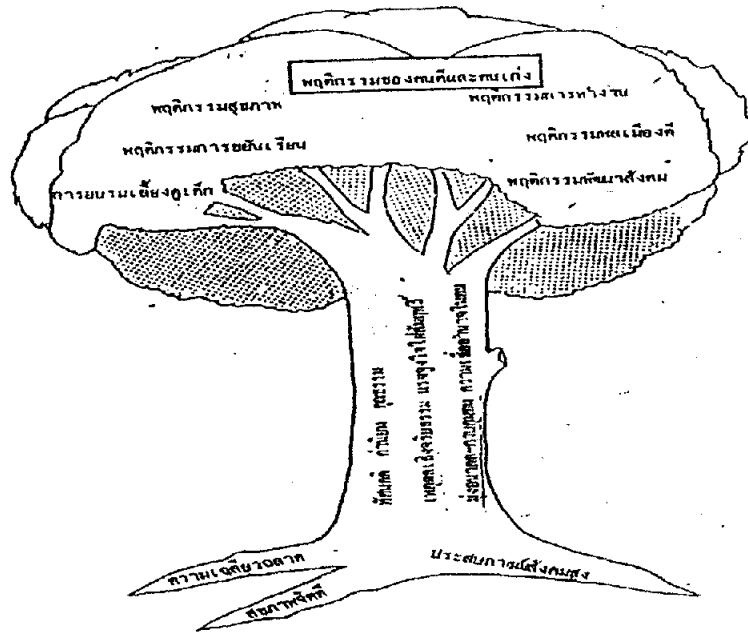
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของคนเรานั้น ตามทัศนะของ Atkinson กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ขึ้นกับตัวแปร 3 ตัว ตัวแปรแรกคือ การคาดหวัง หมายถึง การที่บุคคลคาดการณ์ล่วงหน้าว่า

การกระทำของเรามีโอกาสประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวเล็กน้อยเพียงใด ถ้าบุคคลคาดหวังว่าเขามีโอกาสประสบความสำเร็จ เขาก็มีแรงจูงใจสูงกว่ากรณีที่เขาคาดว่าเขาจะไม่มีโอกาสและไม่มีทางประสบความสำเร็จ ตัวแปรที่สองคือ สภาวะล่อใจ หมายถึง ความพอใจที่บุคคลจะได้รับเมื่อเขาสามารถทำงานนั้นๆ ให้บรรลุเป้าหมาย หรือเป็นความพอใจที่บุคคลจะได้จากการทำงาน เช่นเป็นงานที่ตนชอบ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของบุคคลจะปรากฏมากขึ้นเพียงใดขึ้นอยู่กับลักษณะความล่อใจ หรือคุณค่าของกิจกรรมในทัศนะของบุคคล ด้วยลักษณะความล่อใจของกิจกรรมจะขึ้นอยู่กับความคาดหวัง โอกาสของความสำเร็จและลักษณะของงานตามการรับรู้ของบุคคล ถ้าบุคคลคิดว่างานยากแต่ไม่เกินความสามารถของตนก็จะคาดหวังว่าเขามีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จได้ รู้สึกว่างานนั้นท้าทายความสามารถของเขา และจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง แต่ถ้าบุคคลคิดว่างานนั้นยากมากจนเขาไม่มีทางที่จะทำให้สำเร็จได้ หรืองานที่ต้องทำนั้นง่ายมากไม่มีทางล้มเหลว (โอกาสประสบความสำเร็จมีร้อยละ 100) ลักษณะความล่อใจของงานในสองแบบหลังนี้จะน้อย และบุคคลก็จะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ตัวแปรที่สามคือ ธรรมชาติแรงจูงใจของบุคคล แรงจูงใจของบุคคลหมายถึง แรงหรือพลังที่กระตุ้นให้บุคคลทำกิจกรรม ไปสู่จุดหมาย แรงจูงใจของเราโดยทั่วไปจะมีเป้าหมายที่สำคัญ 2 ประการ คือ ประการแรก ความสุขความพึงพอใจ เรากระทำพฤติกรรมต่างๆ โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะให้คนได้รับความสุข ความพึงพอใจจากการกระทำนั้นๆ ความสุขความพึงพอใจของเราได้จากหลายอย่าง เช่น การได้รับการยกย่อง การมีเพื่อน การประสบความสำเร็จ และประการที่สอง หลีกเลี่ยงความเจ็บปวดผิดหวัง คนทุกคนต้องการหลีกเลี่ยงความทุกข์และความเจ็บปวดผิดหวังที่จะเกิดกับชีวิตของตน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องภัยอันตรายหรือการล้มเหลวในการเรียน การทำงาน ดังนั้นการที่บุคคลพยายามทำงานหรือเรียนก็เพื่อจะเลี่ยงความล้มเหลวซึ่งคนไม่ปรารถนา

จากแนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญรับ ศักดิ์มณี (2532) ที่ศึกษาเรื่องการเสริมสร้างจิตลักษณะเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการทำงานราชการ ที่พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเตรียมตัวเพื่อการทำงานในอนาคตของข้าราชการ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .18 และ ฉัตรสุดา หาญประกอบสุข (2541) ได้ศึกษาเรื่องการใช้ชุดการแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวัดบ้านม้า อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ผลการศึกษาพบว่า หลังจากการใช้ชุดการแนะแนว กลุ่มตัวอย่างมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ขณะที่ โกศล มีคุณ และ ณรงค์ เทียมเมฆ (2545) ศึกษาเกี่ยวกับผลการฝึกใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของครู พบว่า ครูที่มีความพร้อมทางจิตมาก (องค์ประกอบลักษณะทางจิต 5 ประการ คือ การมุ่งอนาคตและควบคุมตน การเชื่ออำนาจในตน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สุขภาพจิต และเจตคติต่อการทำงานในอาชีพครู) มีเจตคติ

ต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมสูงกว่าครูที่มีความพร้อมทางจิตน้อยอย่างชัดเจน เช่นเดียวกับ ศิริรัตน์ แสนยากุล (2546) ได้ศึกษาเรื่องผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพระแม่มาลีสาธิตประดิษฐ์ กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า (1) นักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยกิจกรรมกลุ่ม มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (2) นักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยกิจกรรมกลุ่ม มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมธินี คุปพิทยานันท์ (2546) ศึกษาประสิทธิภาพของการฝึกอบรมทางจิตพฤติกรรมศาสตร์ เพื่อปลูกฝังและพัฒนาพฤติกรรมทัศนสุขภาพเด็กนักเรียนประถมศึกษา ซึ่งทำการฝึกนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย จำนวน 410 คน ในจังหวัดปทุมธานี ผลปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 1) มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าผู้ที่ไม่ได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยเฉพาะกลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มนักเรียนอายุน้อย 2) มีพฤติกรรมการแปร่งพันมากกว่าผู้ที่ไม่ได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยเฉพาะในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง และ 3) มีพฤติกรรมทัศนสุขภาพมากกว่าผู้ที่ไม่ได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ผลเช่นนี้ปรากฏในกลุ่มนักเรียนฉลาดมาก และกลุ่มนักเรียนฐานะดี

ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรม ดวงเดือน พันธมนาวิน (2538 : 2-3) ได้ศึกษาจิตลักษณะที่สำคัญ ซึ่งมีผลต่อการเป็นคนดีและคนเก่ง และได้ตั้งเป็นทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรม แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นจิตลักษณะประการหนึ่งในทฤษฎีนี้ ใครขอเสนอทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรม เพื่อให้เกิดความเข้าใจแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรมแสดงถึงสาเหตุสำคัญของพฤติกรรมของคนดีและของคนเก่งว่า พฤติกรรมเหล่านี้มีสาเหตุทางจิตอะไรบ้าง ทฤษฎีนี้มี 3 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นดอกและผล ไม้ของต้นไม้อ ส่วนลำต้น และส่วนที่เป็นราก ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 ต้นไม้จริยธรรม

ที่มา : ดวงเดือน พันธุนาวิน (2538) “ ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม การวิจัยและการพัฒนาบุคคล”
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ กรุงเทพมหานคร หน้า 10

ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม มีส่วนประกอบ 3 ส่วน ดังรายละเอียดต่อไปนี้ ส่วนแรกคือ ดอก และผลไม้มันบนต้นแสดงถึงพฤติกรรมของคนดี และคนเก่ง ซึ่งประกอบด้วย พฤติกรรมต่างๆ ที่น่าปรารถนา 4 กลุ่มใหญ่ คือ (1) พฤติกรรมการไม่เบียดเบียนตนเอง (2) พฤติกรรมการไม่เบียดเบียนผู้อื่น (3) พฤติกรรมการทำตามหน้าที่ และ(4) พฤติกรรมการพัฒนาตนเองและสังคม ส่วนที่สอง เป็นส่วนลำต้น เพราะพฤติกรรม 4 กลุ่มนี้ มีสาเหตุทางจิตใจ 2 กลุ่ม กลุ่มแรกคือ สาเหตุทางจิตใจที่เป็นส่วนลำต้นของต้นไม้ อันประกอบไปด้วยจิตลักษณะ 5 ด้าน คือ (1) เหตุผลเชิงจริยธรรม (2) การมุ่งอนาคต และการควบคุมตนเอง (3) ความเชื่ออำนาจในตน (4) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และ (5) ทศนคติ คุณธรรม และก่านิยม และส่วนที่สามของต้นไม้จริยธรรมคือ รากของต้นไม้ ซึ่งเป็นจิตลักษณะกลุ่มที่สอง มี 3 ด้านคือ (1) สติปัญญา (2) ประสบการณ์ทางสังคม และ (3) สุขภาพจิต ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรมนี้แสดงถึงความสัมพันธ์ในเชิงสาเหตุและผลระหว่างจิตลักษณะ 8 ประการ ที่ลำต้นและรากของต้นไม้ กับพฤติกรรมต่างๆ ที่น่าปรารถนาของคนดี และ

คนเก่ง ดวงเดือน พันธุนาวัน (2531 : 21- 28) สรุปเพิ่มเติมว่า แต่เดิมนั้น ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม ได้แสดงถึงสาเหตุทางจิตใจที่ลำต้นเพียง 4 ประการ ที่เกี่ยวกับการที่บุคคลจะมีพฤติกรรมการทำงานที่ละเว้นชั่ว หรือที่เรียกว่า พฤติกรรมเชิงจริยธรรม แต่ต่อมาได้นำผลวิจัยที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์ พฤติกรรมทางด้านการงาน อาชีพ และพฤติกรรมการรักษาอนามัย มาประกอบด้วย จึงได้เพิ่ม พฤติกรรมของคนเก่งเข้าเป็นดอกผลรวมกับพฤติกรรมของคนดี และได้เพิ่มแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ซึ่งเป็นจิตลักษณะที่สำคัญของคนที่มีพฤติกรรมชนิดดังกล่าวข้างบนนี้เข้าที่ลำต้นของต้นไม้จริยธรรมรวมเป็น 5 ด้าน จึงทำให้ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรมของคนไทยนี้มีลักษณะที่กว้างขวางครอบคลุม พฤติกรรมที่น่าปรารถนาของคนไทยทางด้านที่สำคัญได้ครบถ้วน

ดวงเดือน พันธุนาวัน (2538) ได้อธิบายแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ในทฤษฎีต้นไม้จริยธรรมว่า ลักษณะการยอมรับที่จะแก้ปัญหาต่างๆ มุมานะ บากบั่น พินฝ้าอุปสรรคในการทำงาน หรือแก้ปัญหาจนประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างเหมาะสมกับความรู้ความสามารถของตน งานวิจัยในต่างประเทศ แอลชูลเลอร์ (Alschuler, 1973 อ้างถึงใน สุรางค์ โค้วตระกูล 2533 : 127) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการอบรมแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับเด็กวัยรุ่นที่เรียนวิชาต่างๆ ในโรงเรียน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมมีผลการเรียนดีขึ้น มีความสนใจในวิชาใหม่ๆ และประกอบกิจกรรมต่างๆ ที่ไม่เคยทำมาก่อน ขณะที่ คาระณี พัฒนศักดิ์ภิญโญ (2533) ได้ศึกษาผลของการใช้ชุดการแนะแนวที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนจิระประวัตติวิทยาคม จังหวัดนครสวรรค์ โดยแบ่งกลุ่มทดลองใช้ชุดการแนะแนว กับกลุ่มควบคุมใช้การสอนปกติ พบว่านักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนกลุ่มทดลองมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ต่อมา นุศรา สรรพกิจกำจร (2539) ได้ศึกษาเรื่องผลของการใช้โปรแกรมพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และผลสัมฤทธิ์ในวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ ผลการศึกษาพบว่า (1) ภายหลังจากทดลอง นักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ในกลุ่มทดลองมีคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าก่อนเข้ารับการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2) ภายหลังจากทดลอง นักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ในกลุ่มทดลองมีคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ในกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (3) ภายหลังจากทดลองนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ในกลุ่มทดลองมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ในวิชาวิทยาศาสตร์สูงกว่านักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ในกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากนั้น เมธินี คุปพิทยานันท์ (2446) ทำการศึกษาอิทธิพลของการฝึกจิตลักษณะด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และลักษณะมุ่งอนาคต-การควบคุมตน ร่วมกับปัจจัยเชิงเหตุผลมทพ ที่มีต่อจิตลักษณะและพฤติกรรมทัศนสุขภาพของนักเรียนระดับประถมศึกษาทั้งชายและหญิง อายุ

เฉลี่ย 10 ปี 10 เดือน ในการฝึกอบรมจิตลักษณะด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทำการฝึก 10 คาบ พบว่า การฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ส่งผลดีต่อลักษณะใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน โดยตรง

ในการวิจัยนี้ศึกษา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ส่วนที่เป็นการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ แนวคิด ทฤษฎีของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จึงเป็นแนวคิดทฤษฎีที่เป็นพื้นฐานของการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ จากการศึกษาผลการวิจัยทั้งในประเทศ และต่างประเทศจะเห็นได้ว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับความคิด ความรู้สึก นิสัย ทักษะ และพฤติกรรมของบุคคลในด้านการเรียน การทำงาน และการดำรงชีวิตได้ ผู้วิจัยจึงคาดว่า การพัฒนาให้นักเรียนสามารถวางแผนเพื่อประสบความสำเร็จได้สูงขึ้นจะมีผลที่เกี่ยวข้องกับจิตลักษณะหรือพฤติกรรมเหล่านั้นด้วย

3. การพัฒนาการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของนักเรียนวัยรุ่น

การวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ เป็นส่วนประกอบสำคัญประการหนึ่งของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ดังนั้นการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จนั้น จะมีวิธีการพัฒนาเช่นเดียวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ดังนี้

3.1 การพัฒนาการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จโดยวิธีการธรรมชาติ

เซียร์ (Sears, 1957 : 172-174 อ้างถึงใน สุขสมร ประพัฒน์ทอง 2521 : 14) กล่าวว่า การฝึกให้เด็กรู้จักพึ่งตนเอง ควรใช้วิธีผ่อนผันให้เด็กทำในสิ่งที่ต้องการจะทำและพอทำเองได้ ควรยอมรับการกระทำของเด็ก การขัดขวางไม่ให้เด็กทำอะไรด้วยตนเองเป็นการบั่นทอนการช่วยตัวเองของเด็ก เซียร์ เสนอเพิ่มเติมไว้ คือ แม่ที่ดีควรใช้วิธีแนะนำ เพราะในบางขณะเด็กอาจเกิดความวิตกกังวลว่า จะประพฤติดังไรดี เด็กจะทำการต่างๆ ได้ถ้าเขาไม่เกิดความวิตกกังวล ขณะที่ วินเทอร์-บอททอม (Winterbottom, 1958 อ้างถึงใน สุขสมร ประพัฒน์ทอง 2521 : 15) แสดงให้เห็นความแตกต่างนี้สืบเนื่องมาจากทัศนคติของแม่ที่มีต่อเด็ก เขาได้ศึกษากับครอบครัวผิวขาว 30 ครอบครัว กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กอายุ 8-10 ปี ซึ่งได้จำแนกระดับของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้แล้ว เขาได้ใช้วิธีสอบถามและสัมภาษณ์มารดาของเด็กเกี่ยวกับระดับความคาดหวัง ซึ่งมารดาจะให้เด็กทำสิ่งที่เขาสามารถทำได้เมื่ออายุเท่าไร เช่น ทดลองทำสิ่งใหม่โดยไม่ขอความช่วยเหลือ จากผลการศึกษาพบว่า เด็กมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะมีมารดาซึ่งมีแนวโน้มในการฝึกการพึ่งตนเอง และการนำตนเองได้ตั้งแต่ในระยะต้น และมารดาจะมีข้อห้ามน้อยข้อสำหรับเด็ก แต่ข้อห้ามนี้จะสังเกตเห็นชัดเจน

การวิจัยกับเด็กระดับการศึกษาอนุบาลและประถมศึกษาปีที่หนึ่ง จากการที่ให้ มารดารายงานการอบรมเลี้ยงดูแบบพึ่งตนเองตั้งแต่เล็ก (มาลา วิรุณานนท์ 2515, มธุรส วีระกำแหง 2515, เพราะพรณ ระพิตรภา 2510 และ ประณีต สุขอุดม 2514) ได้สรุปว่า การอบรมเลี้ยงดูเด็ก แบบให้พึ่งตนเองเร็ว เป็นอิสระจากผู้ใหญ่ในวัยก่อนเข้าเรียน (อายุประมาณ 4-5 ปี) นั้นมีความ เกี่ยวข้องกับการมีลักษณะใฝ่สัมฤทธิ์สูงอย่างเด่นชัด การอบรมเลี้ยงดูแบบให้พึ่งตนเองเร็วนี้ ความสำคัญไม่ได้อยู่ที่ว่าบิดามารดาฝึกเด็กมากน้อยเพียงใดในเรื่องนี้ แต่อยู่ที่ว่าเด็กได้รับการฝึกให้ พึ่งตนเองเร็วในวัยที่จะก่อให้เกิดผลดีหรือไม่ เช่น การฝึกให้เด็กทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง อาบน้ำ แปรงฟัน ตักอาหารรับประทานเอง เป็นต้น

สุขสมร ประพัฒน์ทอง (2521 : 17) สรุปว่า การอบรมเลี้ยงดูให้เด็กพึ่งตัวเองตั้งแต่ อายุยังน้อย และมีการเลี้ยงดูแบบสมเหตุสมผลมากด้วยแล้ว คาดว่าจะมีผลทำให้เด็กยังมีพฤติกรรม ใฝ่สัมฤทธิ์สูงมากขึ้นกว่าจะอบรมให้พึ่งตัวเองอย่างเดียว และการศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติทางด้าน การอบรมเลี้ยงดูเด็กต่างๆ ได้แสดงให้เห็นว่า การฝึกอบรมในระยะแรกของชีวิตให้มีความรู้ความ ชำนาญบางอย่าง เป็นการส่งเสริมให้เด็กเกิดความต้องการความสำเร็จในระดับสูง และสิ่งที่ดีที่สุด

3.2 การพัฒนาการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จโดยวิธีการฝึก

การพัฒนาการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ อาจใช้แนวทางของการพัฒนา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ดังที่ แมคเคลแลนด (McClelland อ้างถึงใน คาระณี พัฒนศักดิ์ภิญโญ 2533 : 400-401) ได้เสนอวิธีเพิ่มแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ดังนี้ การทำงานด้วยกระบวนการกลุ่ม เป็นวิธีการที่ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงค่านิยมและส่งเสริมค่านิยมใหม่ๆ เพราะกระบวนการกลุ่มเป็นวิธีที่สำคัญ ที่เด็กจะได้เรียนรู้ที่จะปฏิสัมพันธ์ด้วยดีต่อความต้องการของคนอื่น การเรียนรู้เกี่ยวกับการเล่น และ การทำงานในกลุ่ม ในการสอนให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน รู้จักความต้องการและความรู้สึกนึกคิด ของผู้อื่น โดยอาศัยกิจกรรมกลุ่ม นับเป็นพื้นฐานที่สำคัญของระบอบประชาธิปไตยและการพัฒนา เศรษฐกิจ และการช่วยให้บุคคลมีความคิดฝึนเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ โดยการสนับสนุนทั้งทางตรงและ ทางอ้อม เช่นเดียวกับ สุขสมร ประพัฒน์ทอง (2521 : 20) ได้ชี้แนะในการฝึกและกระตุ้น แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในเด็ก จะให้ได้ผลดีต่อพฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์ ต้องทำให้เด็กเข้าใจถึงความหมาย ของพฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์และการแสดงบทบาทประกอบในส่วนที่เป็นเรื่องแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เพื่อที่จะฝังความรู้สึกลงไปในชีวิตจิตใจของเด็กให้ลึกยิ่งขึ้น ส่วนในเนื้อหาของนิทานก็ประกอบด้วย เทพนิยายและเนื้อหาอื่นๆ ด้วย ฉะนั้นจึงคาดได้ว่า การให้เด็กได้รับฟังนิทานและบทบาทประกอบ เรื่อง จะช่วยกระตุ้นพฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์ได้

3.3 การพัฒนาการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จด้วยชุดกิจกรรมแนวนว

3.3.1 ความหมายของชุดกิจกรรมแนวนว เนตรนภา กล่องพุดชา (2539 : 11)

ได้อธิบายความหมาย ชุดกิจกรรมแนะแนวว่าเป็นนวัตกรรมแผนการสอน หรือ โปรแกรมการสอน สำหรับใช้สอนในวิชากิจกรรมแนะแนวที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยอาศัยวิธีการหลายรูปแบบ คือ เกม บทบาทสมมุติ กรณีศึกษาสถานการณ์จำลอง ละคร กลุ่มย่อย การอภิปราย การบรรยาย การเสนอ ข้อเสนอแนะ และมีการใช้สื่อการสอนหลายอย่างประกอบกัน เช่น รูปภาพ เพลง เทปบันทึกเสียง มีการให้ความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการปรับตัวด้านสัมพันธภาพกับเพื่อนที่จัดไว้อย่างเป็นระบบ ขณะที่ คอทแมน อาชบาย และ เดอร์กราฟ (Kottman , Ashby, and De Graf, 2001 : 3 อ้างถึงใน สมร ทองดี และ ปราณี รามสูต 2545 : 11) “ให้ความหมายกิจกรรมแนะแนว (Guidance Activities) เป็นประมวลประสบการณ์ทุกรูปแบบที่จัดให้หรือสนับสนุนให้ผู้รับบริการแนะแนวแต่ละคน แต่ละกลุ่มได้ปฏิบัติหรือได้มีส่วนร่วม เพื่อให้ผู้รับบริการบรรลุเป้าหมายในการพัฒนาเสริม เสริม ป้องกันปัญหา และแก้ปัญหาทั้งด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม” ต่อมา นุชบากร คัมภารวรรณ (2545: 30) ซึ่งได้ศึกษาความหมาย และได้ข้อสรุปว่า ชุดกิจกรรมแนะแนว หมายถึง เครื่องมือทางการแนะแนวที่ประกอบด้วยกิจกรรมแนะแนวหลายๆ กิจกรรม ที่นำมารวมกันอย่างเป็นระบบตามเป้าหมายและขอบข่ายของการแนะแนว โดยชุดกิจกรรมแนะแนวประกอบด้วย คำชี้แจงและการเตรียมการของผู้ให้บริการของแผนการจัดกิจกรรมต่างๆ ระบุสื่อ ใบบางาน ใบความรู้ หรืออุปกรณ์การจัดกิจกรรมไว้แต่ละแผน คำชี้แจงการใช้เครื่องมือตรวจสอบพฤติกรรมที่เป็นผลจากการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวนั้น

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ชุดกิจกรรมแนะแนว หมายถึง กิจกรรมที่ประกอบด้วย มวลประสบการณ์ทุกรูปแบบที่ส่งเสริม และพัฒนาผู้เรียน ให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อให้ผู้เรียน ได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาหรือเสริมสร้างตนเอง ตลอดจนป้องกัน หรือ แก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสมทั้งด้านการศึกษา อาชีพส่วนตัวและสังคม และเป็นเครื่องมือทางการแนะแนวที่ประกอบด้วยกิจกรรมแนะแนวหลายๆ กิจกรรม โดยชุดกิจกรรมแนะแนวประกอบด้วย คำชี้แจงและการเตรียมการของผู้ให้บริการของแผนการจัดกิจกรรมต่างๆ ระบุสื่อ ใบบางาน ใบความรู้ หรืออุปกรณ์การจัดกิจกรรมไว้แต่ละแผน คำชี้แจงการใช้เครื่องมือตรวจสอบพฤติกรรมที่เป็นผลจากการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว

3.3.2 หลักการและแนวทางการพัฒนากิจกรรมแนะแนว

1) หลักการพัฒนากิจกรรมแนะแนว สมร ทองดี และ ปราณี รามสูต (2545 : 29-59) ได้กล่าวถึงหลักการพัฒนากิจกรรมแนะแนวว่าจะต้องคำนึงถึงประเด็นต่างๆ ได้แก่

(1) ลักษณะของสิ่งที่ต้องการพัฒนา ต้องคำนึงถึงการจัดให้ครบทุกด้าน ทั้งด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม สอดคล้องกับความต้องการของผู้รับบริการ ในสถานการณ์ในปัจจุบัน

(2) ลักษณะของผู้รับบริการ แบ่งผู้รับบริการเป็น 3 วัย ได้แก่ วัยเด็ก วัยรุ่น และวัยผู้ใหญ่ ซึ่งบุคคลแต่ละวัยจะมีธรรมชาติประจำวัย มีปัญหาและความต้องการแตกต่างกันออกไป การจัดกิจกรรมต้องให้สอดคล้องกับวัยดังกล่าว เช่น วัยเด็ก เป็นวัยที่ชอบสนุก สนุกสนาน สนใจการเล่น รับรู้เชิงรูปธรรมมากกว่านามธรรม กิจกรรมที่เน้นควรเป็นลักษณะเรียนปนเล่น ส่งเสริมการแสดงออก ใช้สื่อหรือกิจกรรมสอดแทรกการพัฒนาทางสังคม และเน้นกิจกรรมเป็นกลุ่ม สำหรับวัยรุ่น เป็นวัยที่ให้ความสำคัญกับการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับผู้อื่น ต้องการการยอมรับ ความเป็นอิสระ แสวงหาเอกลักษณ์และบทบาท สนใจการมีอุดมการณ์แห่งชีวิต มีพลังมากทั้งด้านร่างกาย ความคิด และปัญญา ควรเน้นกิจกรรมแบบกลุ่ม และให้ลงมือปฏิบัติมากที่สุด ส่งเสริมกิจกรรมประเภทที่ช่วยให้ได้แสดงออก ให้มีการคิดวิเคราะห์ และถ้าเป็นวัยผู้ใหญ่ เป็นวัยที่มีประสบการณ์ชีวิตหลายด้าน มีสถานภาพทางสังคม มีอาชีพ มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ แต่อาจมีปัญหาบางประการที่เกี่ยวกับการปรับตัวอาชีพและสังคม ควรเน้นกิจกรรมที่ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ ระหว่างผู้รับบริการและผู้ให้บริการ เน้นการคิดวิเคราะห์หาเหตุผลและเสนอแนวคิด ควรหลีกเลี่ยงกิจกรรมที่ให้ผู้รับบริการเล่นสนุกสนานหรือออกท่าทางมากเกินไป

(3) ลักษณะของกิจกรรม การจัดกิจกรรมแนะแนวซึ่งมี 2 รูปแบบที่สำคัญคือ กิจกรรมแนะแนวรายบุคคลและกิจกรรมแนะแนวเป็นกลุ่ม การเลือกใช้รูปแบบกิจกรรมขึ้นอยู่กับสถานการณ์ โดยให้คำนึงถึงผู้รับบริการเป็นสำคัญ

(4) ประโยชน์ที่จะนำมาใช้ ซึ่งเป็นหัวใจในการจัดกิจกรรมแนะแนว โดยมุ่งเน้นให้ผู้รับบริการสามารถนำสิ่งที่เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

2) แนวทางในการพัฒนากิจกรรมแนะแนว ประกอบด้วย

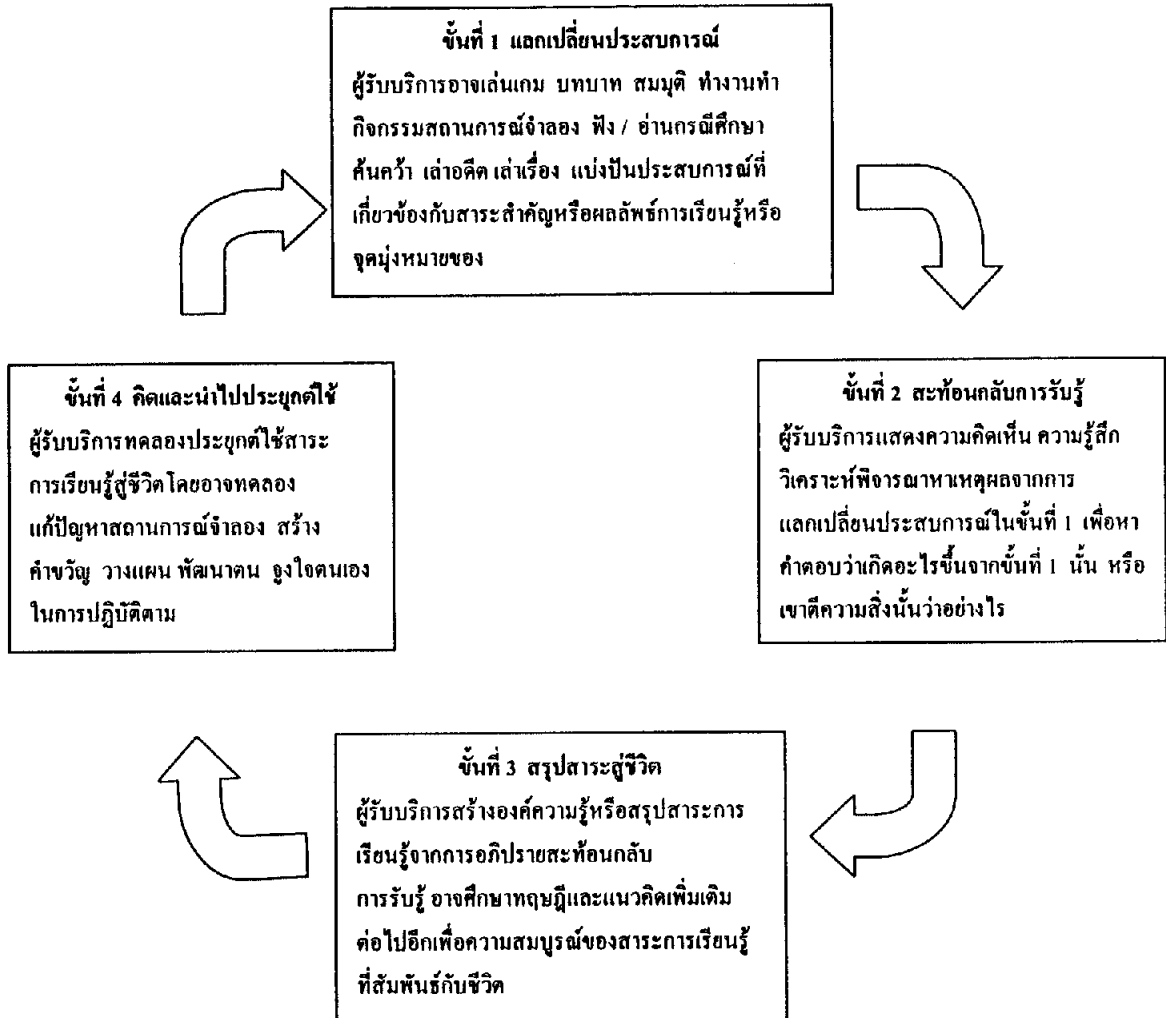
(1) กำหนดวัตถุประสงค์ของกิจกรรมแนะแนว ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการจัดกิจกรรม เริ่มต้นด้วยกำหนดหัวข้อ เนื้อหาสาระ แล้วเขียนวัตถุประสงค์เป็นข้อๆ

(2) การกำหนดขอบข่ายของกิจกรรมแนะแนว ในประเทศไทยกำหนดขอบข่ายของกิจกรรมแนะแนวไว้ 3 ด้าน คือ ด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม

(3) การกำหนดขั้นตอนของกิจกรรม การจัดกิจกรรมต้องการมุ่งให้ผู้รับบริการนำผลการเรียนรู้จากกิจกรรมไปใช้ประโยชน์ โดยใช้แนวคิดทฤษฎีของโคลเบิร์ต

จากหลักการพัฒนาและแนวทางการพัฒนากิจกรรมแนะแนวสรุปได้ว่า หลักการในการพัฒนากิจกรรมแนะแนวนั้น มีด้วยกัน 4 ประเด็น คือ ลักษณะของสิ่งที่ต้องการพัฒนา ลักษณะของผู้รับบริการ ลักษณะของกิจกรรม และประโยชน์ที่จะนำมาใช้ในการสร้างชุดกิจกรรมแนะแนว ส่วนแนวทางในการพัฒนากิจกรรมแนะแนวประกอบด้วย การกำหนด

วัตถุประสงค์ของกิจกรรมแนะแนว การกำหนดขอบข่ายของกิจกรรมแนะแนว เกี่ยวกับขั้นตอนของกิจกรรมแนะแนวนั้น สมร ทองดี และปราณี รามสูต (2545: 49) ได้กล่าวไว้ดังแสดงในภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.2 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมแนะแนว

ที่มา: สมร ทองดี และ ปราณี รามสูต “หลักการและแนวคิดทางการแนะแนว”
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช นนทบุรี : 49

จากภาพที่ 2.2 สมร ทองดี และ ปราณี รามสูต (2545) ได้เสนอขั้นตอนการจัดกิจกรรมว่าประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้เป็นวงจรการเรียนรู้ คือ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ สะท้อนกลับการรับรู้ สรุปสาระสู่ชีวิต สุดท้ายคือ คิดและนำไปประยุกต์ใช้ ขั้นตอนทั้ง 4 นี้ หากผู้จัดกิจกรรมมีประสบการณ์สูงก็จะดำเนินกิจกรรมได้อย่างคล่องแคล่วและต่อเนื่องอย่างราบรื่น และ

บางครั้งจะพบว่าความต่อเนื่องของกิจกรรมจนกว่าแต่ละขั้นตอนมีความคาบเกี่ยวกันจนแยกไม่ออก นอกจากนั้นยังพบว่ามี การสลับขั้นตอนของกิจกรรมบางขั้นตอนและได้ผลในแง่ปฏิบัติเช่นเดียวกัน เช่น อาจจัดกิจกรรมนำเสนอสาระการเรียนรู้ หรือองค์ความรู้ก่อน จากนั้นเป็นขั้นแลกเปลี่ยน ประสบการณ์ แล้วเป็นกิจกรรมสะท้อนกลับการเรียนรู้ สุดท้ายเป็นกิจกรรมให้ทดลองประสบการณ์ และประยุกต์ใช้ ซึ่งเป็นขั้นตอนที่สำคัญในการจัดกิจกรรม และเมื่อถึงขั้นคิดและนำไปปฏิบัติแล้ว อาจกลับเข้าสู่การแลกเปลี่ยนประสบการณ์เป็นวงจรต่อไปใหม่เพื่อเป็นการเสริมสร้างการเรียนรู้ให้ มั่นคงขึ้น นำไปปฏิบัติได้ดีขึ้นและเรียนรู้สิ่งใหม่ที่ต่อเนื่องต่อไปอีก

จากหลักการและแนวทางในการพัฒนา กิจกรรมแนะแนว ดังได้กล่าวมาแล้วนั้น ผู้วิจัยได้นำมาสร้างชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของวัยรุ่น ประกอบด้วย 11 กิจกรรม ตามองค์ประกอบของการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ มีขั้นตอนในการ ดำเนินกิจกรรม 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นนำ ขั้นดำเนินการ ขั้นสรุป และขั้นประเมินผล โดยใช้หลักการ จัดกิจกรรมเป็นวงจรการเรียนรู้ เพื่อให้แต่ละกิจกรรมสอดคล้องกับวัยของผู้รับบริการ

3.3.3 หลักการสร้างชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการวางแผนเพื่อมุ่งสู่

ความสำเร็จจากวรรณกรรมที่ได้ศึกษามาทั้งหมด เกี่ยวกับองค์ประกอบ หลักการ และแนวทางการ พัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนว ผู้วิจัยได้ประมวลสาระดังกล่าวมาบูรณาการเข้าด้วยกันแล้วสร้างชุด กิจกรรมแนะแนวขึ้น ผู้วิจัยได้สร้างชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของ นักเรียนวัยรุ่นจำนวน 11 กิจกรรม โดยดำเนินการสร้างอย่างเป็นระบบมีขั้นตอนคือ จากทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมแนะแนวและแนวทางการพัฒนาการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ ความสำเร็จ กิจกรรมแนะแนวที่ใช้ฝึกกับนักเรียน ได้แก่ การทำกิจกรรมกลุ่มเกี่ยวกับกรณีศึกษา การแสดงบทบาทสมมติ การเล่นเกม การได้วาที การอภิปราย การทำตามใบงานในแต่ละ กิจกรรม การกำหนดแนวทางการประเมิน มีการประเมิน 2 ประเภท คือ การประเมิน กระบวนการเป็นการประเมินจากคะแนนการประกอบกิจกรรมระหว่างเรียน และการประเมินผล ลัพท์ของนักเรียน นำชุดกิจกรรมตรวจสอบและปรับปรุงเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบพิจารณา ข้อปรับปรุง

3.3.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จด้วยชุดกิจกรรม

แนะแนว จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวพบว่าชุดกิจกรรมแนะแนว สามารถพัฒนา ป้องกัน และแก้ไขพฤติกรรมต่างๆ ได้ ทั้งการฝึกจิตลักษณะและการฝึกเพื่อ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เช่น ศิริรัตน์ แสนยานุกูล (2546) ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวกลุ่มเพื่อพัฒนา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพระแม่มาลีสาธุประดิษฐ์ กรุงเทพมหานคร จำนวน 30 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่ม

ควบคุมกลุ่มละ 15 คน ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวกลุ่มที่มีผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 12 กิจกรรม ฝึกเป็นเวลา 12 ครั้ง พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เช่นเดียวกับ อังคณา เมตุลา (2546) ได้ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการที่มีต่อการรู้จักตนเองและเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสหราษฎร์รังสฤษดิ์ จังหวัดนครพนม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 40 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 20 คน ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการ มีการรู้จักและเห็นคุณค่าในตนเอง จำนวน 10 ครั้ง พบว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการมีการรู้จักและเห็นคุณค่าในตนเองสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึก และพิทยาภรณ์ พิทยาธรกุล (2546) ได้พัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อปรับพฤติกรรมก่อนในชั้นเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนนาหลวง สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ต้องการปรับลดพฤติกรรมก่อนในชั้นเรียน จำนวน 12 คน พบว่านักเรียนมีพฤติกรรมก่อนในห้องเรียนลดลง หลังจากใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อปรับพฤติกรรมก่อนในชั้นเรียน และ อรุณพิณ สุขแจ่ม (2546) ได้ศึกษาผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อการประหยัดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนศรีราษฎร์ จังหวัดชุมพร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 30 คน ผู้วิจัยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อการประหยัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 12 ครั้ง ครั้งละ 45 นาที เป็นเวลา 6 สัปดาห์ พบว่านักเรียนมีการประหยัดมากขึ้นหลังใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อการประหยัดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกับ อัมพร แสงวิเชียร (2546) ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการที่มีต่อพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียน โรงเรียนกุศบาทรราษฎร์บำรุง จังหวัดสกลนคร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 25 คน ผู้วิจัยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการเพื่อฝึกพฤติกรรมประชาธิปไตย จำนวน 12 ครั้ง พบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกมีพฤติกรรมประชาธิปไตยสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึก

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้นำหลักการและวิธีการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวมาใช้ในการฝึกการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของนักเรียนวัยรุ่น และคาดว่าชุดกิจกรรมแนะแนวสามารถใช้ในการฝึกเพื่อพัฒนาการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของนักเรียนวัยรุ่น ได้เช่นเดียวกัน

4. ความพร้อมทางด้านจิตใจกับการพัฒนาการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

4.1 ความเชื่ออำนาจในตน กับ การวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

ความเชื่ออำนาจในตน (Internal Locus of Control) หมายถึง ความเชื่อหรือความคาดหวังโดยทั่วไปของบุคคลว่า ผลดีผลเสียที่เกิดกับคนนั้นเกิดจากการกระทำของตนเอง หรือเป็นผลจากการกระทำของตนเองมากกว่าเป็นเพราะคนอื่น หรือความบังเอิญ หรือโชคเคราะห์ ถ้าตนพยายามมากก็จะ ได้ผลมาก ถ้าพยายามน้อยก็จะ ได้ผลน้อย ส่วนความเชื่ออำนาจนอกตน (External Locus of Control) เป็นความคาดหวังทั่วไปของบุคคลว่า สิ่งต่างๆ ที่ตนได้รับนั้น ไม่ได้ขึ้นอยู่กับ การกระทำของตน แต่ขึ้นอยู่กับสาเหตุภายนอกตน เช่น โชคชะตา ไสยศาสตร์ ความบังเอิญ อำนาจเหนือธรรมชาติ คนอื่น หรือคุณสมบัตินอกตนที่ไม่อาจเปลี่ยนแปลงได้ รอตเตอร์ (Rotter, 1966) อ้างถึงใน โกศล มีคุณ และ ฌรงค์ เทียมเมฆ 2545 : 41) ซึ่งได้ศึกษาความหมายของการเชื่ออำนาจภายในตนและได้ข้อสรุปว่า ความคาดหวังของบุคคลในลักษณะที่สิ่งต่างๆ ที่ตนได้รับหรือเกิดขึ้นกับคนนั้นเป็นผลจากการกระทำของตน ไม่ว่าจะในด้านดีหรือด้านร้ายก็ตาม โดยเชื่อว่าถ้าตนกระทำดีก็จะ ได้ผลดี ถ้าตนทำชั่วก็จะ ได้รับผลร้ายตอบแทน ตนสามารถทำนายผลที่เกิดขึ้นกับตน และสามารถควบคุมผลนั้นๆ ได้ ซึ่งตรงข้ามกับความเชื่ออำนาจนอกตน ที่หมายถึงการคาดหวังของบุคคลว่าสิ่งต่างๆ ที่ตนได้รับหรือเกิดขึ้นกับคนนั้น ไม่ได้ขึ้นอยู่กับ การกระทำของตน แต่ขึ้นอยู่กับสาเหตุภายนอก เช่น โชคชะตา ไสยศาสตร์ ผู้อื่น หรือคุณลักษณะภายในของตนที่ไม่อาจเปลี่ยนแปลงได้ ดวงเดือน พันธุมนาวิณ และคณะ (2540) อธิบายว่า การเชื่ออำนาจในตนเกี่ยวกับพฤติกรรมควบคุมตนเองเป็น ความคาดหวังหรือการเชื่อว่าการที่ตนจะบรรลุเป้าหมายนั้นเป็นเพราะความสามารถและการกระทำของตนเองในการดูแลตนเอง และหลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดผลกระทบทางด้านลบต่อตนเองมีรายงานการศึกษาวิจัยหลายเรื่อง que แสดงว่าผู้มีการเชื่ออำนาจในตนในด้านการเรียน จะมีพฤติกรรมทางด้านบวกในการแสวงหาความรู้ด้านวิชาการ ดูแลสุขภาพตนเองเพื่อป้องกันสุขภาพตนเองให้แข็งแรง พร้อมต่อการเรียนมากกว่าผู้ที่มีอำนาจนอกตน การศึกษาวิจัยเหล่านี้แสดงให้เห็นว่า ความเชื่ออำนาจภายในตนเป็นจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับการมีพฤติกรรมควบคุมตนเองด้านการเรียนอย่างชัดเจน ขณะที่ ลอ (Lau, 1982 อ้างถึงใน โสภณ พรหมพลจร 2547 : 18) ทำการศึกษานักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 เกี่ยวกับความเชื่ออำนาจในตน พบว่านักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนสูงมีความรู้เรื่องสุขภาพอนามัย มีการมุ่งกระทำพฤติกรรมสุขภาพ และมีรายงานการกระทำพฤติกรรมสุขภาพมากกว่านักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนต่ำ ความเชื่ออำนาจในตนเป็นตัวแปรทางบุคลิกภาพที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสุขภาพ อุบล เลี้ยววาริน (2534) ศึกษากับผู้ใหญ่ที่เป็นผู้ปฏิบัติงานในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าผู้ที่มีทัศนคติที่ดี

ต่อพฤติกรรมสุขภาพ มีความเชื่ออำนาจในตนด้านสุขภาพ และลักษณะมุ่งอนาคตมากเพียงใด จะมีพฤติกรรมการกินที่เหมาะสม มีพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการเสพยาที่เป็นโทษ และมีพฤติกรรมรักษาอนามัยส่วนบุคคลมากขึ้นเพียงนั้น และยังพบว่าผู้ที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและมัธยมศึกษาตอนต้นมีการเชื่ออำนาจในตนเกี่ยวกับสุขภาพมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษา

จากแนวคิดเกี่ยวกับการเชื่ออำนาจภายใน - ภายนอกตน จะเห็นว่าผู้ที่มีความเชื่ออำนาจภายในตนคือ ผู้ที่เชื่อว่าทุกสิ่งที่เกิดขึ้นกับตนเกิดจากการกระทำและความสามารถของตนเอง ไม่ใช่เกิดจากสิ่งแวดล้อมภายนอก จากผลการวิจัยต่างๆ สรุปได้ว่า ลักษณะดังกล่าวเกี่ยวข้องกับกระทำที่ดี จึงคาดว่าจิตลักษณะดังกล่าวจะช่วยให้บุคคลได้รับประโยชน์จากการฝึกเพื่อพัฒนาการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

จากการศึกษางานวิจัยหลายเรื่อง พบว่าส่วนใหญ่ได้ใช้วิธีวัดความเชื่ออำนาจในตนด้วยมาตรประเมินรวมค่า และมีแบบวัดที่สร้างไว้แล้วอย่างได้มาตรฐาน คือ แบบวัดความเชื่ออำนาจในตนชนิดมาตรประเมินรวมค่า ของ สกท เทียงแท้ และ สุमितตรา เจิมพันธ์ (2546) ซึ่งมี 15 ข้อ เลือกมา 9 ข้อ โดยมีค่าความสัมพันธ์ระหว่างรายข้อกับทั้งหมด (r) ตั้งแต่ .30 ถึง .69 ค่าความเที่ยงหาโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) เท่ากับ .81 ผู้วิจัยจึงเลือกใช้แบบวัดดังกล่าวในงานวิจัยนี้

4.2 ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน กับ การวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

ลักษณะมุ่งอนาคต - ควบคุมตน แบ่งเป็นสองส่วน คือ ส่วนที่เป็นลักษณะทางจิตที่เป็นนามธรรม และส่วนที่เป็นการวางแผนจัดการ ลักษณะมุ่งอนาคต จึงหมายถึง ความสามารถคิดและรับรู้ในสิ่งที่ เป็นนามธรรม สิ่งที่ยังไม่ได้เกิดขึ้นแต่อาจจะเกิดขึ้นได้ในอนาคต จึงต้องอาศัยสติปัญญาค่อนข้างสูงในอันที่จะสามารถคาดการณ์ไกลถึงสิ่งที่จะเกิดในอนาคตทั้งไกลและใกล้ได้ โดยเห็นความสำคัญของผลดีที่ยังไม่เกิดและต้องรอคอยว่ามีความสำคัญมีคุณค่าที่ไม่ลดลงหรือไร้ค่า นอกจากนั้นยังเห็นว่าผลต่างๆ ที่จะเกิดในอนาคตกับคนอื่นก็สามารถจะเกิดกับตนได้ด้วย ถ้าสาเหตุอื่นๆ ได้เกิดกับตนหรือตนทำให้เกิดแล้ว ส่วนควบคุมตน หมายถึง ทักษะความสามารถในการจัดระเบียบการกระทำของตนอย่างเป็นระบบ โดยเริ่มที่การกำหนดเป้าหมายรวมที่ตนต้องการให้เกิดในอนาคตแล้วแบ่งเป็นเป้าหมายย่อยๆ เป็นขั้นๆ แล้วจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้ออำนวยที่ตนจะทำได้สำเร็จตามเป้าหมายย่อยขั้นแรก เมื่อสำเร็จก็ให้รางวัลตนเองจนมีกำลังใจที่จะดำเนินการในขั้นต่อไปจนเกิดความสำเร็จสมบูรณ์ในที่สุด

ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ได้มีผู้ทำการวิจัยไว้ได้แก่ รัตนา ประเสริฐสม (2526) ได้ศึกษาวิธีการอดได้รอได้ให้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในต่างจังหวัดโดยใช้เวลาฝึก 8 คาบ คาบละ 20-40 นาที ในช่วง 10 วันโดยมีกลุ่มควบคุมไว้

เปรียบเทียบ ผลปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกการถอดได้ร้อได้ หลังฝึกทันทีและระยะยาวเป็นผู้มีพฤติกรรมอนามัยมากกว่านักเรียนที่ไม่ได้ฝึก ซึ่งแสดงถึงผลดีของการฝึก ต่อมา ดวงเดือน พันธมนาวิน (2538 : 83-84) ได้ศึกษาการพัฒนาควบคุมตนเองของเด็กว่า ควรได้รับการฝึกให้รู้ว่าสิ่งใดควรทำและสิ่งใดควรหลีกเลี่ยง ควรร่วมพิจารณาด้วยเด็กถึงสาเหตุที่ทำให้เด็กควบคุมตนเองไม่ได้ ฝึกให้เด็กคิดเอง ตัดสินใจเอง เลือกกระทำในสิ่งที่ตนเห็นว่าเหมาะสม ถ้าเด็กสามารถทำตัวดีในขณะที่ผู้ใหญ่ไม่ควบคุมก็ควรจะมีการชมเชยให้กำลังใจเพื่อเด็กจะได้ทำได้มากขึ้น บางครั้งเด็กควบคุมตนเองได้ บางครั้งก็ทำไม่ได้สลับกันไป ผู้ใหญ่ต้องเข้าใจธรรมชาติของเด็ก ควรให้คำแนะนำส่งเสริมให้กำลังใจเด็กในการควบคุมตนเองได้บ่อยขึ้นทุกที่เมื่ออายุมากขึ้น

จากการศึกษาของ โสภณ พรหมพลจร (2547) ซึ่งได้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมควบคุมตนด้านการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 กลุ่มตัวแปรลักษณะทางสถานการณ์ คือ การสนับสนุนจากที่บ้าน แบบอย่างจากเพื่อน และบรรยากาศในชั้นเรียน กลุ่มตัวแปรทางจิตลักษณะ คือ สุขภาพจิต การเชื่ออำนาจในตน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า มีความเกี่ยวข้องกันในระหว่างกลุ่มตัวแปรที่ศึกษาเหล่านี้กับพฤติกรรมการควบคุมตนด้านการเรียนของนักเรียนในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย โดย 1) กลุ่มรวมเปอร์เซ็นต์ทำนาย 57.7 โดยมีตัวแปรบรรยากาศในชั้นเรียน แบบอย่างจากเพื่อน การสนับสนุนจากที่บ้าน เป็นตัวทำนายที่สำคัญ 2) กลุ่มที่ทำนายได้สูงสุด คือ กลุ่มที่ได้รับผลการเรียนเฉลี่ยต่ำ เปอร์เซ็นต์ทำนายรวม 69.9 โดยมีตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ บรรยากาศในชั้นเรียน แบบอย่างจากเพื่อน การสนับสนุนจากที่บ้าน เป็นตัวทำนายที่สำคัญ ซึ่งสามารถนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาพฤติกรรมควบคุมตนด้านการเรียน จากนั้น ดวงเดือน พันธมนาวิน และ เพ็ญแข ประจณปัจจนิก (2519 : 8) ได้ศึกษาวิจัยจริยธรรมของเยาวชนไทย ก็ได้วัดพฤติกรรมซื้อสัตย์ในการเล่นเกมส์รางวัลของวัยรุ่นชายไทยในสภาพที่อาจโกงคะแนนได้ง่าย การควบคุมตนจึงอยู่ในลักษณะของความอดกลั้น ไม่ทำผิดทำชั่ว

จากการศึกษางานวิจัยหลายเรื่อง พบว่าส่วนใหญ่ได้ใช้วิธีวัดลักษณะมุ่งอนาคต - ควบคุมตน ด้วยมาตรประเมินรวมค่า และมีแบบวัดที่สร้างไว้แล้วอย่างได้มาตรฐาน คือ แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคต - ควบคุมตน ชนิดมาตรประเมินรวมค่า ของบุญรึบ สักคิมณี (2532) 10 ข้อ โดยมีค่าความสัมพันธ์ระหว่างรายข้อกับทั้งฉบับ (r) ตั้งแต่ .24 ถึง .64 ค่าความเที่ยงหาโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) เท่ากับ .78 ผู้วิจัยจึงเลือกใช้แบบวัดดังกล่าวในงานวิจัยนี้

จากผลการศึกษางานวิจัยพบว่าลักษณะมุ่งอนาคต - ควบคุมตน เป็นสาเหตุหนึ่งที่เกี่ยวข้องอธิบายพฤติกรรมที่สำคัญ จึงคาดว่า ลักษณะมุ่งอนาคต - ควบคุมตนจะเป็นตัวแปรสมทบให้นักเรียนวัยรุ่นที่ได้รับการฝึกเพื่อพัฒนาการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จได้รับผลดียิ่งขึ้น

4.3 เหตุผลเชิงจริยธรรมกับการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

เหตุผลเชิงจริยธรรม หมายถึง เจตนาที่เกี่ยวกับเหตุผลในการตัดสินใจที่จะทำหรือไม่ทำพฤติกรรมหนึ่งในสถานการณ์ที่ผลประโยชน์ขัดแย้งกัน โดยการกระทำนั้นจะเกิดประโยชน์กับบางฝ่ายและเกิดโทษต่อฝ่ายอื่นๆ เหตุผลเชิงจริยธรรมขั้นต่ำ คือ การเห็นแก่ตัวโดยไม่คำนึงถึงผลเสียที่อาจเกิดกับคนอื่น (ขั้น 2) เหตุผลเชิงจริยธรรมขั้นกลาง คือ การเห็นแก่พวกพ้องหรือผู้ใกล้ชิด (ขั้น 3) เป็นสำคัญ เหตุผลขั้นสูง คือ การเห็นแก่ส่วนรวม กฎหมาย หลักศาสนา (ขั้น 4) เหตุผลขั้นสูงเยี่ยม คือ การตัดสินใจกระทำตามสัญญา และทำตามหลักประจำใจ เช่น หลักสิทธิมนุษยชน หลักความยุติธรรม (ขั้น 5-6) สำหรับความเกี่ยวข้องของการควบคุมตนเองเพื่อบรรลุเป้าหมายกับเหตุผลเชิงจริยธรรมนั้น ได้มีผู้ทำวิจัยและศึกษาไว้ได้แก่ งานวิจัยเรื่อง “จริยธรรมของเยาวชนไทย” (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจวบปัจจนิก 2519 และ 2520) ได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมซื้อสัตย์ของวัยรุ่นกับจิตลักษณะ 2 ด้าน คือ การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม และลักษณะมุ่งอนาคต - ควบคุมตน โดยทดลองให้กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นวัยรุ่นชายฐานะปานกลาง และต่ำในกรุงเทพมหานคร จำนวน 300 คน เล่นเกมในห้องปฏิบัติการ มีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูง และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง (หมายถึง การมีจิตมุ่งมั่นที่จะแสวงหาสิ่งที่ตนต้องการ ไม่ว่าจะรอนานหรือไม่ก็ตาม) ด้วย ส่วนผู้ที่โง่งนั่นคือ ผู้ที่มีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมและลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูงลักษณะหนึ่งและต่ำลักษณะหนึ่ง

ในการศึกษาครั้งนี้ ได้ใช้แบบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรม ที่ผู้วิจัยนำมาจาก วาสนา โสระพันธ์ (2550) มีจำนวน 7 ข้อ โดยมีค่าความสัมพันธ์ระหว่างรายข้อกับทั้งหมด (r) ตั้งแต่ .24 ถึง .62 ค่าความเที่ยงหาโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) เท่ากับ .67

จากที่กล่าวมา จะเห็นว่าการเชื่ออำนาจในตน ลักษณะมุ่งอนาคต - ควบคุมตน และเหตุผลเชิงจริยธรรมต่างมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การศึกษาครั้งนี้ การวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ เป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จึงคาดว่านักเรียนวัยรุ่นผู้มีจิต 3 ประการดังกล่าวสูง ซึ่งเรียกว่า มีความพร้อมทางจิตสูง จะได้รับประโยชน์จากการฝึกเพื่อพัฒนาการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จมากกว่านักเรียนที่มีความพร้อมทางจิตน้อยกว่า/ต่ำกว่า

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย “ผลการฝึกเพื่อพัฒนาการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของนักเรียนวัยรุ่น ที่มีจิตลักษณะแตกต่างกันด้วยชุดกิจกรรมแนะแนว” เป็นการวิจัยเชิงทดลองที่เน้นการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนว ที่สร้างขึ้นว่าจะมีผลต่อการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จหรือไม่ ในขณะเดียวกันก็นำจิตลักษณะเข้ามาศึกษาด้วยในบทบาทของตัวแปรเชิงเหตุผลสมทบ การดำเนินการตามระเบียบวิธีการวิจัยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนวัยรุ่นชายหญิง ช่วงอายุ 10 - 13 ปี

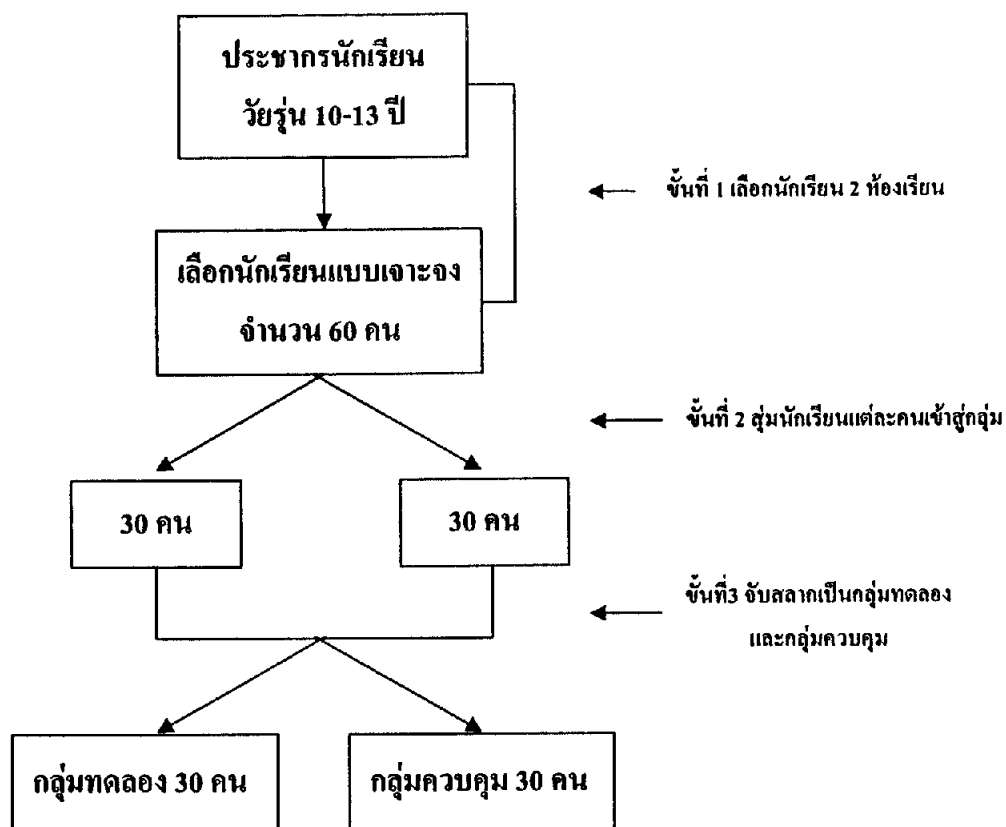
1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนจากประชากรดังกล่าวโดยเลือกมาจากนักเรียนระดับประถมศึกษาชั้นปีที่ 5-6 โรงเรียนวัดชุกชี อำเภอนาทม จังหวัดกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2550 จำนวน 60 คน ซึ่งมีอายุ 10-13 ปี มีขั้นตอนในการจัดกลุ่มเพื่อการทดลองเป็นดังนี้

1.2.1 ใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง โดยเลือกมา 2 ห้องเรียน ได้นักเรียน จำนวน 60 คน ห้องเรียนที่เลือกพิจารณาว่า มีนักเรียนหลากหลายมีลักษณะที่เป็นตัวแทนของนักเรียนวัยรุ่น 10-13 ปี

1.2.2 สุ่มนักเรียนแต่ละคนเข้ากลุ่มวิจัย 2 กลุ่ม (Random Assignment)

ได้กลุ่มละ 30 คน จากนั้นจับสลากให้เป็น กลุ่มทดลองหนึ่งกลุ่ม กลุ่มควบคุมหนึ่งกลุ่ม ขั้นตอนการจัดกลุ่มวิจัยเป็นดัง ภาพที่ 3.1

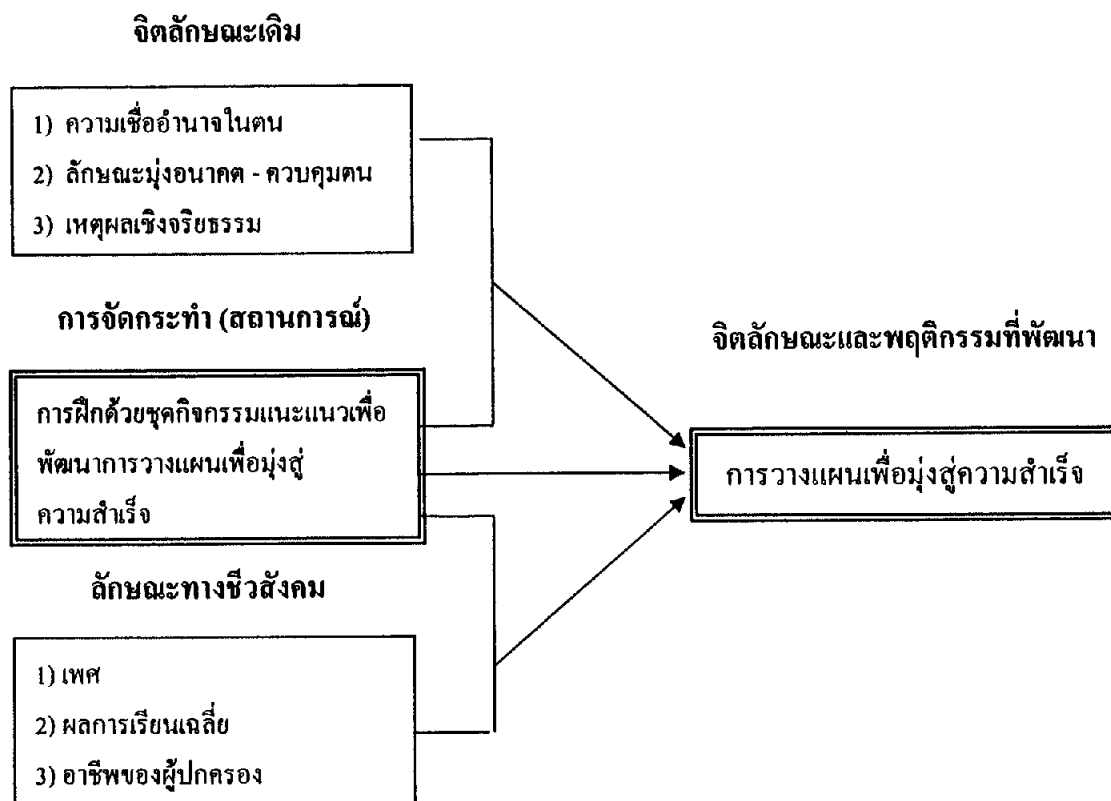

ภาพที่ 3.1 แสดงขั้นตอนการจัดกลุ่มวิจัย

2. รูปแบบการวิจัย

2.1 ตัวแปรในการวิจัย

การวิจัยเชิงทดลองครั้งนี้ มีตัวแปรอิสระจัดกระทำหนึ่งตัวแปร มีตัวแปรอิสระควบคุม(ปัจจัยสมทบ) 2 กลุ่มตัวแปร คือกลุ่มจิตลักษณะ 3 ตัวแปร คือ การเชื่ออำนาจในตนเอง ลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตนเอง และเหตุผลเชิงจริยธรรม และ กลุ่มตัวแปรลักษณะทางชีวสังคม ซึ่งได้แก่ เพศ ผลการเรียนเฉลี่ย (GPA) และอาชีพของผู้ปกครอง มีตัวแปรตาม 1 ตัวแปร คือ การวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ การเชื่อมโยงกันระหว่างตัวแปรต่าง ๆ เป็นดังภาพ ที่ 3.2

ภาพที่ 3.2 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

2.2 ขั้นตอนการทดลอง

การทดลองมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.2.1 การวัดและการจัดการกระทำ การวัดและการจัดการกระทำกับกลุ่มตัวอย่าง เป็นดัง

ตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงขั้นตอนการวัดและการจัดการกระทำในการวิจัย

กลุ่ม	ขั้นตอนการดำเนินงาน		
	การวัดตัวแปร สมทบ	การฝึกด้วยชุดกิจกรรม แนะแนวเพื่อพัฒนาการ วางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ	การวัดหลังทดลอง
กลุ่มทดลอง	✓	✓	✓
กลุ่มควบคุม	✓	-	✓

1) การวัดตัวแปรสมทบ เป็นการวัดลักษณะทางชีวสังคม (หรือสถานภาพ) และจิตลักษณะเดิมของนักเรียนผู้เข้ารับการฝึก จิตลักษณะประกอบด้วย ความเชื่ออำนาจในตน ลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตน และเหตุผลเชิงจริยธรรม ตัวแปรเหล่านี้ได้นำไป พิจารณาอิทธิพล ร่วมกับการฝึกที่มีต่อลักษณะที่พัฒนาที่วัดหลังทดลอง

2) การฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ เป็นการฝึกที่ใช้กับกลุ่มทดลองโดยศึกษาหลักการแนวคิดการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ สร้างเป็นชุดกิจกรรมแนะแนว ประกอบด้วยกิจกรรม จำนวน 11 กิจกรรม ใช้เวลาในการฝึก 11 ครั้ง แต่ละครั้งใช้เวลา 60 นาที โดยฝึกวันละ 1 ครั้ง จึงใช้เวลา 11 วัน ส่วนกลุ่มควบคุม เป็นการฝึกด้วยกิจกรรมอย่างอื่น ที่ไม่ใช่ชุดกิจกรรมแนะแนวการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

3) การวัดหลังทดลอง เป็นการวัดจิตลักษณะ ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะที่ฝึกอันเป็นตัวแปรตามของการวิจัย ได้แก่การวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ โดยวัดหลังการทดลอง ประมาณ 1 สัปดาห์

2.3 แบบการทดลอง

การวิจัยนี้ถ้าพิจารณาตามแบบมาตรฐานของการวิจัยเชิงทดลอง จัดได้ว่าเป็นแบบ Randomized Control Group Posttest Only Design กล่าวคือมีการสุ่มเข้ากลุ่ม มีกลุ่มควบคุม และมีการวัดหลังทดลองทั้งสองกลุ่ม ดังภาพที่ 3.3

R	X	T
R	~X	T

R: การสุ่มเข้าสู่กลุ่ม

X: การฝึกโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

~X: ใช้กิจกรรมแนะแนวอย่างอื่นที่ไม่ใช่ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

T: การวัดหลังการฝึก

ภาพที่ 3.3 รูปแบบการทดลอง

3. ตัวแปรและเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

3.1 ตัวแปรในการวิจัย

3.1.1 ประเภทและลักษณะของตัวแปร

การวิจัยเชิงทดลองนี้ประกอบด้วยตัวแปร 2 ประเภท คือ ตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม ตัวแปรต่าง ๆ มีรายละเอียดดังนี้

1) **ตัวแปรอิสระ** ตัวแปรอิสระมี 3 กลุ่ม คือตัวแปรอิสระจัดกระทำ ตัวแปรอิสระที่เป็นจิตลักษณะเดิมของบุคคล ตัวแปรลักษณะชีวสังคม

(1) **ตัวแปรอิสระจัดกระทำ** ในการวิจัยนี้ตัวแปรอิสระจัดกระทำ คือการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ กิจกรรมที่ฝึกเพื่อพัฒนาการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ยึดหลักการหลักการ แนวคิดการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ มาสร้างเป็นชุดกิจกรรมแนะแนว ประกอบด้วยกิจกรรม 11 กิจกรรม ฝึก 11 ครั้ง ใช้เวลาครั้งละ 60 นาที ค่าของตัวแปรนี้มี 2 ค่า คือ ฝึกด้วยกิจกรรมการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ กับ ไม่ฝึกด้วยกิจกรรมการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ (โดยฝึกสิ่งอื่น)

(2) **ตัวแปรอิสระที่เป็นจิตลักษณะเดิม**ของนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง เป็นตัวแปรที่นำมาศึกษาร่วมด้วยกับการฝึกเพื่อพัฒนาการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ เป็นจิตลักษณะของนักเรียนที่คาดว่าจะมีส่วนทำให้นักเรียนผู้ได้รับการฝึกได้รับประโยชน์จากการฝึกมาก-น้อยต่างกัน จิตลักษณะที่นำมาศึกษาได้แก่ ความเชื่ออำนาจในตน ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน และเหตุผลเชิงจริยธรรม

2) **ตัวแปรตาม** ตัวแปรตามในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ การวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

3.1.2 นิยามปฏิบัติการของตัวแปร

1) **การวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ** หมายถึง การคิดและกำหนดสิ่งที่จะทำในอนาคตเพื่อให้งานที่ด้อยลงจะทำบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ อันประกอบด้วย การกำหนดงาน (เป้าหมาย) ที่เหมาะสม ทำทหาย การเลือกวิธีการทำงานที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพ การตระหนักถึงสำคัญของเวลา การเลือกเพื่อนร่วมงานที่เหมาะสมกับงาน การพิจารณาถึงความสำเร็จและความล้มเหลวที่เป็นไปได้ การพิจารณาสาเหตุของความล้มเหลว และความล้มเหลว และการวางแผนจัดการกับสาเหตุของความล้มเหลวและความล้มเหลว ตลอดจนการกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงาน และการกำหนดวิธีการประเมินตรวจสอบความสำเร็จ

2) การฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนวทางการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ หมายถึง การใช้ชุดกิจกรรมแนวหน้าที่สร้างขึ้นสำหรับการวิจัยในครั้งนี้เพื่อพัฒนาการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ กิจกรรมดังกล่าวใช้แนวคิดของการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ และการวิเคราะห์องค์ประกอบโดย ควงเคือน พันธุมนาวิน (2549) ผู้วิจัยจัดทำเป็นชุดกิจกรรมแนวประกอบด้วยกิจกรรมการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ 11 กิจกรรม ใช้เวลาฝึก 11 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที

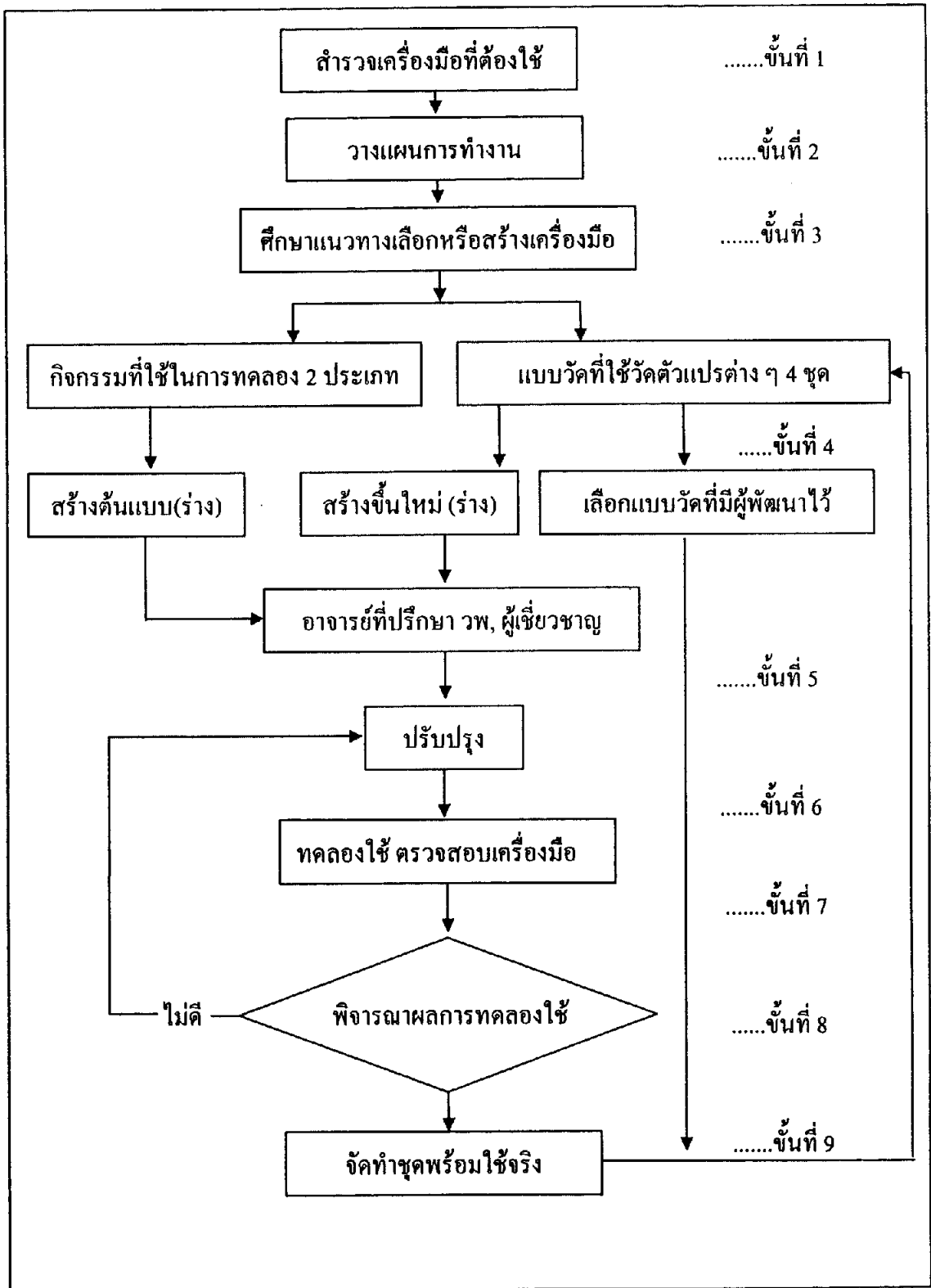
3) ความเชื่ออำนาจในตน หมายถึง ความเชื่อว่า ผลดีหรือผลเสียต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับคนมีสาเหตุสำคัญมาจากการกระทำของตนเองมากกว่าจะเกิดจากคนอื่น หรือเกิดจากโชคเคราะห์ความบังเอิญของคน มี 2 องค์ประกอบคือ ทำนายได้ และควบคุมได้

4) ลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตน หมายถึง ความสามารถในการควบคุมตนของบุคคล เพื่อที่จะบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในอนาคต ซึ่งแสดงออกเป็นพฤติกรรมของการอดได้รอได้ ในสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น การรอรับรางวัลที่ใหญ่กว่าในอนาคตแทนรางวัลเล็กน้อยซึ่งจะรับได้ทันที

5) เหตุผลเชิงจริยธรรม หมายถึง เจตนาหรือหลักการที่บุคคลใช้เพื่อการตัดสินใจที่จะทำ หรือ ไม่ทำ พฤติกรรมหนึ่งในสถานการณ์ที่ผลประโยชน์ขัดแย้งกัน โดยการกระทำนั้นจะเกิดประโยชน์กับบางฝ่าย และเกิดโทษต่อฝ่ายอื่น ๆ

3.2 เครื่องมือในการวิจัย

3.2.1 การได้มาซึ่งเครื่องมือในการวิจัย เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ได้มาด้วยการดำเนินการตามขั้นตอนซึ่งแสดงไว้ดังภาพที่ 3.4

ภาพที่ 3.4 แสดงขั้นตอนการ ได้มาซึ่งเครื่องมือวิจัยทั้ง 2 ประเภท

ขั้นที่ 1 สํารวจเครื่องมือที่ต้องใช้ จากรูปแบบการทดลอง แบบการวิจัย และตามที่ได้กำหนดไว้ในเค้าโครงการวิจัย เครื่องมือที่ต้องใช้มี 2 ประเภท ประเภทแรกคือ เครื่องมือที่ใช้สำหรับทดลองได้แก่ ชุดกิจกรรมการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ อีกประเภทหนึ่งคือเครื่องมือวัดตัวแปรอื่นได้แก่ แบบวัดต่าง ๆ ซึ่งมีจำนวน 4 ชุด

ขั้นที่ 2 วางแผนการทำงาน ผู้วิจัยได้วางแผน กำหนดขั้นตอนการสร้างหรือพัฒนาเครื่องมือ ซึ่งขั้นตอนหลักจะมี 7 ขั้นตอน คือศึกษาแนวทางเลือกหรือสร้างเครื่องมือ ดำเนินการเลือกหรือสร้างเครื่องมือ (ฉบับร่าง) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พิจารณาเครื่องมือ ปรับปรุง ทดลองใช้ และตรวจสอบคุณภาพ พิจารณาผลการทดลองใช้ และจัดทำชุดพร้อมใช้จริง

ขั้นที่ 3 ศึกษาแนวทางเลือกหรือสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และแนวคิดต่าง ๆ เพื่อแสวงหารูปแบบและแนวทางสร้างเครื่องมือ จากนั้นนำประสบการณ์ และแนวคิดต่าง ๆ ที่รวบรวมได้ปรึกษากับผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ที่ปรึกษา เลือกหรือสร้างชุดกิจกรรมแนะแนวขั้นใหม่เพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ทั้งเนื้อหา รูปแบบของเครื่องมือ และแนวทางดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งเครื่องมือที่เหมาะสมและมีคุณภาพ

ขั้นที่ 4 ดำเนินการเลือกหรือสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการใน 2 ประการใหญ่ ๆ คือ ประการที่หนึ่ง เลือกเครื่องมือที่เป็นแบบวัดตัวแปรจิตลักษณะ ที่มีผู้อื่นสร้างไว้แล้ว ได้แสวงหาและรวบรวม ได้ปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา และดูความสอดคล้องกับหัวข้อที่ศึกษาวิจัย เมื่อได้เครื่องมือเหล่านั้นนำมาตรวจสอบความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายและองค์ประกอบต่าง ๆ ของการดำเนินการวิจัย

แบบวัดที่นำมาใช้ในการวิจัยในครั้งนี้มีอยู่ 4 ชุด คือ แบบวัดภูมิหลังทางชีวสังคม แบบวัดความเชื่ออำนาจในคน แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมคน และ แบบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรม อีกส่วนหนึ่งคือ ตัวแปรที่ยัง ไม่มีเครื่องมือใดที่เหมาะสม ก็ดำเนินการสร้างโดยเขียนนิยามเชิงปฏิบัติการให้ชัดเจน สร้างผังตัวแปร โดยพิจารณาว่า ตัวแปรนั้นมีองค์ประกอบอะไรบ้าง จะวัดด้วยคำถามกี่ข้อ เป็นบวกกี่ข้อ เป็นลบกี่ข้อ แล้วเขียนข้อคำถามขึ้น สร้างสเกลตามผังตัวแปร และนิยามดังกล่าว แบบวัดที่สร้างขึ้นใหม่นี้มี 1 ชุด คือ แบบวัดการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ประการที่สอง ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างชุดกิจกรรมการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ตามแนวคิด ทฤษฎีต่างๆ และคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิ ถือเป็นเครื่องมือฉบับร่าง และกิจกรรมของกลุ่มควบคุม

ขั้นที่ 5 เสนออาจารย์ที่ปรึกษา ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาด้านรูปแบบ เนื้อหาสาระ วิธีการของเครื่องมือ หลังจากนั้นนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นใหม่ให้ผู้เชี่ยวชาญได้พิจารณาเครื่องมือดังนี้ 1) ที่เป็นแบบวัด โดยพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา และความ

ตรงเชิงโครงสร้าง และพิจารณาความเหมาะสมทางด้านภาษา ลักษณะข้อความ และแบบวัด 2) ชุดกิจกรรม โดยพิจารณาความตรงด้านเนื้อหา ความเหมาะสมของกิจกรรม ขั้นตอนและวิธีการ

ขั้นที่ 6 ปรับปรุง ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญไปดำเนินการปรับปรุงเครื่องมือ และขณะเดียวกันได้จัดเตรียมเครื่องมือที่เลือกจากที่มีผู้สร้างไว้แล้ว เพื่อนำไปทดลองใช้และตรวจสอบคุณภาพ

ขั้นที่ 7 ทดลองใช้และตรวจสอบคุณภาพ การทดลองใช้เครื่องมือ ได้แก่ ชุดกิจกรรมแนะแนว โดยทดลองใช้กับนักเรียนประถมศึกษาชั้นปีที่ 5-6 โรงเรียนอรุณวิทยา อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 30 คน ส่วนการทดลองใช้เครื่องมือ ได้นำแบบวัดต่าง ๆ ที่สร้างขึ้นใหม่ให้นักเรียนประถมศึกษาชั้นปีที่ 5-6 โรงเรียนอรุณวิทยา อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 60 คน ตอบแบบวัด จากนั้นนำผลการทดลองใช้ มาวิเคราะห์ และประเมินตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนทั้งฉบับ (item-total correlation) สำหรับการตรวจสอบความเที่ยงของเครื่องมือทั้งฉบับใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient)

ขั้นที่ 8 พิจารณาผลการทดลองใช้ จากการประเมินและวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือที่เป็นแบบวัดการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ได้เลือกข้อความที่มีคุณภาพรายข้อ และรวมทั้งฉบับอยู่ในเกณฑ์ดี ที่ยอมรับได้ในผลการพัฒนาขั้นสุดท้าย คุณภาพของแบบวัดการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนทั้งฉบับ (item-total correlation) หรือ ค่า r อยู่ระหว่าง .19 ถึง .66 และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) .81

ในส่วนที่เป็นชุดกิจกรรมแนะแนว เลือกไว้รวม 11 กิจกรรม ได้มีการนำกิจกรรมไปทดลองเบื้องต้นทั้ง 11 กิจกรรม แล้วนำข้อบกพร่องไปปรับเพื่อการใช้จริง

ส่วนกิจกรรมกลุ่มควบคุมมี 11 กิจกรรม ซึ่งเป็นกิจกรรมแนะแนวเกี่ยวกับการสร้างสัมพันธภาพ การให้ข้อมูลด้านอาชีพ และความรู้ทั่วไป ที่สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

ขั้นที่ 9 จัดทำชุดเครื่องมือและชุดกิจกรรมพร้อมใช้จริง เมื่อพัฒนาเครื่องมือที่เป็นแบบวัดและชุดกิจกรรมฝึกที่ผ่านขั้นตรวจสอบคุณภาพเป็นที่พอใจแล้ว ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือทั้งหมดมาจัดพิมพ์และรวบรวมเป็นเล่มอย่างเป็นระบบ มีรูปแบบที่เป็นมาตรฐานพร้อมใช้เพื่อการทดลองต่อไป

3.2.2 ลักษณะและองค์ประกอบของเครื่องมือแต่ละชนิด

1) ลักษณะและองค์ประกอบของกิจกรรมการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ กิจกรรมการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ประกอบด้วยกิจกรรมที่สร้างให้สอดคล้องกับขั้นตอนของการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ 7 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การกำหนดงาน(เป้าหมาย)ที่เหมาะสม ทำท่าย

ขั้นที่ 2 การเลือกวิธีการทำงานที่เหมาะสมมีประสิทธิภาพ

ขั้นที่ 3 การกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงาน

ขั้นที่ 4 การตระหนักถึงความสำคัญของการเลือกเพื่อนร่วมงานที่

เหมาะสมกับงาน

ขั้นที่ 5 การตระหนักถึงความสำคัญของเวลา

ขั้นที่ 6 การพิจารณาถึงความสำเร็จและความล้มเหลวที่จะเกิดขึ้น

ขั้นที่ 7 การกำหนดวิธีการประเมินตรวจสอบความสำเร็จ

กิจกรรมที่จัดขึ้นนั้นนักเรียนต้องปฏิบัติจริงควบคู่ไปกับขั้นตอนที่ได้

กำหนดไว้ตั้งแต่เริ่มกิจกรรมจนถึงสิ้นสุดการทำกิจกรรม นักเรียนจะได้เรียนรู้ถึงกระบวนการการวางแผน รวมทั้งยังได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ด้วยการอภิปราย แสดงความคิดเห็นของตนเอง สามารถสรุปความรู้และประสบการณ์เป็นองค์รวม เพื่อช่วยให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงสิ่งที่ปฏิบัติไปสู่พฤติกรรมเป้าหมายอื่น ๆ ที่ต้องการพัฒนา

ตารางที่ 3.2 ผังชุดกิจกรรมแนะแนวการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

ลำดับที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	เทคนิค
1	ปฐมนิเทศ “ແລກໃຈ”	1.นักเรียนแสดงออกถึงความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน 2.นักเรียนสามารถบอกวัตถุประสงค์ แนวทางการปฏิบัติกิจกรรม และประโยชน์ของ การเข้าร่วมกิจกรรมได้ถูกต้อง 3.นักเรียนแสดงออกถึงความสนใจในการ เข้าร่วมกิจกรรมครั้งต่อ ๆ ไป	เกม
องค์ประกอบที่ 1 การกำหนดงาน(เป้าหมาย)ที่เหมาะสม ทำทาย			
2	“โยนบอลสู่ เป้าหมาย”	1.นักเรียนสามารถอธิบายวิธีการกำหนด เป้าหมายที่เหมาะสมได้ 2. นักเรียนสามารถกำหนดเป้าหมาย ที่เหมาะสมกับ ตนเอง ในสิ่งที่จะต้องทำให้สำเร็จภายใน 1 เดือนได้	เกม
องค์ประกอบที่ 2 การเลือกวิธีการทำงานที่เหมาะสมมีประสิทธิภาพ			
3	“กำแพงแก้ว”	นักเรียนสามารถเลือกวิธีการทำงานที่เหมาะสมที่สามารถ ทำให้เป้าหมายที่กำหนดไว้บรรลุ ความสำเร็จได้	กิจกรรมกลุ่ม
องค์ประกอบที่ 3 การกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงาน			
4	“เชือกแสนกล”	นักเรียนสามารถกำหนดขั้นตอนในการปฏิบัติงาน เพื่อ บรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้	กิจกรรม กลุ่ม
องค์ประกอบที่ 4 การตระหนักถึงความสำคัญของการเลือกเพื่อนร่วมงานที่เหมาะสมกับงาน			
5	“เพื่อนดี...งาน สำเร็จ”	1.นักเรียนสามารถอธิบายความสำคัญของการ เลือกเพื่อนร่วมงานได้ 2.นักเรียนสามารถเลือกเพื่อนร่วมงาน ที่เหมาะสมกับงานได้	กิจกรรม กลุ่ม
องค์ประกอบที่ 5 การตระหนักถึงความสำคัญของเวลา			
6	“เวลาที่มีคุณค่า”	นักเรียนสามารถสรุปความสำคัญของเวลา ที่มีต่อการ ทำงานหรือกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมายได้	เกม

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

ลำดับที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	เทคนิค
องค์ประกอบที่ 6 การพิจารณาถึงความสำเร็จและความล้มเหลวที่จะเกิดขึ้น			
7	“ฉันทำได้สำเร็จจริงหรือ”	นักเรียนสามารถระบุถึงความสำเร็จและความล้มเหลวที่อาจเกิดขึ้นได้จากการทำงาน	กิจกรรม กลุ่ม
8	“ฉันทำได้”	นักเรียนสามารถระบุสาเหตุของความล้มเหลวที่จะเกิดในการทำงานเพื่อบรรลุเป้าหมายได้	กิจกรรม กลุ่ม
9	“ข้างหลังภาพ”	นักเรียนสามารถสรุปวิธีการกับสาเหตุของความล้มเหลวเพื่อบรรลุเป้าหมายได้	กิจกรรม กลุ่ม
องค์ประกอบที่ 7 การกำหนดวิธีการประเมินตรวจสอบความสำเร็จ			
10	“ภาพปริศนา”	นักเรียนสามารถกำหนดวิธีการประเมินความสำเร็จตามเป้าหมายของการทำงานหรือกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม	เกม
11	“สรุปสาระสู่ชีวิต”	1.นักเรียนสามารถสรุปผลของการเข้าร่วมกิจกรรมได้ถูกต้อง 2.นักเรียนสามารถระบุการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้	กิจกรรม กลุ่ม

โครงสร้างของชุดกิจกรรมการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ แบ่งเป็น 7 องค์ประกอบดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ในส่วนนี้มี 1 กิจกรรม ชื่อว่า “โยนบอลสู่เป้าหมาย” เป็นกิจกรรมที่ให้นักเรียนสามารถอธิบายวิธีการกำหนดเป้าหมายที่เหมาะสมได้ นักเรียนสามารถกำหนดเป้าหมาย ที่เหมาะสมกับตนเองในสิ่งที่ต้องการทำให้สำเร็จภายใน 1 เดือน

องค์ประกอบที่ 2 ในส่วนนี้มี 1 กิจกรรม ชื่อว่า “กำแพงแก้ว” กิจกรรมที่ให้นักเรียนสามารถเลือกวิธีการทำงานที่เหมาะสมที่สามารถทำให้เป้าหมายที่กำหนดไว้บรรลุความสำเร็จได้

องค์ประกอบที่ 3 ในส่วนนี้มี 1 กิจกรรม ชื่อว่า “เช็ทแชนกส” เป็นกิจกรรมที่ฝึกให้นักเรียนสามารถกำหนดขั้นตอนในการปฏิบัติงาน เพื่อบรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

องค์ประกอบที่ 4 ในส่วนนี้มี 1 กิจกรรม ชื่อว่า “เพื่อนดี...งานสำเร็จ” เป็นกิจกรรมที่ฝึกให้นักเรียนสามารถบอกความสำคัญของการเลือกเพื่อนร่วมงานได้ และให้นักเรียนนักเรียนสามารถเลือกเพื่อนร่วมงานที่เหมาะสมกับงานได้

องค์ประกอบที่ 5 ในส่วนนี้มี 1 กิจกรรม ชื่อว่า “เวลาที่มีคุณค่า” เป็นกิจกรรมที่ฝึกให้นักเรียนสามารถบอกความสำคัญของเวลา ที่มีต่อการทำงานหรือกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมาย

องค์ประกอบที่ 6 ในส่วนนี้มี 3 กิจกรรม กิจกรรมแรก ชื่อว่า “ฉันทำได้สำเร็จจริงหรือ” เป็นกิจกรรมที่ฝึกให้นักเรียนสามารถระบุถึงความสำเร็จและความล้มเหลวที่อาจจะเกิดขึ้น ได้จากการทำงาน กิจกรรมที่สอง ชื่อว่า “ฉันทำได้” เป็นกิจกรรมที่ฝึกให้นักเรียนสามารถระบุสาเหตุของความสำเร็จและสาเหตุของความล้มเหลว ที่จะเกิดในการทำงานเพื่อบรรลุเป้าหมายได้ กิจกรรมที่สาม ชื่อว่า “ข้างหลังภาพ” เป็นกิจกรรมที่ฝึกให้นักเรียนสามารถบอกวิธีการจัดการกับสาเหตุของความ สำเร็จและสาเหตุของความล้มเหลวเพื่อบรรลุเป้าหมายได้

องค์ประกอบที่ 7 ในส่วนนี้มี 2 กิจกรรม กิจกรรมแรก ชื่อว่า “ภาพปริศนา” เป็นกิจกรรมที่ฝึกให้นักเรียนสามารถกำหนดวิธีการประเมินความสำเร็จตามเป้าหมายของการทำงานหรือกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม กิจกรรมที่สอง ชื่อว่า “สรุปสาระสู่ชีวิต” เป็นกิจกรรมที่ฝึกให้นักเรียนสามารถสรุปผลของการเข้าร่วมกิจกรรมได้ถูกต้อง นักเรียนสามารถระบุการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

ในแต่ละกิจกรรมมีประเด็นย่อย ๆ ดังนี้ 1) ชื่อกิจกรรม 2) แนวคิด 3) ขั้นตอนของกิจกรรม ซึ่งมี ขั้นนำ ขั้นกิจกรรมหลัก ขั้นสรุป 4) สื่อ/อุปกรณ์ 5) การประเมินผล โดยในแต่ละกิจกรรมจะเป็นกิจกรรมที่ต่อเนื่อง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

แผนการจัดกิจกรรมแนะแนวที่ 2

ชื่อกิจกรรม “โยนบอลสู่เป้าหมาย”

เวลา 60 นาที

ระดับ/วัยของนักเรียน ระดับช่วงชั้นที่ 2 อายุ 10-13 ปี

ขนาดกลุ่มประมาณ 30 คน

แนวคิด

การทำสิ่งใดถ้าบุคคลกำหนดเป้าหมายได้ชัดเจน และเหมาะสมกับความสามารถของคนที่จะทำให้บรรลุความสำเร็จได้อย่างน่าพอใจ

วัตถุประสงค์

1. นักเรียนสามารถอธิบายวิธีการกำหนดเป้าหมายที่เหมาะสมได้
2. นักเรียนสามารถกำหนดเป้าหมาย ที่เหมาะสมกับตนเอง ในสิ่งที่ต้องการทำให้สำเร็จภายใน 1 เดือนได้

ขั้นตอนกิจกรรม

1. ขั้นนำ (10 นาที)

ครูสนทนาลงถึงการตั้งเป้าหมาย หรือตั้งความหวังในการทำงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ

1.1 ในการทำงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ไม่ว่าเรื่องเล็ก เรื่องใหญ่เรามักตั้งเป้าหมายไว้ก่อน

เสมอ นักเรียนลองคิดว่าตั้งแต่เข้ามา นักเรียนได้ตั้งเป้าหมายอะไรบ้าง (เช่น จะคืนหนังสือเพื่อน จะเล่าเรื่องแปลกให้เพื่อนฟัง จะส่งการบ้านครู ฯลฯ)

1.2 ให้นักเรียนช่วยคิดว่าทำไมเราต้องตั้งเป้าหมาย

1.3 ให้นักเรียนลองยกตัวอย่างการตั้งเป้าหมายในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การเรียน กีฬา คนตรี

เป็นต้น

2. ขั้นกิจกรรมหลัก (40 นาที)

2.1 ครูแนะนำว่าจะมีการแข่งขัน โยนลูกบอลลงตะกร้า และชี้แจงกติกาการเล่นดังนี้

- 1) ให้ระยะห่างระหว่างจุดขึ้นกับตะกร้า 1 เมตรต่อ 1 คะแนน
- 2) ให้โยนลูกบอลคนละ 2 ครั้ง ใน 1 รอบ แต่ละครั้งสามารถเลือกจุดขึ้นได้
- 3) แต่ละกลุ่มให้โยนลูกบอลได้ 2 รอบ โดยหมุนเวียนกัน
- 4) คะแนนของแต่ละคนคิดจากการโยนลูกบอลทุกครั้งรวมกัน
- 5) คะแนนของกลุ่มคิดจาก คะแนนของสมาชิกทุกคนรวมกัน

2.2 แบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม โดยวิธีการนับเลข 1, 2, 3 แล้วให้นักเรียนแยกกลุ่มตามเลขที่นับได้ขออาสาสมัครกลุ่มละ 1 คนเป็นผู้บันทึกคะแนน (ผู้บันทึกคะแนนไม่ถือว่าเป็นสมาชิกของกลุ่มใด มอบหมายให้บันทึกกลุ่มละ 1 คน) ครูแนะนำวิธีการเล่นให้นักเรียนลองฝึกโยนลูกบอลลงตะกร้า โดยใช้เวลา 5 นาที เพื่อฝึกซ้อม

2.3 แจกใบบันทึกคะแนนการเล่นให้ผู้บันทึกประจำกลุ่ม

2.4 เริ่มโยนลูกบอลโดย

2.4.1 เริ่มจากคนที่ 1 ของทุกกลุ่ม เลือกจุดขึ้นตามที่ตนมั่นใจว่าจะโยนลูกบอลลงตะกร้า (จุดขึ้นของแต่ละจุดอาจมีระยะห่างไม่เท่ากัน) แล้วให้โยนลูกบอลพร้อมกัน ผู้บันทึกคะแนนของแต่ละกลุ่มจดบันทึกผลและคะแนนที่ได้ จากนั้นเป็นคนที่ 2 ของแต่ละกลุ่มเลือกจุดขึ้นตามพอใจ แล้วโยนลูกบอลพร้อมกัน ผู้บันทึกจดบันทึกคะแนน ทำเช่นเดียวกันนี้จนครบทุกคนของทุกกลุ่มจนครบรอบที่ 1

2.4.2 โยนลูกบอลรอบที่ 2 ทำเหมือนรอบที่ 1

2.4.3 รวมคะแนนของแต่ละกลุ่ม โดยผู้บันทึก และตัวแทนกลุ่มตรวจสอบคะแนนของกลุ่มตน

2.5 ให้ผู้บันทึกรายงานผลคะแนนของกลุ่มที่ตนบันทึกและรวมคะแนน

2.6 ให้นักเรียนอภิปรายในประเด็นต่อไปนี้

1) จากการร่วมปฏิบัติกิจกรรม นักเรียนได้ข้อคิดอะไรบ้าง กลุ่มที่ได้คะแนนมาก - น้อยเกิดจากอะไร

2) แต่ละคนมีเป้าหมายชัดเจนหรือไม่ คืออะไร

3) ความสำเร็จของกลุ่ม เกิดจากอะไร (กำหนดเป้าหมายที่เหมาะสมกับตน / กับกลุ่ม)

2.7 ครูสรุปว่า เป้าหมายที่ดี คือ เป้าหมายที่เหมาะสมและท้าทาย นอกจากนี้ยังต้องเป็นเป้าหมายที่สำคัญต่อผู้ปฏิบัติด้วย ครูให้นักเรียนลองตั้งเป้าหมายในชีวิตจริง เกี่ยวกับการเรียน สุขภาพ กีฬา (อย่างใดอย่างหนึ่ง) โดยกำหนดว่าในระยะเวลา 1 เดือนหลังจากนี้จะตั้งเป้าหมายทำอะไรให้สำเร็จบ้าง สุ่มให้บางคนรายงานเป้าหมายของตน ทุกคนจดบันทึกของตน ไว้ในสมุด (เน้นให้ทุกคนกำหนดของตนให้ได้)

2.8 ให้นักเรียนที่กำหนดเป้าหมายเรื่องเดียวกันนั่งรวมกันแล้วปรับเป้าหมายให้สอดคล้องกันในกลุ่ม แล้วให้ตัวแทนกลุ่มรายงานเป้าหมายที่ปรับแล้ว

3. ขั้นสรุป (10 นาที)

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปผลที่ได้จากการทำกิจกรรมครั้งนี้ โดยตอบคำถามต่อไปนี้

- 1) จากกิจกรรมนี้ นักเรียนได้ข้อคิดอะไร และได้ประโยชน์อะไร
- 2) ครูนำแผนภูมิ “การวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ” แสดงและชี้ให้นักเรียนเห็นประเด็นที่เน้นในกิจกรรมครั้งนี้ ว่าอยู่ส่วนใดของแผนภูมิ
- 3) ในเรื่องของการกำหนดเป้าหมาย นักเรียนจะมีแนวทางในการนำไปปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวันอย่างไร

สื่อ/อุปกรณ์

1. ใบคะแนนการเล่น “โยนบอลสู่เป้าหมาย”
2. ลูกบอล 3 ลูก
3. ตะกร้าทรงสูง 3 ใบ
4. แผนภูมิ แสดงองค์ประกอบ “การวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ”

การประเมินผล

- ประเมินการบรรลุวัตถุประสงค์ของกิจกรรมทั้ง 2 ข้อ โดย
- สังเกตจากการทำกิจกรรมของนักเรียน
 - ประเมินจากการตอบคำถามของนักเรียนในชั้นสรุป

(2) กิจกรรมที่ไม่ใช่กิจกรรมการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ กิจกรรมที่ใช้กับกลุ่มควบคุมมีลักษณะที่ให้สาระการเรียนรู้ กระบวนการ และการประยุกต์ใช้ ซึ่งมีทั้งหมด 11 กิจกรรม ได้แก่ 1) รวมใจเป็นหนึ่งเดียว 2) ฉันจะเป็นอะไรดี 3) ชอบอ่าน 4) เกมตั้งคำถาม 5) อาชีพที่ฉันชอบ 6) คีตกาลัมดู 7) โลกกว้างทางการศึกษา 8) มลพิษจากอาชีพ 9) มาลีดูริงเก 10) งานอดิเรก 11) ปังลิมนิเทศ ส่วนประกอบของกิจกรรม ได้แก่ ชื่อกิจกรรม แนวคิด ขั้นตอนกิจกรรม สื่อ/อุปกรณ์ การประเมินผล ซึ่งมีตัวอย่างดังนี้

ตัวอย่างกิจกรรมที่ไม่ใช่การวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

แผนการจัดกิจกรรมแนะแนวที่ 2

ชื่อกิจกรรม	ฉันจะเป็นอะไรดี	เวลา	60 นาที
ระดับ/วัยของนักเรียน	ช่วงชั้นที่ 2 อายุ 10-13 ปี	ของกลุ่มประมาณ	30 คน
จุดประสงค์	<ol style="list-style-type: none"> 1. บอกความชอบความสนใจของตนเองได้ 2. บอกอาชีพที่สอดคล้องกับความชอบความสนใจได้ 		
สาระการเรียนรู้	ความชอบและความสนใจ <ul style="list-style-type: none"> - อาชีพต่างๆ - วิธีการเลือกอาชีพที่ชอบ 		

กระบวนการจัดกิจกรรม

1. นักเรียนช่วยกันอ่านและร้องเพลงเทพทอง
2. นักเรียนช่วยกันสรุปสิ่งที่ได้จากเพลง คือ จากเนื้อเพลงนั้นแสดงให้เห็นถึงความชอบ ความสนใจที่เปลี่ยนแปลงไปได้เรื่อยๆ แต่สุดท้ายก็สามารถเลือกตัดสินใจได้ถูกต้องว่าควรจะเป็นอะไร
3. นักเรียนตอบคำถามของครูว่า สนใจ อยากเป็น อยากทำ อะไรบ้าง ให้นักเรียนกรอกลงในแบบสำรวจอาชีพ
4. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปว่า ความชอบ ความสนใจ ตั้งแต่ข้อที่ 1-20 นั้นในอนาคตจะเป็นอาชีพอะไร เช่น ชอบหมายเลข 1 ชอบทำงานร่วมกับเพื่อน ควรจะประกอบอาชีพอะไรบ้าง เช่น ทหาร ตำรวจ นักดนตรี
5. ถ้านักเรียนเลือกหมายเลขที่ชอบที่สุด สมมุติ 9 หมายเลขให้เรียงลำดับจากชอบมากที่สุด อันดับที่ 1-9
6. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปว่า ที่นักเรียนเลือกไว้ 9 หมายเลขนั้น คือตัวนักเรียนเองและอาจเป็นอาชีพที่นักเรียนจะเลือกในอนาคต นักเรียนควรจะศึกษาอาชีพเหล่านั้นในทุกๆ ด้าน เพื่อจะได้เตรียมตัวเพื่อการประกอบอาชีพในอนาคต

สื่อ/แหล่งเรียนรู้

1. แผนภูมิเพลงเทพทอง
2. แบบสำรวจความสนใจอาชีพ

การประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน
2. ตรวจสอบผลงาน

2) เครื่องมือวัดตัวแปร เครื่องมือวัดตัวแปรในการวิจัยนี้ทั้งหมดเป็นแบบวัด ซึ่งมีจำนวน 4 ชุด เครื่องมือแต่ละชุดมีลักษณะ องค์ประกอบและคุณภาพดังจะ ได้กล่าวต่อไป การตรวจให้คะแนนของทุกชุดทำคล้ายกันดังนี้

ขั้นที่ 1 ให้คะแนนการตอบของนักเรียนแต่ละข้อความ แต่ละข้อความมีคะแนนเป็นไปได้ 1 ถึง 6 ข้อความที่มีความหมายทางบวก ให้คะแนนจาก จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ถึงไม่จริงเลย เป็น 6 ถึง 1 ตามลำดับ ส่วนข้อความที่มีความหมายทางลบให้คะแนนจากจริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ถึงไม่จริงเลย เป็น 1 ถึง 6 ตามลำดับ

ขั้นที่ 2 รวมคะแนนของแบบวัดทั้งหมด โดยรวมคะแนนของทุกข้อเข้า

ด้วยกัน

ต่อไปนี้เป็นสาระสำคัญเกี่ยวกับแบบวัดแต่ละชุด

(1) แบบวัดการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ แบบวัดนี้ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีจำนวน 35 ข้อ ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้วเลือกใช้ 20 ข้อ เป็นข้อความทางบวก 17 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 1,2,3,4,6 7,8,9, 10,11,12,13,15,16,18,19,20 เป็นข้อความทางลบ 3 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 5, 14, 17 แต่ละข้อมีมาตราให้ประเมิน 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ช่วงคะแนนของแบบวัดเป็นได้ตั้งแต่ 20 – 120 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนสูงแสดงว่าเป็นผู้ที่มีการวางแผนการทำงานมาก ผู้ที่ได้คะแนนต่ำแสดงว่าเป็นผู้ที่มีการวางแผนการทำงานน้อย ข้อคำถามของแบบวัดดังกล่าวมีความสัมพันธ์ระหว่างรายข้อกับทั้งฉบับ (r) ตั้งแต่ .19 ถึง .66 ค่าความเที่ยงหาโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) เท่ากับ .81 ในการให้นักเรียนตอบแบบวัดนี้จะอยู่ตอนที่ 1 ในชื่อ “การวางแผนการทำงานของนักเรียน” ตัวอย่างแบบวัดดังกล่าว คือ

ตัวอย่างแบบวัดการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

ตอนที่ 1 การวางแผนการทำงานของนักเรียน

คำแนะนำในการตอบ

ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้อย่างตั้งใจ แล้วพิจารณาว่าข้อความนั้น ๆ ตรงกับสภาพที่เป็นจริงของนักเรียนเพียงใด แล้วเลือกตอบโดยขีดเครื่องหมาย ✓ เหนือระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” เพียงระดับเดียว คำถามทั้งหมดมี 20 ข้อ ขอให้นักเรียนตอบให้ครบทุกข้อ

1. ฉันพยายามทำให้ตนเองเป็นคนตรงต่อเวลา แต่ไม่สามารถทำได้

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

(2) แบบวัดความเชื่ออำนาจในตน (สิ่งที่มักจะเกิดขึ้นกับฉัน) แบบวัดนี้เดิมสร้างโดย สกล เทียงแท้ และ สุมิตรา เจิมพันธ์ (2546) ซึ่งมี 15 ข้อ ผู้วิจัยนำมาหาคุณภาพใหม่อีกครั้งแล้วเลือก 9 ข้อ แต่ละข้อมีมาตราให้ประเมิน 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ช่วงคะแนนของแบบวัดเป็นได้ตั้งแต่ 9 – 54 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนสูงแสดงว่าเป็นผู้ที่มีความเชื่ออำนาจในตนมาก ส่วน ผู้ที่ได้คะแนนต่ำแสดงว่าเป็นผู้ที่มีความเชื่ออำนาจในตนน้อย ข้อคำถามของแบบวัดดังกล่าวมีความสามารถในการจำแนกอย่างมีนัยสำคัญ โดยมีค่าความสัมพันธ์ระหว่างรายข้อกับทั้งฉบับ (r) ตั้งแต่ .21 ถึง .55 ค่าความเที่ยงหาโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) เท่ากับ .66

ตัวอย่างแบบวัดความเชื่ออำนาจในตน (สิ่งที่มีมักจะเกิดขึ้นกับฉัน)

ตอนที่ 2 สิ่งที่มีมักจะเกิดขึ้นกับฉัน

คำแนะนำในการตอบ

ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้อย่างตั้งใจ แล้วพิจารณาว่าข้อความใด ตรงกับความรู้สึกที่มีต่อเรื่องของนักเรียนมากที่สุด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ตรง เหนือระดับ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” เพียงระดับเดียว ข้อความทั้งหมด 15 ข้อ ขอให้นักเรียนตอบให้ครบทุกข้อ

1. ฉันมักถูกกล่าวหาว่าทำผิดต่างๆ ที่ไม่ได้ทำ

.....
จริงที่สุด

.....
จริง

.....
ค่อนข้างจริง

.....
ค่อนข้างไม่จริง

.....
ไม่จริง

.....
ไม่จริงเลย

(3) แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคต - ควบคุมตน (แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับ ปัจจุบัน -อนาคต) แบบวัดนี้เดิมสร้างโดย บุญรับ ศักดิ์มณี (2532) มีจำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรให้ประเมิน 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ช่วงคะแนนของแบบวัดเป็นได้ตั้งแต่ 10 – 60 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนสูงแสดงว่าเป็นผู้ที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจุบัน-อนาคตมาก ส่วนผู้ที่ได้คะแนนต่ำแสดงว่าเป็นผู้ที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจุบัน-อนาคตน้อย ข้อคำถามของแบบวัดดังกล่าวมีความสามารถในการจำแนกอย่างมีนัยสำคัญ โดยมีค่าความสัมพันธ์ระหว่างรายข้อกับทั้งฉบับ (r) ตั้งแต่ .24 ถึง .64 ค่าความเที่ยงหาโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) เท่ากับ .78

ตัวอย่างแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคต - ควบคุมตน (แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับ

ปัจจุบัน -อนาคต)

ตอนที่ 2 3 ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับปัจจุบัน -อนาคต

คำแนะนำในการตอบ

ให้นักเรียนอ่านให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้อย่างตั้งใจ แล้วพิจารณาว่าข้อความใด ตรงกับความรู้สึกที่มีต่อเรื่องของนักเรียนมากที่สุด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ตรง.....เหนือระดับ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” เพียงระดับเดียว ข้อความมีทั้งหมด 15 ข้อ ขอให้นักเรียนตอบให้ครบทุกข้อ

1. ข้าพเจ้าคิดว่าการกระทำความดีโดยขาดผู้รู้เห็น เป็นการกระทำที่สูญเปล่า

.....
จริงที่สุด

.....
จริง

.....
ค่อนข้างจริง

.....
ค่อนข้างไม่จริง

.....
ไม่จริง

.....
ไม่จริงเลย

(4) แบบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรม (แบบสอบถามการตัดสินใจเมื่อพบสถานการณ์ที่เป็นปัญหา) แบบวัดนี้สร้างโดยวาสนา โสระพันธ์ (2550) มีจำนวน 7 ข้อ แต่ละข้อมีมาตราให้ประเมิน 6 ระดับ ช่วงคะแนนของแบบวัดเป็นได้ตั้งแต่ 7 – 42 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนสูงแสดงว่าเป็นผู้ที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง ส่วนผู้ที่ได้คะแนนต่ำแสดงว่าเป็นผู้ที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ ข้อคำถามของแบบวัดดังกล่าวมีความสามารถในการจำแนกอย่างมีนัยสำคัญ โดยมีค่าความสัมพันธ์ระหว่างรายข้อกับทั้งฉบับ (r) ตั้งแต่ .20 ถึง .47 ค่าความเที่ยงหาโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) เท่ากับ .60

ตัวอย่าง แบบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรม (แบบสอบถามการตัดสินใจเมื่อพบสถานการณ์ที่เป็นปัญหา)

ตอนที่ 4 การตัดสินใจเมื่อพบสถานการณ์ที่เป็นปัญหา

คำแนะนำในการตอบ

แบบสอบถามการตัดสินใจและใช้เหตุผลฉบับนี้ประกอบด้วยสถานการณ์ต่าง ๆ ที่น่าสนใจจำนวน 7 สถานการณ์ ขอให้นักเรียนอ่านแต่ละสถานการณ์อย่างตั้งใจ โดยสมมติว่าตนเองอยู่ในสถานการณ์แต่ละเรื่อง และได้ตัดสินใจกระทำหรือไม่กระทำอย่างไรอย่างหนึ่งลงไปตามสถานการณ์นั้น

ขอให้นักเรียนคิดโดยตนเองก่อนว่า นักเรียนตัดสินใจเช่นนั้น เพราะเหตุใด เมื่อคิดเหตุผลได้แล้วจึงอ่านเหตุผลของเรื่องที่มีอยู่ 7 เหตุผลแล้วพิจารณาว่าเหตุผลที่นักเรียนคิดนั้นตรงหรือใกล้เคียง กับเหตุผลข้อใดมากที่สุด ให้นักเรียนเลือกเหตุผลนั้น โดยกาเครื่องหมาย (✓) บนคำตอบที่เลือกในกระดาษคำตอบที่แจกให้

การตอบของนักเรียนจะไม่มีผลเสียใด ๆ ต่อนักเรียนทั้งสิ้น ขอให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ตรงกับความคิดของนักเรียนมากที่สุด

เรื่องที่ 1 กัญชรมหาติ

สุมาลีจะนำเงินที่เหลือมาจากโรงเรียนหยอดกระป๋องกลับบ้านทุกวัน โดยตั้งใจว่าเมื่อได้มากพอจะนำไปซื้อของเล่นที่อยากได้มานาน วันหนึ่งเกิดน้ำป่าไหลบ่าอย่างรุนแรงเข้าท่วมหมู่บ้านในตำบลใกล้เคียง เหตุการณ์ดังกล่าวมีบ้านหลายหลังเสียหาย และหลายครอบครัวได้รับความเดือดร้อน

ได้มีตัวแทนจากหมู่บ้านนั้นมาขอรับความช่วยเหลือ โดยขอบริจาคเงินและสิ่งของ สุมาลีจึงตัดสินใจนำเงินที่เก็บออมมาบริจาคเพื่อช่วยเหลือผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนจากภัยธรรมชาติดังกล่าว ถ้านักเรียนเป็นสุมาลีจะทำเช่นนี้เพราะ

- ก. จะได้รับคำชมเชยจากผู้พบเห็น
- ข. กลัวพ่อแม่ตำหนิถ้าไม่บริจาค
- ค. เป็นหน้าที่ของพลเมืองที่ดีที่ต้องช่วยเหลือผู้อื่น
- ง. สงสารชาวบ้านที่ได้รับความเดือดร้อน
- จ. มีความภูมิใจที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่นที่เดือดร้อน
- ฉ. การให้การช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ควรปฏิบัติอย่างยิ่ง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1.1 วิเคราะห์ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อพรรณาลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง และ ตัวแปรต่าง ๆ

4.1.2 วิเคราะห์ตามสมมติฐานการวิจัย เพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัย ที่ได้ตั้งไว้จำนวน 2 ข้อ

4.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2.1 สถิติพรรณนา ได้แก่ การหาจำนวน ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

4.2.2 สถิติอ้างอิง เพื่อใช้ทดสอบสมมติฐานของการวิจัย ได้แก่

1) สถิติทดสอบค่าที (t-test) ใช้เมื่อเปรียบเทียบระหว่างค่าเฉลี่ยของ 2 กลุ่ม

2) การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) ใช้เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป และเมื่อพบนัยสำคัญของความแปรปรวนกรณีกลุ่มเปรียบเทียบมากกว่า 2 กลุ่ม จะวิเคราะห์ต่อด้วยสถิติการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe

3) สถิติวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) ใช้เพื่อหาตัวแปรทำนายของตัวแปรถูกทำนายสำคัญ

การวิเคราะห์ทางสถิตินี้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป คำนวณ โดยคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะดำเนินการไปตามลำดับ คือผลการวิเคราะห์ลักษณะพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง และผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการทดลอง ในการวิเคราะห์ด้วยสถิติอ้างอิงนั้น ผลที่พบนัยสำคัญ จะแสดงสัญลักษณ์คือ * แสดงว่ามีความสำคัญที่ระดับ .05 ** แสดงว่ามีความสำคัญที่ระดับ .01 และ *** แสดงว่ามีความสำคัญที่ระดับ .001

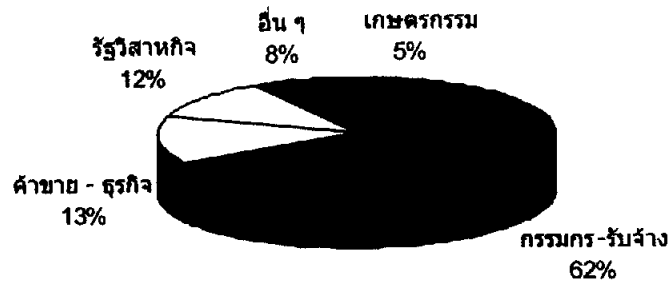
1. ผลการวิเคราะห์ลักษณะพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนวัยรุ่นอายุ 10-13 ปีชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 โรงเรียนวัดซุกที่ ปีการศึกษา 2550 อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มตัวอย่างจำนวน 60 คน เป็นกลุ่มทดลอง 30 คน กลุ่มควบคุม 30 คน ลักษณะที่วิเคราะห์คือ เพศของนักเรียน ผลคะแนนเฉลี่ย และ อาชีพของผู้ปกครอง วิเคราะห์โดยนับจำนวน ดำเนินการร้อยละ ผลแสดงดังภาพที่ 4.1 ถึง 4.3

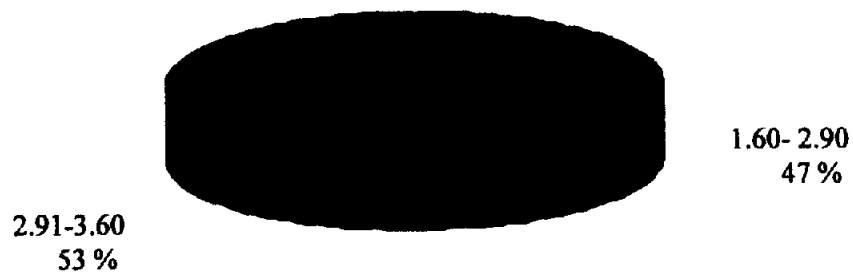
ภาพที่ 4.1 กลุ่มตัวอย่างนักเรียนจำแนกตามเพศ

จากภาพที่ 4.1 นักเรียนกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยมีจำนวนทั้งหมด 60 คน เมื่อจำแนกตามเพศ เป็นหญิงร้อยละ 52 (31 คน) เป็นชายร้อยละ 48 (29 คน)

ภาพที่ 4.2 กลุ่มตัวอย่างนักเรียนจำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง

จากภาพที่ 4.2 นักเรียนกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยเมื่อจำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง มีอาชีพ กรรมกร-รับจ้างร้อยละ 61.7 (37 คน) อาชีพค้าขาย – ธุรกิจ ร้อยละ 13.3 (8 คน) อาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 11.7 (7 คน) อาชีพอื่น ๆ ร้อยละ 8.3 (5 คน) อาชีพเกษตรกรรมร้อยละ 5 (3 คน)

ภาพที่ 4.3 กลุ่มตัวอย่างนักเรียนจำแนกตามผลการเรียนเฉลี่ย

จากภาพที่ 4.3 นักเรียนกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยเมื่อจำแนกตามผลการเรียน 2 ช่วง พบว่ามีนักเรียนที่ได้ผลการเรียนเฉลี่ย 2.91 - 3.60 ร้อยละ 53 (32 คน) ผลการเรียนเฉลี่ย 1.60 - 2.90 ร้อยละ 47 (28 คน)

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการทดลอง

การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นผลจากการทดลอง โดยมีเป้าหมายสำคัญที่จะตรวจสอบสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ทั้ง 2 ข้อ เนื่องจากได้จัดกลุ่มตัวอย่างเข้ากลุ่มโดยการสุ่ม (random assignment) ข้อมูลเป็นค่าต่อเนื่องจึงได้เลือกใช้สถิติทดสอบที (t-test) แบบสองกลุ่มเป็นอิสระต่อกัน และวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA)

2.1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของนักเรียนหลังการฝึก

การวิเคราะห์ส่วนนี้เพื่อตรวจสอบสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 1 ที่ว่า “นักเรียนผู้ได้รับการฝึกการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ มีการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จสูงกว่านักเรียนผู้ไม่ได้รับการฝึก” วิเคราะห์โดยใช้สถิติทดสอบที (t-test) แบบสองกลุ่มเป็นอิสระต่อกัน ตัวแปรอิสระคือ การฝึกการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ตัวแปรตามคือการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ผลการวิเคราะห์เป็น ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จหลังฝึกของนักเรียน

กลุ่ม	จำนวน (คน)	ค่าสถิติ		
		\bar{X}	S.D	t
ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ	30	102.40	4.68	13.32*
ไม่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ	30	63.03	15.49	

จากตารางที่ 4.1 เมื่อพิจารณาการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จเป็นตัวแปรตาม ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มที่ได้รับการฝึกการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ กับกลุ่มที่ไม่ได้รับการฝึกการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ได้ค่าทดสอบที 13.32 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยพบว่า กลุ่มที่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ มีคะแนนเฉลี่ยการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ 102.40 ซึ่งสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ไม่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ (กลุ่มควบคุม) ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ 63.03

ผลที่พบในส่วนนี้กล่าวได้ว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จมีการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ สูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ซึ่งผลเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 1

2.2 การวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของนักเรียนที่มีจิตลักษณะต่างกัน และได้รับการฝึกต่างกัน

การวิเคราะห์ส่วนนี้ต้องการตรวจสอบสมมติฐานข้อที่ 2 ซึ่งกล่าวว่า “นักเรียนที่มีความพร้อมทางจิตสูง เมื่อได้รับการฝึกการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ก็จะได้รับประโยชน์สูงกว่านักเรียนที่มีความพร้อมทางจิตต่ำ” สมมติฐานข้อนี้ คาดหวังว่าการที่นักเรียนที่มีจิตลักษณะแตกต่างกันจะสามารถได้รับประโยชน์จากการฝึกแตกต่างกัน การวิเคราะห์ใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางที่มีการฝึกเป็นตัวแปรอิสระตัวแรก และจิตลักษณะ (ครั้งละตัวแปร) เป็นตัวแปรอิสระตัวที่สอง การวิเคราะห์ให้ความสนใจกับปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการฝึก กับตัวแปรจิตลักษณะเป็นสำคัญ ส่วนที่เป็นผลหลัก ซึ่งเป็นความแปรปรวนของตัวแปรการฝึก เป็นผลซ้ำกับการเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มฝึกในการวิเคราะห์ที่ผ่านมา จึงจะไม่แปลผลซ้ำอีก ผลการวิเคราะห์ส่วนนี้เป็นดังตารางที่ 4.2 ถึง 4.6

ตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์การวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จเมื่อจำแนกตามกลุ่มฝึกและความเชื่ออำนาจในตน

Source of variation	df	SS	MS	F
กลุ่ม (ก)	1	23966.27	23966.27	195.93***
ความเชื่ออำนาจในตน(ข)	1	371.85	371.85	3.04
การฝึก กับ ความเชื่ออำนาจในตน(กxข)	1	391.82	391.82	3.20
ความคลาดเคลื่อน	56	6849.76	122.31	
รวม	60			

จากตารางที่ 4.2 ไม่พบนัยสำคัญของความแปรปรวนของการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จเมื่อพิจารณาตามระดับความเชื่ออำนาจในตน (ข) และเมื่อพิจารณาตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างการฝึกกับความเชื่ออำนาจในตน[(ก) x (ข)] ผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้ จึงไม่พบว่านักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนต่างกัน ได้รับประโยชน์จากการฝึกต่างกัน

ตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์การวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จเมื่อจำแนกตามกลุ่มฝึก และลักษณะ มุ่งอนาคต - ควบคุมตน

Source of variation	df	SS	MS	F
กลุ่ม(ก)	1	22620.37	22620.37	171.07***
ลักษณะมุ่งอนาคต - ควบคุมตน(ข)	1	147.39	147.39	1.11
การฝึก กับ ลักษณะมุ่งอนาคต - ควบคุมตน (กxข)	1	40.41	40.41	.30
ความคลาดเคลื่อน	56	7404.40	132.22	
รวม	60			

จากตารางที่ 4.3 ไม่พบนัยสำคัญของความแปรปรวนของการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ ความสำเร็จเมื่อพิจารณาตามระดับการมุ่งอนาคต - ควบคุมตน (ข) และเมื่อพิจารณาตามปฏิสัมพันธ์ ระหว่างการฝึกกับการมุ่งอนาคต - ควบคุมตน [(ก) x (ข)] ผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้ จึงไม่พบว่า นักเรียนที่มีการมุ่งอนาคต - ควบคุมตนต่างกัน ได้รับประโยชน์จากการฝึกต่างกัน

ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์การวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จเมื่อจำแนกตามกลุ่มฝึก และเหตุผล เชิงจริยธรรม

Source of variation	df	SS	MS	F
กลุ่ม (ก)	1	23226.05	23226.05	173.23***
เหตุผลเชิงจริยธรรม(ข)	1	73.21	73.21	.54
การฝึก กับ เหตุผลเชิงจริยธรรม (กxข)	1	16.85	16.85	.12
ความคลาดเคลื่อน	56	7508.08	134.07	
รวม	60			

จากตารางที่ 4.4 ไม่พบนัยสำคัญของความแปรปรวนของการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ ความสำเร็จ เมื่อพิจารณาตามระดับเหตุผลเชิงจริยธรรม (ข) และเมื่อพิจารณาตามปฏิสัมพันธ์ ระหว่างการฝึกกับเหตุผลเชิงจริยธรรม [(ก) x (ข)] ผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้ จึงไม่พบว่านักเรียนที่ มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่างกัน ได้รับประโยชน์จากการฝึกต่างกัน

ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์การวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จเมื่อจำแนกตามกลุ่มฝึก และความพร้อมทางจิต

Source of variation	df	SS	MS	F
กลุ่ม (ก)	1	432.99	432.99	54.22***
ความพร้อมทางจิต(ข)	1	7.06	7.06	.884
การฝึก กับ ความพร้อมทางจิต(กxข)	1	1.88	1.88	.236
ความคลาดเคลื่อน	56	447.18	7.98	
รวม	60			

จากตารางที่ 4.5 ไม่พบนัยสำคัญของความแปรปรวนของการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ เมื่อพิจารณาตามระดับความพร้อมทางจิต (ข) และเมื่อพิจารณาตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างการฝึกกับความพร้อมทางจิต [(ก) x (ข)] ผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้ จึงไม่พบว่านักเรียนที่มีความพร้อมทางจิตต่างกัน ได้รับประโยชน์จากการฝึกต่างกัน

3. ผลการวิเคราะห์หาตัวทำนายสำคัญของการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

การวิเคราะห์ส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์เพิ่มเติมนอกเหนือสมมติฐาน เพื่อตรวจสอบว่าตัวแปรต่าง ๆ ที่นำมาศึกษาในบทบาทของตัวแปรอิสระนั้น มีตัวแปรใดบ้างที่เป็นตัวทำนายสำคัญของการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ตัวแปรอิสระที่นำเข้าวิเคราะห์ได้แก่ เพศ อาชีพของผู้ปกครอง ผลคะแนนเฉลี่ย กลุ่มฝึก ความเชื่ออำนาจในตน ลักษณะมุ่งอนาคต - ควบคุมตน เหตุผลเชิงจริยธรรม โดยตัวแปรที่เป็นค่าไม่ต่อเนื่องคือ เพศ อาชีพของผู้ปกครอง การฝึกได้ถูกปรับเป็นตัวแปรหุ่น (Dummy variable) ก่อนนำเข้าวิเคราะห์ ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณทั้งแบบรวม (Enter) และ แบบก้าวหน้า (Forward) ผลการวิเคราะห์ส่วนนี้ เป็นดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ การวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ โดยมีตัวแปร
ทำนาย 7 ตัว

แบบวิเคราะห์	ตัวแปรทำนาย	ค่าเบต้า	เปอร์เซ็นต์ทำนาย
แบบรวม	7 ตัว	.003 ถึง .855	77.2
แบบก้าวหน้า	กลุ่มฝึก,เพศชาย	.863 , -.143	76.6

ตัวแปรทำนาย	1. เพศ	2. อาชีพของผู้ปกครอง	3. ผลคะแนนเฉลี่ย	4. กลุ่มฝึก
	5. ความเชื่ออำนาจในตน	6. ลักษณะมุ่งอนาคต - ควบคุมตน	7. เหตุผลเชิงจริยธรรม	

จากตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบรวม (Enter) พบว่าตัวแปรทำนาย 7 ตัวรวมกันทำนายการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ได้ร้อยละ 77.2 โดยค่าเบต้า (β) ของตัวทำนายมีตั้งแต่ .003 ถึง .855 เมื่อวิเคราะห์แบบก้าวหน้า (Forward) โดยใช้ตัวแปรชุดเดิมพบว่า มีเพียง 2 ตัวแปรที่เป็นตัวทำนายสำคัญของการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ คือ กลุ่มฝึก และ เพศ มีค่าเบต้า (β) เป็น .863 และ -.143 ตามลำดับ โดยสองตัวแปรดังกล่าวรวมกันทำนายการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ได้ร้อยละ 76.6

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัยทั้ง 2 ข้อ และ ข้อค้นพบเพิ่มเติม ได้พบผลที่สำคัญคือ

- 1) นักเรียนที่ได้รับการฝึกการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จด้วยชุดกิจกรรมแนะแนว มีการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่ไม่ได้รับการฝึก
- 2) นักเรียนที่มีความพร้อมทางจิตสูง และความพร้อมทางจิตต่ำ เมื่อได้รับการฝึกการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จก็จะได้รับประโยชน์ไม่ต่างกัน
- 3) ข้อค้นพบเพิ่มเติม ได้พบว่าตัวแปรทำนายสำคัญของการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ คือกลุ่มฝึก (ได้รับการฝึกการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวหรือไม่ได้รับการฝึกการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ) และ เพศ โดยตัวแปรทั้งสองรวมกันทำนายการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จได้ร้อยละ 76.6

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย “ผลการฝึกเพื่อพัฒนาการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ของนักเรียนวัยรุ่นที่มีจิตลักษณะแตกต่างกัน ด้วยชุดกิจกรรมแนะแนว” มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาผลการวิจัย 2 ประการ ดังนี้ ประการที่ 1 เพื่อเปรียบเทียบการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของนักเรียนวัยรุ่นที่ได้รับการฝึกด้วย ชุดกิจกรรมแนะแนวกับไม่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนว ประการที่ 2 เพื่อหาประเภทของนักเรียนวัยรุ่นที่ได้รับประโยชน์มากที่สุดจากการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนว ดังนั้นในบทนี้จะได้กล่าวถึงสรุปการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ โดยเริ่มจากการสรุปการวิจัยการฝึกเพื่อพัฒนาการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จด้วยชุดกิจกรรมแนะแนว อภิปรายผลตามประเด็นสำคัญที่เป็นวัตถุประสงค์ของการวิจัย นอกจากนี้ จะได้นำผลการวิจัยการฝึกเพื่อพัฒนาการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จด้วยชุดกิจกรรมแนะแนว ไปใช้ และสุดท้าย คือข้อเสนอแนะในการทำวิจัย

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อเปรียบเทียบการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของนักเรียนวัยรุ่นที่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวกับไม่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนว

1.1.2 เพื่อหาประเภทของนักเรียนวัยรุ่นที่ได้รับประโยชน์มากที่สุดจากการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนว

1.2 สมมติฐานของการวิจัย

1.2.1 นักเรียนวัยรุ่นกลุ่มที่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนว มีการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.2.2 นักเรียนที่มีความพร้อมทางจิตสูง เมื่อได้รับการฝึกการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ก็จะได้รับประโยชน์สูงกว่านักเรียนที่มีความพร้อมทางจิตต่ำ

1.3 วิธีดำเนินการวิจัย

1.3.1 ประชากร

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนวัยรุ่น ช่วงอายุ 10-13 ปี

1.3.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาในครั้งนี้ เป็นนักเรียนจากประชากรดังกล่าว โดยเลือกมาจากนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ซึ่งส่วนใหญ่มีอายุ 10-13 ปี โรงเรียนวัดชุกฟ้า อำเภอนาทม จังหวัดกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2550 จำนวน 60 คน มีขั้นตอนในการจัดกลุ่มเพื่อการทดลองเป็นดังนี้

1) ใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง โดยเลือกมา 2 ห้องเรียน ได้นักเรียน 60 คน ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 5-6 ห้องเรียนที่เลือกพิจารณาแล้วว่า มีนักเรียนหลากหลาย มีลักษณะที่เป็นตัวแทนของนักเรียนวัยรุ่น 10-13 ปีได้

2) สุ่มนักเรียนแต่ละคนเข้ากลุ่มวิจัย 2 กลุ่ม (Random Assignment) ได้กลุ่มละ 30 คน จากนั้นจับสลากให้เป็น กลุ่มทดลองหนึ่งกลุ่ม กลุ่มควบคุมหนึ่งกลุ่ม

1.3.3 เครื่องมือการวิจัย

- 1) ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ประกอบด้วยกิจกรรมจำนวน 11 กิจกรรม และกิจกรรมแนะแนวอย่างอื่น ที่ใช้กับกลุ่มควบคุม
- 2) แบบวัดตัวแปร จำนวน 4 ชุด วัดตัวแปรอิสระ 3 ชุด และวัดตัวแปรตาม 1 ชุด

1.3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

- 1) ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ทำแบบสอบถามจิตลักษณะที่ใช้เป็นตัวแปรอิสระสมทบ และลักษณะทางชีวสังคม ก่อนที่จะมีการทดลอง
- 2) ดำเนินการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จกับกลุ่มทดลอง เป็นเวลา 11 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที เป็นเวลา 11 วัน ส่วนกลุ่มควบคุมให้ทำกิจกรรมอย่างอื่นในเวลาเดียวกัน (โดยใช้กิจกรรมอย่างอื่นที่มีใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ)
- 3) เมื่อเสร็จสิ้นการทดลองแล้ว ให้กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ทำแบบสอบถามวัดการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ (Posttest)
- 4) นำผลการสอบวัดทั้งสองครั้งมาตรวจให้คะแนน
- 5) นำข้อมูลจากการวัดก่อนการทดลอง และหลังการทดลองมาดำเนินการวิเคราะห์ เพื่อตรวจสอบสมมติฐานต่อไป

1.3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

- 1) วิเคราะห์ลักษณะกลุ่มตัวอย่าง ใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และร้อยละ(%)
- 2) วิเคราะห์ตามสมมติฐานการวิจัย ใช้สถิติอ้างอิง ได้แก่ สถิติทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) การวิเคราะห์ทางสถิตินี้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคำนวณโดยคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล
- 3) วิเคราะห์เพิ่มเติมหาตัวทำนายสำคัญของการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ใช้สถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

1.4 ผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1.4.1 นักเรียนวัยรุ่นที่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ มีการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จสูงกว่านักเรียนวัยรุ่นที่ไม่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนว

1.4.2 นักเรียนที่มีความพร้อมทางจิตสูง และความพร้อมทางจิตต่ำ เมื่อได้รับการฝึกการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จก็จะได้รับประโยชน์ไม่ต่างกัน

1.4.3 ข้อค้นพบเพิ่มเติม คือ ได้พบว่าตัวแปรทำนายสำคัญของการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ได้แก่กลุ่มฝึก (ได้รับการฝึกเพื่อพัฒนาการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จด้วยชุดกิจกรรมแนะแนว หรือไม่ได้รับการฝึกเพื่อพัฒนาการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ) และ เพศ โดยตัวแปรทั้งสองร่วมกันทำนายการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ได้ร้อยละ 76.6

2. อภิปรายผล

จากการประมวลเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำให้ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยตามประเด็นสำคัญที่ได้พบ ดังนี้

2.1 อภิปรายผลการวิจัยประเด็นที่ 1

ผลการวิจัยประเด็นที่ 1 พบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกเพื่อพัฒนาการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จด้วยชุดกิจกรรมแนะแนว มีการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนว ผลนี้สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 1 ที่กล่าวว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ มีการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการฝึกอย่างชัดเจน ที่ผลเป็นเช่นนั้น น่าจะเป็นเพราะว่าชุด

กิจกรรมแนะแนวการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จมีคุณภาพดี ทำให้นักเรียนมีการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จสูงขึ้น จึงนับว่าเป็นชุดกิจกรรมแนะแนวอีกชุดหนึ่งที่มีการสร้างขึ้น และใช้ได้ผลดี ซึ่งก่อนหน้านี้ก็ได้มีการฝึกเพื่อพัฒนาการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ หรือในลักษณะใกล้เคียง พบว่าได้ผลดี ดังเช่น ทศพร ประเสริฐสุข (2525) ได้สร้างโมเดลการสอนแบบกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สำหรับเด็กด้อยสัมฤทธิ์ โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุม และกลุ่มปกติ กลุ่มละ 20 คน กลุ่มทดลองได้รับการสอนด้วยโมเดลการสอนแบบ ก.พ.ร. ส่วนอีกสองกลุ่มใช้การสอนแบบปกติ ผลการทดลองพบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และกลุ่มทดลอง มีคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่ากลุ่มควบคุม และกลุ่มปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในขณะเดียวกันงานวิจัยของ คาระณี พัฒนศักดิ์ภิญโญ (2533) ได้ศึกษาผลของการใช้ชุดการแนะแนวที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนจิระประวัตวิद्याคม จังหวัดนครสวรรค์ โดยกลุ่มทดลองใช้ชุดการแนะแนว ส่วนกลุ่มควบคุมใช้การสอนปกติ ผลการวิจัยพบว่านักเรียนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนกลุ่มทดลองมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นุศรา สรรพกิจกำจร (2539) ได้ศึกษาเรื่องผลของการใช้โปรแกรมพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และผลสัมฤทธิ์ในวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ ผลการศึกษาพบว่า (1) ภายหลังจากทดลอง นักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ในกลุ่มทดลองมีคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าก่อนเข้ารับการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2) ภายหลังจากทดลอง นักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ในกลุ่มทดลองมีคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ในกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (3) ภายหลังจากทดลองนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ในกลุ่มทดลองมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ในวิชาวิทยาศาสตร์สูงกว่านักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ในกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ ฉัตรสุดา หาญประกอบสุข (2541) ได้ศึกษาเรื่องการใช้ชุดการแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวัดบ้านม้า อำเภอเมืองจังหวัดลำพูน ผลการศึกษาพบว่าหลังจากการใช้ชุดการแนะแนว กลุ่มตัวอย่างมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริรัตน์ แสนยากุล (2546) ได้ศึกษาเรื่องการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพระแม่มาลีสาธุประดิษฐ์ กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า (1) นักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยกิจกรรมกลุ่มมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .01 (2) นักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยกิจกรรมกลุ่มมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 อภิปรายผลการวิจัยประเด็นที่ 2

ผลการวิจัยประเด็นที่ 2 พบว่านักเรียนที่มีความพร้อมทางจิตสูง และความพร้อมทางจิตต่ำ เมื่อได้รับการฝึกเพื่อพัฒนาการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จครั้งนี้จะได้รับประโยชน์ไม่ต่างกัน เหตุที่ไม่พบความแตกต่าง อาจเป็นเพราะว่า ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จมีความเข้มข้นของเนื้อหาสาระ ทำให้นักเรียนประเภทใดก็สามารถได้รับประโยชน์เหมือนกัน ซึ่งผลลักษณะนี้ได้เคยพบในงานวิจัยของ เมธินี คุปพิทยานันท์ (2546) ที่ศึกษาประสิทธิผลของการฝึกอบรมทางจิตพฤติกรรมศาสตร์ เพื่อปลูกฝังและพัฒนาพฤติกรรมทัศนสุขภาพเด็กนักเรียนประถมศึกษา โดยทำการฝึกนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย จำนวน 410 คน ในจังหวัดปทุมธานี ผลปรากฏว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าผู้ที่ไม่ได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยเฉพาะกลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มนักเรียนอายุน้อย ซึ่งในการวิเคราะห์เพิ่มเติมหาตัวทำนายสำคัญของการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ก็ได้พบว่าผลที่สอดคล้องกันคือ พบว่าการฝึก และ เพศเป็นตัวแปรทำนายที่สำคัญของการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

ในส่วนที่ผลวิจัยไม่พบปฏิสัมพันธ์ ก็แสดงว่าลักษณะและความพร้อมทางจิตไม่ได้มีส่วนให้นักเรียนได้รับประโยชน์จากการฝึกต่างกัน ซึ่งอาจเป็นเพราะการฝึกมีความเข้มข้นมากจนนักเรียนทุกประเภทที่ได้รับการฝึกต่างได้รับประโยชน์ หรือลักษณะทางจิตที่นำมาศึกษายังไม่มีบทบาทที่เด่นพอที่จะทำให้นักเรียนได้รับประโยชน์ที่แตกต่างกัน

2.3 อภิปรายผลการวิเคราะห์เพิ่มเติม

ผลการวิจัยประเด็นที่ 3 พบว่า ตัวแปรทำนายสำคัญในการวิเคราะห์เพิ่มเติม คือ กลุ่มนักเรียนวัยรุ่นที่ได้รับประโยชน์เป็นพิเศษจากการฝึกการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จด้วยชุดกิจกรรมแนะแนว และ เพศ โดยตัวแปรทั้งสอง ร่วมกันทำนายการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จได้ร้อยละ 76.6

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 ผู้ที่จะนำชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จไปใช้ ควรศึกษาคู่มือการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว และมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบของพฤติกรรมย่อยของการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญส่วนหนึ่งของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้เข้าใจก่อน

3.1.2 ครูแนะแนว ครูที่ปรึกษา ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนสามารถนำชุดกิจกรรมแนะแนวการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ไปใช้ฝึกนักเรียนในระดับเดียวกันกับกลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยนี้ เพื่อพัฒนาการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ อาจต้องเน้นในเรื่องการวางแผนในด้านการเรียน และ ด้านการทำงานให้ตรงกับความต้องการของนักเรียนแต่ละคน เพื่อประสิทธิผลที่ดี และมีประโยชน์ต่อนักเรียนโดยตรง

3.1.3 ก่อนลงมือทำกิจกรรมแต่ละกิจกรรมควรมีการตกลงกติกาในการทำกิจกรรมแต่ละกิจกรรมให้ชัดเจน เพื่อรักษาเวลาให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้

3.1.4 กิจกรรมส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมกลุ่ม ควรมีวิธีแบ่งกลุ่มที่หลากหลายเพื่อให้ นักเรียนได้มีการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่มต่าง ๆ

3.1.5 ขึ้นสรุปเป็นขั้นที่สำคัญ ครูควรกระตุ้นให้นักเรียนนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

3.2.1 ควรศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จกับนักเรียนช่วงอายุอื่นๆ โดยปรับกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของกลุ่มเป้าหมายที่จะนำไปใช้

3.2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยเชิงเหตุผลทบทอื่น ๆ ที่อาจมีความเกี่ยวข้องกับการฝึก เพื่อพัฒนาการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ แล้วนำปัจจัยสำคัญที่พบมาจัดทำชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนานักเรียนต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ (2545 ก) การกำหนดวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์ของการแนะแนวมิติใหม่รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2544 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- กระทรวงศึกษาธิการ (2545ข) แผนพัฒนาการแนะแนวในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 พ.ศ. (2545-2549) กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- โกศล มีคุณ และ ณรงค์ เทียมเมฆ (2545) "ผลของการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมที่มีต่อจิตลักษณะ" กรุงเทพมหานคร
- งามตา วนินทานนท์ (2535) ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในจิตวิทยาสังคม สถาบันพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- _____ (2549) "องค์ความรู้เกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์" ใน บทความทางวิชาการประกอบการประชุมปฏิบัติการเรื่อง "นวัตกรรมแตงนิทานพัฒนาจิตผู้เยาว์เพื่อเพิ่มทุนมนุษย์แก่สังคมไทย" 16-19 สิงหาคม ณ โรงแรมรามารการ์เด็นส์
- ฉัตรสุดา หาญประกอบสุข (2541) "การใช้ชุดการแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวัดบ้านม้า อำเภอลำพูน" การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2531) "การวัดและการวิจัยทัศนคติที่เหมาะสมตามหลักวิชาการ" วารสารศึกษาศาสตร์ ปีที่ 5, ฉบับที่ 1 : 62-81
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2538) ตำราทฤษฎีต้นไม้อัจริยธรรม : การวิจัยตำราขั้นสูงทางจิตวิทยาและพฤติกรรม โครงการส่งเสริมเอกสารทางวิชาการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- _____ (2549) "การพัฒนาเยาวชน ให้ดี – เก่ง – มีสุข ตามทฤษฎีต้นไม้อัจริยธรรม" ใน บทความทางวิชาการประกอบการประชุมปฏิบัติการเรื่อง "นวัตกรรมแตงนิทานพัฒนาจิตผู้เยาว์เพื่อเพิ่มทุนมนุษย์แก่สังคมไทย" 16-19 สิงหาคม ณ โรงแรมรามารการ์เด็นส์
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจักษ์ปัจฉิม (2519, 2520) จริยธรรมของเยาวชนไทย รายงานการวิจัยฉบับที่ 21 สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร

- ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ (2540) *ความเชื่อและการปฏิบัติทางพุทธศาสนาของคนไทย: การปลูกฝังอบรมและคุณภาพของชีวิต* รายงานการวิจัยมหภาพ คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- คาระณี พัฒนศักดิ์ภิญโญ (2533) “ผลการใช้ชุดการแนะแนวที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนจิระประวัตวิทยาคม จังหวัดนครสวรรค์” ปรียญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- ทศพร ประเสริฐสุข (2525) “การสร้างโมเดลการสอนแบบกระบวนการกลุ่ม เพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สำหรับเด็กด้อยสัมฤทธิ์” วิทยานิพนธ์คุยฎิบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- นพนธ์ สัมมนา (2523) “จิตลักษณะสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับนวัตกรรมทางการเกษตร” ปรียญานิพนธ์การศึกษาคุยฎิบัณฑิต สาขาพัฒนาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- นาถ พันธุมนาวิน (2518) “ความแตกต่างระหว่างผู้นำทางการเกษตร และผู้ที่มีใช้ผู้นำในเรื่องแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ พฤติกรรมเสี่ยง และพฤติกรรมแพร่ขยาย” วิทยานิพนธ์ ปรียญาศิลปะศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- นาถธิดา ศรีทิพศิริศิลป์ (2533) “ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มต่อการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิสารพิทยากร กรุงเทพมหานคร” ปรียญานิพนธ์ สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- นุศรา สรรพกิจกำจร (2539) “ผลของการใช้โปรแกรมพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และผลสัมฤทธิ์ในวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์” วิทยานิพนธ์ ปรียญาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- เนตรนภา กล่องพุดชา (2539) “ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวกลุ่มที่มีต่อการปรับตัวด้านสัมพันธภาพกับเพื่อนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านสะเดาหนองไผ่ อำเภอบ้านแท่น จังหวัดชัยภูมิ” วิทยานิพนธ์ปรียญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการแนะแนวและให้คำปรึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- บุญชม ศรีสะอาด (2524) *การวิจัยเบื้องต้น* กรุงเทพมหานคร สุริยวิสาสน์
- บุญรับ ศักดิ์มณี (2532) “การเสริมสร้างจิตลักษณะเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการทำงานราชการ” ปรียญาศึกษาคุยฎิบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

- บุษบากร ดัชนีวรรณ (2545) “การพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อเพิ่มการเห็นคุณค่าในตนเอง ตามแนวคิดของคูเปอร์สมิธ และพฤติกรรมกรเรียนที่พึงประสงค์ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่อ ในโรงเรียนเขलगันคร จังหวัด ลำปาง” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การแนะแนว) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
- ประณีต สุขอุดม (2514) “การศึกษาเปรียบเทียบสังคมประกิดและบุคลิกภาพระหว่างคนไทยกับคน จีน” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ประดิษฐ์ อุปรมย์ (2544) “หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับจิตวิทยาเพื่อการแนะแนว” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาหลักการและแนวคิดทางการแนะแนว* หน่วยที่ 3 หน้า 142 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- พระเทพเวที ประยุทธ์ ปยุตโต (2532) *การศึกษาที่สากลบนฐานแห่งภูมิปัญญาไทย* กรุงเทพมหานคร อมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป
- พัชรีย์ สิมพรัญ (2542) “ความสัมพันธ์ระหว่างแบบการคิด แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัด สำนักงานการ ประถมศึกษา อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดอุบลราชธานี” วิทยานิพนธ์ สาขาการ วัตผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคราม
- พิทยาภรณ์ พิทยาภรณ์ (2546) “การพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อปรับพฤติกรรมก่อนในชั้น เรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนนาหลวง สังกัดกรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การแนะแนว) สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
- เพราพรรณ ประพิตรภา (2510) “การศึกษาเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับการอบรมสั่งสอน ของบิดามารดาตามทรรศนะของเด็กวัยรุ่นไทย และเด็กวัยรุ่นลูกจีน” วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- มธุรส วีระกำแหง (2515) “ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การคิดแบบไม่ยึดตนเองเป็น ศูนย์กลาง การอบรมเลี้ยงดูในการฝึกให้ฟังตนเอง และในการยับยั้งการฟังตนเองของ เด็กไทยเชื้อชาติไทยและเด็ก ไทยเชื้อชาติจีนในระดับอนุบาล” วิทยานิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

- มาลา วิภูพานนท์ (2515) “ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แบบการรับรู้และการเลี้ยงดู
ลูกในด้านการฝึกให้ฟังตนเองกับในด้านการยับยั้งการฟังตนเอง เปรียบเทียบเด็กใน
นครหลวงกับเด็กต่างจังหวัดในระดับชั้นประถมปีที่ 1 ” ปรินญาณิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- เมธินี คุปพิทยานันท์ (2546) “ประสิทธิผลของการฝึกอบรมทางจิตพฤติกรรมศาสตร์ เพื่อปลูกฝัง
และพัฒนาพฤติกรรมทัศนคติสุขภาพ เด็กนักเรียนประถมศึกษา” รายงานการวิจัย
ทุนอุดหนุนการวิจัยประเภท การวิจัยและพัฒนาาระบบพฤติกรรมไทย สำนักงาน
คณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ
- รัตนา ประเสริฐสม (2526) “การเสริมสร้างจิตลักษณะเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมอนามัยของนักเรียน
ประถมศึกษา” ปรินญาณิพนธ์การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร
- วาสนา ไสระพันธ์ (2550) “ผลการฝึกเพื่อพัฒนาเหตุผลเชิงจริยธรรมขั้นสูง ของนักเรียนวัยรุ่นที่มี
จิตลักษณะแตกต่างกัน ด้วยชุดกิจกรรมแนะแนว” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต แขนงวิชาการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ศิริรัตน์ แสนยากุล (2546) “ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนา
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพระแม่มาลีสาธุ
ประดิษฐ์ กรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนง
วิชาการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- สกล เทียงแท้ และ สุมิตรา เจิมพันธ์ (2546) “ผลการฝึกจิต-พฤติกรรมแบบบูรณาการต่อ
พฤติกรรมการขับขี้อย่างปลอดภัยของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น” รายงานการวิจัย
โครงการวิจัยแม่บท การวิจัยและพัฒนาาระบบพฤติกรรมไทย สำนักงานคณะกรรมการ
วิจัยแห่งชาติ
- สมร ทองดี และปราณี รามสูต (2545) “แนวคิดในการพัฒนากิจกรรมแนะแนว” ใน *ประมวล
สาระชุดวิชาการพัฒนาเครื่องมือและกิจกรรมแนะแนว* หน้าที่ 9 หน้า 11 นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- สุรางค์ ไคว้ตะกุล (2533) *จิตวิทยาการศึกษา* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย

- สุขสมร ประพัฒน์ทอง (2521) "อิทธิพลของการใช้นิทานสำหรับเด็กและการอบรมเลี้ยงดูที่มีต่อพฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์ของเด็กไทย" วิทยานิพนธ์ปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- สุขสมร ประพัฒน์ทอง และคณะ (2526) "ผลการกระตุ้นแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อการสอนทันตอนามัยในเด็ก" รายงานการวิจัย ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล
- โสภณ พรหมพลจร (2547) "ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการควบคุมตนเองด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี" วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- อรพิน สุขแจ่ม (2546) "ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อการประหยัดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนศรีวิชัย จังหวัดชุมพร" วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การแนะแนว) สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- อังคณา เมตุลา (2546) "ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการที่มีต่อการรู้จักและเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2545 โรงเรียนราษฎร์รังสฤษดิ์ จังหวัดนครพนม" วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การแนะแนว) สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- อัมพร แสงวิเชียร (2546) "ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการที่มีต่อพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนกุศบากราชบุรีบำรุง จังหวัดสกลนคร" วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การแนะแนว) สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- อุบล เลี้ยววาริน (2534) "ความสำคัญของการศึกษา ที่มีต่อจิตลักษณะและพฤติกรรมสุขภาพของผู้ปฏิบัติงานในเขตกรุงเทพมหานคร" ปริญญาคุษฎีบัณฑิต สาขาพัฒนศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- ฝ่ายวิชาการ บริษัทสกายบุ๊กจำกัด (2550) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 พ.ศ.2550-2554 ปทุมธานี

Alschuler,A.S. (1973). *Developing Achievement Motivation in Adolescents* Englewood Cliffs, N.J.:Education Technology Publications.

McClelland,DC.(1961). *The Achieving Society* New York: The Free Press.

Murray, Henry H,(1994). *Motivation and Emotion* Englewood Cliffs, Prentice-Hall.

Vidler,D, (1977). *Achievement Motivation in Motivation in Education* .New York : Academic Press.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ

1. ชื่อ รองศาสตราจารย์งามตา วนินทานนท์

ตำแหน่ง - รองศาสตราจารย์ ระดับ 9

- รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

- รองผู้อำนวยการ โครงการวิจัยแม่บท การวิจัยและพัฒนาระบบพฤติกรรมไทย

- อนุกรรมการดำเนินการ โครงการวิจัยแม่บท การวิจัยและพัฒนาระบบพฤติกรรม

ไทย

- กรรมการแห่งชาติเพื่อการวิจัยและพัฒนาระบบพฤติกรรมไทย

สถานที่ทำงาน สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี B.S. (Sociology) Illinois State University U.S.A.

ปริญญาโท M.S. (Sociology) Illinois State University U.S.A.

ประสบการณ์ผลงาน

- รายงานการวิจัยเรื่อง “ลักษณะทางพุทธศาสนาและพฤติกรรมศาสตร์ของบิดามารดาที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูบุตร” (2536) ได้รับรางวัลผลงานวิจัยระดับดี ด้านการวิจัยและพัฒนาระบบพฤติกรรมไทย ประจำปี 2538 จากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

- รายงานการวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์ดัชนีเชิงเหตุและผลของคุณภาพชีวิตสมรสในครอบครัวไทย” (2545) ได้รับรางวัลผลงานวิจัยดีเยี่ยม ประจำปี 2547 จากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

- ร่วมทำวิจัยเรื่อง “การศึกษานุคลิกตัวอย่างและเครื่องมือวัด เพื่อนำไปสู่การพัฒนาพฤติกรรมข้าราชการยุคใหม่” ทุนสนับสนุนจากสำนักงาน กพ. (2547)

- สอนในหลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางพฤติกรรมศาสตร์ สาขาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ (ระดับปริญญาโท)

- ดำรง “จิตวิทยาสังคม” สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2537

- เอกสารคำสอน “การถ่ายทอดทางสังคมกับการพัฒนามนุษย์” หลักสูตรการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ 2545

ความชำนาญพิเศษ พฤติกรรมครอบครัว

2. ชื่อ ผู้ช่วยศาสตราจารย์อุไร สุมาริธรรม

ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8

สถานที่ทำงาน คณะครุศาสตร์ โปรแกรมจิตวิทยาและการแนะแนว

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี ศศ.บ. จิตวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ปริญญาโท คม. จิตวิทยาการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประสบการณ์หรือความชำนาญ

- อาจารย์ประจำโปรแกรมจิตวิทยาและการแนะแนว คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
- วิทยากรแนะแนวเด็กวัยรุ่น
- วิทยากรการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ความชำนาญพิเศษ - จิตวิทยาแนะแนววัยรุ่น

- การปรับพฤติกรรม

3. ชื่อ นางสาวนิชลักษณ์ สุขสวัสดิ์

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

สถานที่ทำงาน โรงเรียนปากพ่อง จังหวัดนครศรีธรรมราช

วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี ศศ.บ (ศึกษาศาสตร์) จิตวิทยาและการแนะแนว

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ปริญญาโท ศษ.ม. การแนะแนว มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ประสบการณ์หรือความชำนาญ

- หัวหน้างานแนะแนวโรงเรียนปากพ่อง
- ผู้ทำหน้าที่นักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ตามประมวลกฎหมายวิธี
พิจารณา

ความอาญา

ความชำนาญพิเศษ การจัดกิจกรรมแนะแนวระดับมัธยมศึกษา

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย
เรียน รองศาสตราจารย์งามตา วนินทานนท์
สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วยนางสาวชนิษฐา เรืองขนาบ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษาแขนงวิชา การแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ผลการฝึกเพื่อพัฒนาการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ของนักเรียนวัยรุ่นที่มีจิตลักษณะแตกต่างกัน ด้วยชุดกิจกรรมแนะแนว ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ชั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการแนะแนว ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิสวชิรานนท์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0 2503 2870

โทรสาร 0 2503 3566-7

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย
เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์อุไร สุมาธิธรรม
สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วยนางสาวชนิษฐา เรืองขนาบ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษาแขนงวิชา การแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ผลการฝึกเพื่อพัฒนาการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ของนักเรียนวัยรุ่นที่มีจิตลักษณะแตกต่างกัน ด้วยชุดกิจกรรมแนะแนว ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ชั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการแนะแนว ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิสวธีรานนท์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0 2503 2870

โทรสาร 0 2503 3566-7

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย
เรียน นางสาวนิชลักษณ์ สุขสวัสดิ์
สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วยนางสาวชนิษฐา เรืองขนาบ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชา การ
แนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง ผลการฝึกเพื่อพัฒนาการวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ของนักเรียนวัยรุ่นที่มีจิตลักษณะ
แตกต่างกัน ด้วยชุดกิจกรรมแนะแนว ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และ
ได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ชั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่
จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทาง
สาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการแนะแนว ได้โปรดพิจารณา
ตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับ
รายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี
จึงขอบอกมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิศวธีรานนท์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0 2503 2870

โทรสาร 0 2503 3566-7

ภาคผนวก ข

แบบสอบถาม

แบบสอบถามเกี่ยวกับจิตลักษณะและพฤติกรรมของนักเรียน
ในโครงการพัฒนาการวางแผนการทำงานของนักเรียน

นางสาวนิษฐา เรืองขนาบ

ผู้วิจัย

แขนงวิชาการแนะแนว

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

นักเรียนชื่อ – สกุล.....

แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของตนเอง

คำแนะนำในการตอบ

ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้อย่างตั้งใจ แล้วพิจารณาว่าข้อความใด ตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ตรง.....เหนือระดับ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” เพียงระดับเดียว ข้อความมีทั้งหมด 20 ข้อ ขอให้นักเรียนตอบให้ครบทุกข้อ

ข้อความให้ตอบ

1. ฉันสนใจทำงานที่ยาก และท้าทายความสามารถ

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2. ฉันมักเลือกทำงานที่ยาก จึงทำให้งานไม่สำเร็จ

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

3. ฉันมีเป้าหมายที่จะเรียนให้ดีขึ้นกว่าปีที่ผ่านมา

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4. ฉันพยายามเลือกวิธีเรียนที่เหมาะสมกับตัวฉัน

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

5. ฉันเลือกวิธีทำให้งานเสร็จเร็ว มากกว่าวิธีทำให้งานดี

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

6. ถ้ามีวิธีแก้ปัญหาหลายวิธี ฉันจะเลือกใช้วิธีที่ดีที่สุด

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

7. ฉันเห็นว่าเมื่อต้องทำงานใด ๆ ฉันควรต้องใช้เวลาให้คุ้มค่าที่สุด

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

8. ฉันพยายามทำงานให้เสร็จตรงตามเวลาที่ครูกำหนด

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. ฉันเห็นว่าความสามารถของเพื่อนร่วมงานมีความสำคัญสำหรับการทำงานให้ได้ผลดี

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

10. ก่อนทำงานที่ตั้งใจไว้ ฉันคิดก่อนเสมอว่าจะทำงานนั้นให้สำเร็จได้อย่างไร

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

11. ฉันคิดไว้ก่อนเสมอว่าจะทำอะไรสำเร็จได้

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

12. ไม่ว่าจะทำอะไร ฉันคิดล่วงหน้าถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลว

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

13. ฉันค้นหาว่ามีสิ่งใดจะช่วยให้ฉันเรียนได้ดีขึ้น

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

14. ฉันไม่คิดว่าความขยันจะทำให้ฉันเรียนได้ดีขึ้น

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

15. ถ้ารู้ว่าอะไรจะเป็นปัญหาต่อการเรียน ฉันจะจัดการให้เรียบร้อยเพื่อให้ได้ผลการเรียนดี

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

16. ฉันและเพื่อนร่วมกันกำหนดขั้นตอนก่อนลงมือทำงาน

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

17. ในการทำงานแต่ละครั้ง ฉันมักไม่ทำตามขั้นตอนที่ตกลงกับเพื่อน ๆ ไว้

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

18. การทำงานแต่ละครั้ง ฉันจะคิดวิธีตรวจสอบความสำเร็จไว้ล่วงหน้า

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

19. ฉันมักเปรียบเทียบผลการเรียนกับภาคเรียนที่ผ่านมา

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

20. ฉันพยายามหาวิธีที่จะบอกตัวเองให้ได้ว่า ทำงานแต่ละครั้งสำเร็จหรือไม่สำเร็จ

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

แบบสอบถาม
ความคิดเห็นและการปฏิบัติตนของนักเรียน

คำชี้แจงเกี่ยวกับแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามการปฏิบัติตนของนักเรียน ทั้งหมดมี 4 ตอน
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป มี 5 ข้อ
ตอนที่ 2 สิ่งที่มีก็จะเกิดขึ้นกับฉัน มี 15 ข้อ
ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับปัจจุบัน-อนาคต มี 10 ข้อ
ตอนที่ 4 การตัดสินใจเมื่อพบสถานการณ์ที่เป็นปัญหา มี 7 ข้อ
2. โปรดอ่านคำชี้แจงก่อนตอบแบบสอบถามแต่ละตอน ให้เข้าใจโดยละเอียด
3. ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ ตามสภาพความเป็นจริง
ของนักเรียน

ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้
นางสาวขนิษฐา เรืองขนาบ
ผู้วิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักเรียน

คำแนะนำในการตอบ ขอให้นักเรียนเขียนตอบตรง.....ที่เว้นไว้ให้ หรือเขียนเครื่องหมายถูก (✓)

ลงในช่อง ที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวนักเรียน

1. นักเรียนชื่อ - สกุล.....
2. กำลังเรียนอยู่ชั้น ป.4 ป.5 ป.6
3. เพศ ชาย หญิง
4. ผลการเรียนเฉลี่ยในปีการศึกษาที่ผ่านมา.....
5. อาชีพของผู้ปกครอง

☐ เกษตรกรรม	☐ กรรมกร - รับจ้าง	☐ ค้าขาย - ธุรกิจ
☐ รัฐวิสาหกิจ	☐ รับราชการ	☐ อื่น ๆ

ตอนที่ 2 สิ่งที่มีมักจะเกิดขึ้นกับฉัน

คำแนะนำในการตอบ

ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้อย่างตั้งใจ แล้วพิจารณาว่าข้อความใด ตรงกับความรู้สึกที่มีต่อความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ตรง.....เหนือระดับ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” เพียงระดับเดียว ข้อความมีทั้งหมด 15 ข้อ ขอให้นักเรียนตอบให้ครบทุกข้อ

ข้อความให้ตอบ

1. ฉันมักถูกกล่าวหาว่าทำผิดทั้ง ๆ ที่ไม่ได้ทำ

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2. ถ้าเราโชคดีตั้งแต่เช้า ก็หวังได้ว่าสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในวันนั้นก็จะมีดีหมด

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

3. เป็นการยากที่จะชักจูงเพื่อนให้เชื่อตาม

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4. แทนจะเป็นไปไม่ได้ที่ฉันจะทำให้แม่ เปลี่ยนใจในเรื่องใด

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

5. เมื่อนั้นทำสิ่งใดผิดพลาด ฉันรู้สึกว่ามันไม่สามารถที่จะทำให้สิ่งนั้นกลับถูกต้องได้

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

6. ทางที่ดีที่สุดในการแก้ปัญหา คือพยายามไม่คิดถึงปัญหานั้น

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

7. ถ้าฉันทำการบ้านมากจะช่วยให้ฉันเรียนได้คะแนนดีขึ้น

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

8. คนอื่นจะชอบฉันหรือไม่ ขึ้นอยู่กับการกระทำของฉันเอง

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

9. เมื่อมีคนไม่ชอบเรา เราไม่มีทางจะแก้ไขอะไรได้

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

10. ฉันเชื่อว่าปัญหาต่าง ๆ จะคลี่คลายได้เอง โดยที่ฉันไม่จำเป็นต้องไปยุ่งเกี่ยวกับมัน

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

11. ฉันรู้สึกว่ามันคุ้มค่าที่จะพยายามทำอะไรอย่างเต็มที่ เพราะสิ่งต่าง ๆ ไม่เคยให้ผลตามที่เราพยายาม
 เลย

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

12. ฉันเชื่อว่าคนที่เก่งทางการเล่นกีฬานั้นส่วนใหญ่เป็นเพราะเกิดมาเก่งเอง

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

13. ฉันรู้สึกว่ามีความใจร้ายกับฉันโดยที่ไม่มีเหตุผลเลย

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

14. ฉันรู้สึกว่ามีเด็กกรุ่นราวคราวเดียวกับฉันคิดจะทำร้ายฉัน ฉันมีทางที่จะหยุดยั้งเขาได้น้อยมาก

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

15. ฉันเชื่อว่าการวางแผนล่วงหน้าช่วยให้ทำสิ่งต่าง ๆ ได้สำเร็จมากกว่าการไม่วางแผนล่วงหน้า

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับปัจจุบัน – อนาคต

คำแนะนำในการตอบ

ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้อย่างตั้งใจ แล้วพิจารณาว่าข้อความนั้น ๆ ตรงกับลักษณะของนักเรียนมากน้อยเพียงใด แล้วเลือกตอบโดยขีดเครื่องหมาย ✓ เหนือระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” เพียงระดับเดียว คำถามทั้งหมดมี 10 ข้อ ขอให้นักเรียนตอบให้ครบทุกข้อ

ข้อความให้ตอบ

1. ข้าพเจ้าคิดว่าการกระทำความดีโดยขาดผู้รู้เห็น เป็นการกระทำที่สูญเปล่า

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

2. การวางแผนล่วงหน้าเป็นการกระทำที่ไร้ประโยชน์ เพราะสิ่งต่าง ๆ มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

3. สิ่งตอบแทนที่ดีที่สุดในการทำงานคือ คะแนน หรือค่าชมเชยจากครู

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

4. การได้อยู่ในถิ่นต่างแดน ข้าพเจ้าคิดว่าจะทำให้เราทำอะไรก็ได้ เพราะไม่มีใครรู้จักเรา

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

5. หากข้าพเจ้าพบเห็นของที่อยากได้มาก แม้มีราคาแพงข้าพเจ้าก็จะตัดสินใจซื้อ และยอมอดออมในภายหลัง

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

6. ข้าพเจ้ามักจะทนไม่ไหวหากต้องการหรืออยากได้สิ่งใดมาก แต่ต้องรอคอยนาน

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

7. ข้าพเจ้าเป็นคนตรง กล้าพูด กล้าทำ และมักจะทำทันทีที่คิดได้ แม้ยังไม่ใช่เวลาที่เหมาะสมก็ตาม

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

8. ในการประชุม หากมีการพูดถึงสิ่งที่ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วย ข้าพเจ้าก็จะคัดค้านทันทีโดยไม่ต้องรอโอกาส หรือ จังหวะที่เปิดให้ข้าพเจ้าพูด

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

9. ข้าพเจ้าไม่เคยคิดเลยว่า หากเรียนสำเร็จแล้วจะไปทำงานอะไร

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

10. หากข้าพเจ้าเห็นว่าการทำดีของข้าพเจ้าไม่ได้รับผลตอบแทนที่คุ้มค่า ข้าพเจ้าจะหยุดการกระทำนั้นทันที

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ตอนที่ 4 การตัดสินใจเมื่อพบสถานการณ์ที่เป็นปัญหา

คำแนะนำในการตอบ

แบบสอบถามการตัดสินใจและใช้เหตุผลฉบับนี้ ประกอบด้วยสถานการณ์ต่าง ๆ ที่น่าสนใจ จำนวน 7 สถานการณ์ ขอให้นักเรียนอ่านแต่ละสถานการณ์อย่างตั้งใจ โดยสมมุติว่าตนเองอยู่ในสถานการณ์แต่ละเรื่อง และได้ตัดสินใจกระทำหรือไม่กระทำอย่างใดอย่างหนึ่งลงไปตามสถานการณ์

ขอให้นักเรียนคิด โดยตนเองก่อนว่า นักเรียนตัดสินใจเช่นนั้น เพราะเหตุใด เมื่อคิดเหตุผลได้แล้ว จึงอ่านเหตุผลของเรื่องที่มีอยู่ 7 เหตุผลแล้วพิจารณาว่าเหตุผลที่นักเรียนคิดนั้นตรงหรือใกล้เคียง กับเหตุผลข้อใดมากที่สุด ให้นักเรียนเลือกเหตุผลนั้น โดยกาเครื่องหมาย (✓) บนคำตอบที่เลือกในกระดาษคำตอบที่แจกให้ การตอบของนักเรียนจะไม่มีผลเสียใด ๆ ต่อนักเรียนทั้งสิ้น ขอให้เลือกรูปคำตอบที่ตรงกับความคิดของนักเรียนมากที่สุด

เรื่องที่ 1 กัณฑ์ธรรมชาติ

สุมาลีจะนำเงินที่เหลือมาจากโรงเรียนหยอดกระปุกออมสินที่บ้านทุกวัน โดยตั้งใจว่าเมื่อได้มากพอจะนำไปซื้อของเล่นที่อยากได้มานาน วันหนึ่งเกิดน้ำป่าไหลบ่าอย่างรุนแรงเข้าท่วมหมู่บ้านในตำบลใกล้เคียง เหตุการณ์ดังกล่าวมีบ้านหลายหลังเสียหาย และหลายครอบครัวได้รับความเดือดร้อน

ได้มีตัวแทนจากหมู่บ้านนั้นมาขอรับความช่วยเหลือ โดยขอบริจาคเงินและสิ่งของ สุมาลีจึงตัดสินใจนำเงินที่เก็บออมมาบริจาคเพื่อช่วยเหลือผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนจากภัยธรรมชาติดังกล่าว ถ้านักเรียนเป็นสุมาลียิ่งจะทำเช่นนี้เพราะ

- ก. จะได้รับคำชมเชยจากผู้พบเห็น
- ข. กลัวพ่อแม่ตำหนิถ้าไม่บริจาค
- ค. เป็นหน้าที่ของพลเมืองที่ดีที่ต้องช่วยเหลือผู้อื่น
- ง. สงสารชาวบ้านที่ได้รับความเดือดร้อน
- จ. มีความภูมิใจที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่นที่เดือดร้อน
- ฉ. การให้การช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ควรปฏิบัติอย่างยิ่ง

เรื่องที่ 2 ชี้นำโดยสาร

เดชารู้สึกเหนื่อยล้าจากการทำกิจกรรมที่โรงเรียนทั้งวัน เมื่อได้นั่งรถทำให้เขารู้สึกสบายขึ้น ต่อมารถได้จอดรับชายคนหนึ่งรูปร่างสูงใหญ่ เขาสังเกตเห็นว่าชายดังกล่าวหน้าซีดทำทางไม่สบายและได้มายืนตรงหน้าเขา เขาลังเลอยู่สักครู่จึงลุกให้ชายผู้นั้นนั่งแทน ถ้านักเรียนเป็นเดชาจะทำอย่างนั้นเพราะ

- ก. ข้าพเจ้าเสียสละตามคำสอนของศาสนา
- ข. เขาคงขอบคุณข้าพเจ้าที่ให้เขานั่ง
- ค. ข้าพเจ้ามีความละเอียดถ้าไม่ได้ช่วยเหลือผู้ที่ทุกข์ยาก
- ง. คนในรถคงจะชื่นชมในน้ำใจของข้าพเจ้า
- จ. การช่วยเหลือผู้อื่นเมื่อมีโอกาสเป็นหลักประจำใจที่ข้าพเจ้ายึดถือ
- ฉ. ถ้าไม่ลุกให้นั่ง เขาอาจล้มทับข้าพเจ้าได้

เรื่องที่ 3 ขอกาน

ชายกำยำแต่งกายด้วยเสื้อผ้าสกปรกและขาดวัน เดินขอเงินจากผู้สัญจร ณ สถานีรถโดยสารประจำทาง มีหลายคนให้เงินด้วยท่าทีที่ไม่เต็มใจ หลายคนให้เงินด้วยท่าทีหวาดกลัว ข้าพเจ้ามีเงินอยู่ในกระเป๋าไม่มากนัก และยังคงขอเงินจากผู้ปกครองไปใช้ที่โรงเรียนหากชายคนนั้นมาขอเงินจากข้าพเจ้า ข้าพเจ้าตัดสินใจไม่ให้เงินชายคนนั้น เพราะ

- ก. รู้สึกไม่ดีถ้าช่วยเหลือบุคคลที่ไม่สมควรช่วยเหลือ
- ข. กลัวผู้ปกครองตำหนิที่ออกไปขอเงินไปใช้ที่โรงเรียนซ้ำอีก
- ค. เป็นการไม่ยุติธรรมกับสังคม ที่บางคนไม่ยอมทำงานแต่เรียกร้องความช่วยเหลือจากคนอื่น
- ง. เขาไม่เคยทำผิดอะไรกับข้าพเจ้า
- จ. ถ้าเป็นเพื่อน ๆ ของข้าพเจ้าก็คงไม่ให้เงินเขาเช่นกัน
- ฉ. ขอทานเป็นอาชีพที่ผิดกฎหมาย เราไม่ควรสนับสนุน

เรื่องที่ 4 ไข่เค็มคอก

ทางจังหวัดประกาศข่าวว่าไข่เค็มคอกกระบาด มีนักเรียนป่วยเป็นไข่เค็มคอกเป็นจำนวนมากที่ต้องการโลหิต เพื่อช่วยผู้ป่วยหนักหน่วยแพทย์และพยาบาลเคลื่อนที่ จึงมารับบริจาคโลหิตที่โรงเรียน ถ้านักเรียนอยู่ในเหตุการณ์นี้นักเรียนจะตัดสินใจไม่ร่วมบริจาค เพราะ

- ก. บุคคลไม่จำเป็นต้องละอายใจตนเอง เมื่อไม่บริจาคโลหิต เพราะการทำคามดีนั้นทำได้หลายทาง
- ข. ไม่กลัวว่าเพื่อน ๆ จะหาว่าเป็นคนใจแคบ เพราะว่าหลายคนก็ไม่บริจาค
- ค. ข้าพเจ้ากลัวเจ็บ และเมื่อบริจาคแล้วจะทำให้ร่างกายอ่อนแอ
- ง. เป็นหน้าที่ของข้าพเจ้าที่จะต้องรักษาสุขภาพของตนเอง
- จ. ข้าพเจ้าไม่รู้ว่าบริจาคไปแล้ว จะได้อะไรตอบแทน
- ฉ. คนไม่บริจาคโลหิต เพราะมีเหตุผลอันสมควรยอมไม่ทำให้ความภูมิใจในตนเองลดลง

เรื่องที่ 5 ทางม้าลาย

วันหนึ่ง สุวิทย์ เดินทางไปตลาดกับเพื่อน ๆ และต้องการจะซื้อของในร้านซึ่งอยู่อีกฟั๊งหนึ่งของถนนแต่ทางม้าลายอยู่ไกลมาก เพื่อน ๆ เห็นว่าถ้าเดิน ไปข้ามตรงทางม้าลายก็จะเสียเวลาจึงชวนสุวิทย์ให้ข้ามถนนเลขในช่วงที่ไม่มีทางม้าลาย ถ้านักเรียนเป็นสุวิทย์จะตัดสินใจเดินไปข้ามทางม้าลายเพราะ

- ก. คนขับรถคงต้องการให้ทุกคนข้ามตรงทางม้าลาย
- ข. กลัวเกิดอุบัติเหตุและต้องบาดเจ็บ
- ค. ผู้ใช้ถนนควรช่วยกันรักษากฎจราจร
- ง. เป็นการให้คุณค่าและความปลอดภัยแก่ทุกชีวิต
- จ. สังคมจะเจริญต้องช่วยกันรักษากฎหมาย
- ฉ. ถ้าถูกรถชนผลได้กับผลเสียไม่คุ้มกัน

เรื่องที่ 6 เงินหล่น

วันหนึ่งวิยะดาไปตลาดในเมือง ขณะเดินซื้อของ วิยะดาเห็นกระเป๋าเงินตกอยู่ที่พื้นและขณะนั้น ไม่มีใครเห็น วิยะดาเก็บกระเป๋าเงินและเปิดพบว่า มีเงินจำนวนมากและมีบัตรประจำตัวประชาชนของเจ้าของกระเป๋าอยู่ด้วย วิยะดาเกิดความรู้สึกขัดแย้งอยู่สักครู่ ในที่สุดก็ตัดสินใจที่จะคืนของทั้งหมดแก่เจ้าของ ถ้านักเรียนก็จะตัดสินใจเช่นเดียวกับวิยะดา เพราะ

- ก. ถ้าเก็บไว้ เจ้าของรู้อาจทะเลาะกัน
- ข. ข้าพเจ้าไม่มีสิทธิ ถ้าเจ้าของเขาไม่อนุญาต
- ค. ละอายใจตนเองที่จะถือเอาของคนอื่นมาเป็นของตน
- ง. เห็นใจเจ้าของ ของใครใครก็เสียขาย
- จ. คืนให้เขา เขาอาจให้รางวัลแก่ข้าพเจ้า
- ฉ. เป็นการรักษาความซื่อสัตย์ที่ข้าพเจ้ายึดถือมาโดยตลอด

เรื่องที่ 7 ผู้อุปการะ

เดชามีตำแหน่งเป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นผู้อุปการะ โรงเรียน บริจาคเงินสร้างอาคารและมอบเป็นกองทุนช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนดีแต่ยากจนมาแล้วหลายปี วันหนึ่งข้าพเจ้าได้ทราบข่าวว่านายเดชานั้นที่จริงคือผู้ต้องหาซึ่งหลบหนีเจ้าหน้าที่ตำรวจเมื่อ 3 ปีที่แล้ว ซึ่งตำรวจออกหมายจับทั่วประเทศ โดยให้รางวัลอย่างสูงแก่ผู้บอกเบาะแสแก่ตำรวจ เพื่อน ๆ บอกให้ข้าพเจ้าไปแจ้งความ ข้าพเจ้าตัดสินใจไม่แจ้ง เพราะ

- ก. การหาวิธีให้ตำรวจทราบด้วยวิธีอื่นน่าจะดีกว่า
- ข. กรรมใดใครทำไว้ก็คงจะได้รับผลกรรมนั่นเอง
- ค. กลัวเขาส่งคนมาทำร้าย
- ง. เขาทำดีต่อเรา เราควรทำดีตอบ
- จ. คนอื่นคงเห็นใจคนที่อยู่ในสถานะเช่นข้าพเจ้า
- ฉ. การแจ้งความเป็นหน้าที่ของผู้ใหญ่หรือผู้เกี่ยวข้อง

แบบตรวจสอบคุณภาพของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการวางแผนเพื่อบ่มงู่ความสำเร็จ

ชื่อผู้ตรวจ..... ตำแหน่ง

.....

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความที่เป็นเกณฑ์การประเมิน แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในระดับความเหมาะสม

ข้อ	คุณลักษณะของกิจกรรม	ระดับความเหมาะสม		
		มาก	ปานกลาง	น้อย
1.	ความถูกต้องด้านข้อมูลและสาระการเรียนรู้ของกิจกรรม			
2.	ความเหมาะสมกับวัยหรือระดับผู้รับบริการ			
3.	ความสะดวกในการใช้			
4.	ความคุ้มค่า ด้านเวลา ค่าใช้จ่าย ด้านกำลังคน			
5.	ความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของกิจกรรม			
	5.1 เร้าความสนใจได้ตามวัตถุประสงค์			
	5.2 กระตุ้นการมีส่วนร่วมได้ตามจุดมุ่งหมาย			
	5.3 เสริมความจำได้ตามจุดมุ่งหมาย			
	5.4 สร้างความประทับใจได้ตามจุดมุ่งหมาย			
	5.5 ส่งเสริมให้คิดตามจุดมุ่งหมาย			
	5.6 สนับสนุนการแก้ปัญหาตามจุดมุ่งหมาย			

ลงชื่อ.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ตารางแสดงคุณภาพของแบบสอบถามเกี่ยวกับการวางแผนการทำงานของนักเรียน

ค่าความสัมพันธ์รายข้อ

ลำดับข้อ	ค่าความสัมพันธ์ (r)	ลำดับข้อ	ค่าความสัมพันธ์ (r)
1	.32	11	.29
2	.34	12	.51
3	.66	13	.55
4	.36	14	.21
5	.19	15	.53
6	.53	16	.29
7	.48	17	.31
8	.33	18	.55
9	.19	19	.47
10	.59	20	.34

ค่าความเที่ยงทั้งฉบับ

Alpha = .81

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล	นางสาวขนิษฐา เรืองขนาบ
วันเดือนปีเกิด	12 ตุลาคม 2523
สถานที่เกิด	จังหวัดนครศรีธรรมราช
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2542	มัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนช่างกลางประชานุกูล
พ.ศ. 2546	ครุศาสตรบัณฑิต วิชาเอก จิตวิทยาและการแนะแนว มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครศรีธรรมราช
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	สุภัทรีคอนโด ห้องเลขที่ 541/190 ชั้นที่ 6 บางขุนศรี บางกอกน้อย กทม. 10700